

المواسم	عربى رومى س د س د س د س د						ايم
	١٣٠٦ ذى القعده	١٣٠٥ حزيران	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	
أول باد سعوم	٢٢	٦٣٣	٨	٤٤	٨	١٧	١ جمعه ايرتسى
	٢٣	٣٣		٤٤	١٨	٢	بازار
	٢٤	٣٣		٤٥	١٩	٣	بازار ايرتسى
آتش كيجهسى	٢٥	٣٣		٤٥	٢٠	٤	صالى
	٢٦	٣٤		٤٦	٢١	٥	چهارشنبه
	٢٧	٣٤		٤٧	٢٢	٦	پنجشنبه
	٢٨	٣٤		٤٨	٢٣	٧	جمعه
	٢٩	٣٥		٤٩	٢٤	٨	جمعه ايوتسى
	٣١	٣٥		٥٠	٢٥	٩	بازار
	٣٢	٣٥		٥١	٢٦	١٠	بازار ايرتسى
	٣٤	٣٦		٥٢	٢٧	١١	صالى
	٣٥	٣٦		٥٣	٢٨	١٢	چهارشنبه
	٣٧	٣٦		٥٤	٢٩	١٣	پنجشنبه
توز	٣٩	٣٧		٥٥	٣٠	١٤	جمعه
	٤١	٣٧		٥٦	١	١٥	جمعه ايرتسى
	٤٣	٣٨		٥٨	٢	١٦	بازار
	٤٥	٣٨		٥٩	٣	١٧	بازار ايرتسى
	٤٧	٣٩		٦٠	٤	١٨	صالى
	٤٩	٣٩		٦١	٥	١٩	چهارشنبه
شدت حرارت	٥١	٤٠		٦٢	٦	٢٠	پنجشنبه
	٥٣	٤١		٦٣	٧	٢١	جمعه
	٥٥	٤١		٦٤	٨	٢٢	جمعه ايرتسى
	٥٨	٦٤٢		٦٤	٩	٢٣	بازار
	٦٠	٦٤٣		٦٥	١٠	٢٤	بازار ايرتسى
نحويل شمس باسد	٦٣	٧٤٣		٦٦	١١	٢٥	صالى
	٦٥	٧٤٤		٦٦	١٢	٢٦	چهارشنبه
	٦٨	٧٤٥		٦٦	١٣	٢٧	پنجشنبه
	٧٠	٧٤٦		٦٧	١٤	٢٨	جمعه
	٧٣	٧٤٦		٦٩	١٥	٢٩	چهارشنبه ايرتسى
	٧٥	٧٤٦		٧١	٩	٣٠	بازار

المواسم	أيام			شهور			لunar calendar			الموسم			أيام			
	الموسم	الموسم	الموسم	الموسم	الموسم	الموسم	الموسم	الموسم	الموسم							
١٣٠٦ ذي الحجه	١٨	٧	٤٧	٨	٢٣	٩	١٧	١	١٧	١	٢	٢	٣	٣	٣	بازار ايرتسى
١٣٠٥ تموز	٢٠		٤٧		٢٥		١٨		١٨		٣	٤	٤	٥	٥	صالى
أول أيام باحور	٢٣		٤٨		٢٧		١٩		١٩		٦	٧	٧	٦	٦	چهارشنبه
روز الياس	٢٦		٤٩		٢٩		٢٠		٢٠		٥	٥	٥	٥	٥	پنچشنبه
يوم عرفه	٢٨		٥٠		٣١		٢١		٢١		٦	٦	٦	٦	٦	جمعه
آخر أيام باحور صلوٰۃ عیداضحى	٣١		٥٠		٣٣		٢٢		٢٢		٧	٧	٧	٧	٧	جمعه ايرتسى
٢٨٠٠ ساعت .١ دققة	٣٤		٥١		٣٥		٢٣		٢٣		٨	٨	٨	٨	٨	بازار ايرتسى
نهاية قوت کرما	٣٧		٥٢		٣٧		٢٤		٢٤		٩	٩	٩	٩	٩	صالى
أغسطسوس	٤٠		٥٣		٣٩		٢٥		٢٥		٠	٠	٠	٠	٠	چهارشنبه
أول صوم مريم	٤٣		٥٣		٤٣		٢٦		٢٦		١٠					پنچشنبه
٢٨٠٠ ساعت .١ دققة	٤٦		٥٤		٤٤		٢٧		٢٧		١١					جمعه
نهاية قوت کرما	٤٩		٥٥		٤٦		٢٨		٢٨		١٢					جعده ايرتسى
	٥٢		٥٦		٤٩		٢٩		٢٩		١٣					بازار
	٥٥		٥٦		٥١		٣٠		٣٠		١٤					پازار ايرتسى
	٥٧		٥٧		٥٣		٣١		٣١		١٥					صالى
	٦٠		٥٨		٥٦		٣١		٣١		١٦					چهارشنبه
	٦٣		٥٩		٥٨		٣٢		٣٢		١٧					پنچشنبه
	٦٦		٥٩		٥٩		٣٣		٣٣		١٨					جمعه
	٦٩		٦٠		٥٩		٣٤		٣٤		١٩					جعده ايرتسى
	٧٢		٦٠		٥٩		٣٥		٣٥		٢٠					بازار
	٧٤		٦١		٥٩		٣٦		٣٦		٢١					پازار ايرتسى
	٧٧		٦١		٥٩		٣٧		٣٧		٢٢					صالى
	٧٩		٦١		٥٩		٣٨		٣٨		٢٣					چهارشنبه
	٨٢		٦١		٥٩		٣٩		٣٩		٢٤					پنچشنبه
	٨٤		٦١		٥٩		٣١٠		٣١٠		٢٥					جمعه
	٨٦		٦١		٥٩		٣١١		٣١١		٢٦					جعده ايرتسى
	٨٩		٦١		٥٩		٣١٢		٣١٢		٢٧					بازار
	٩٢		٦١		٥٩		٣١٣		٣١٣		٢٨					پازار ايرتسى
	٩٤		٦١		٥٩		٣١٤		٣١٤		٢٩					صالى
	٩٦		٦١		٥٩		٣١٥		٣١٥		٣٠					چهارشنبه
	٩٩		٦١		٥٩		٣١٦		٣١٦		٣١					پنچشنبه
	١٠٢		٦١		٥٩		٣١٧		٣١٧		٣٢					جمعه
	١٠٤		٦١		٥٩		٣١٨		٣١٨		٣٣					جعده ايرتسى
	١٠٧		٦١		٥٩		٣١٩		٣١٩		٣٤					بازار
	١٠٩		٦١		٥٩		٣٢٠		٣٢٠		٣٥					پازار ايرتسى
	١١٢		٦١		٥٩		٣٢١		٣٢١		٣٦					صالى
	١١٤		٦١		٥٩		٣٢٢		٣٢٢		٣٧					چهارشنبه
	١١٦		٦١		٥٩		٣٢٣		٣٢٣		٣٨					پنچشنبه
	١١٩		٦١		٥٩		٣٢٤		٣٢٤		٣٩					جمعه
	١٢١		٦١		٥٩		٣٢٥		٣٢٥		٤٠					جعده ايرتسى
	١٢٤		٦١		٥٩		٣٢٦		٣٢٦		٤١					بازار
	١٢٦		٦١		٥٩		٣٢٧		٣٢٧		٤٢					پازار ايرتسى
	١٢٩		٦١		٥٩		٣٢٨		٣٢٨		٤٣					صالى
	١٣٢		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٤٤					چهارشنبه
	١٣٤		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٤٥					پنچشنبه
	١٣٦		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٤٦					جمعه
	١٣٩		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٤٧					جعده ايرتسى
	١٤٢		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٤٨					بازار
	١٤٤		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٤٩					پازار ايرتسى
	١٤٦		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٥٠					صالى
	١٤٩		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٥١					چهارشنبه
	١٤١٢		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٥٢					پنچشنبه
	١٤١٤		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٥٣					جمعه
	١٤١٦		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٥٤					جعده ايرتسى
	١٤١٩		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٥٥					بازار
	١٤٢١		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٥٦					پازار ايرتسى
	١٤٢٣		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٥٧					صالى
	١٤٢٤		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٥٨					چهارشنبه
	١٤٢٦		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٥٩					پنچشنبه
	١٤٢٨		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٦٠					جمعه
	١٤٢٩		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٦١					جعده ايرتسى
	١٤٣٠		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٦٢					بازار
	١٤٣٢		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٦٣					پازار ايرتسى
	١٤٣٤		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٦٤					صالى
	١٤٣٦		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٦٥					چهارشنبه
	١٤٣٨		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٦٦					پنچشنبه
	١٤٣٩		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٦٧					جمعه
	١٤٤٠		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٦٨					جعده ايرتسى
	١٤٤١		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٦٩					بازار
	١٤٤٢		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٧٠					پازار ايرتسى
	١٤٤٣		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٧١					صالى
	١٤٤٤		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٧٢					چهارشنبه
	١٤٤٥		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٧٣					پنچشنبه
	١٤٤٦		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٧٤					جمعه
	١٤٤٧		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٧٥					جعده ايرتسى
	١٤٤٨		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٧٦					بازار
	١٤٤٩		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٧٧					پازار ايرتسى
	١٤٤١٠		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٧٨					صالى
	١٤٤١٢		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٧٩					چهارشنبه
	١٤٤١٤		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٨٠					پنچشنبه
	١٤٤١٦		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٨١					جمعه
	١٤٤١٧		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٨٢					جعده ايرتسى
	١٤٤١٨		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٨٣					بازار
	١٤٤١٩		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٨٤					پازار ايرتسى
	١٤٤٢٠		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٨٥					صالى
	١٤٤٢١		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٨٦					چهارشنبه
	١٤٤٢٢		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٨٧					پنچشنبه
	١٤٤٢٣		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٨٨					جمعه
	١٤٤٢٤		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٨٩					جعده ايرتسى
	١٤٤٢٥		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٩٠					بازار
	١٤٤٢٦		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٩١					پازار ايرتسى
	١٤٤٢٧		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٩٢					صالى
	١٤٤٢٨		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٩٣					چهارشنبه
	١٤٤٢٩		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٩٤					پنچشنبه
	١٤٤٢١٠		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٩٥					جمعه
	١٤٤٢١١		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٩٦					جعده ايرتسى
	١٤٤٢١٢		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٩٧					بازار
	١٤٤٢١٣		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٩٨					پازار ايرتسى
	١٤٤٢١٤		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		٩٩					صالى
	١٤٤٢١٥		٦١		٥٩		٣٢٩		٣٢٩		١٠٠					چهارشنبه
	١٤٤٢١٦		٦١													

غره نامه رومي

- ۱۹ -

رومی آنک ابتدائی قزوئ کونه اتصادی ايلدیگی پیلچن مراد او لندیق حالده آئی جدو لند .
او لان رقی منه جدو لند کی رفه ضم ايلدوب يومه جدو لند او لان رفه نظر او لند .

شباط	کانون ثانی	کانون اول	تشرين ثانی	تشرين اول	ايلول	اغستوس	توز	خپر ان	مايس	نيسان	مارت
۱۰	۱۲	۱۴	۱۶	۱۸	۲۰	۲۲	۲۴	۲۶	۲۸	۳۰	۳۲
۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰	۲	۳	۰
۱۵	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳
۱۶	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴
۱۷	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵
۱۸	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶
۱۹	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷
۲۰	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸
۲۱	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹
۲۲	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰
۲۳	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱
۲۴	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲
۲۵	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳
۲۶	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴
۲۷	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵
۲۸	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶
۲۹	۲۷	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷
۳۰	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸
۳۱	۲۹	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹
۳۲	۳۰	۲۹	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰
۳۳	۳۱	۳۰	۲۹	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	۲۱
۳۴	۳۲	۳۱	۳۰	۲۹	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳	۲۲
۳۵	۳۳	۳۲	۳۱	۳۰	۲۹	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵	۲۴	۲۳
۳۶	۳۴	۳۳	۳۲	۳۱	۳۰	۲۹	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵	۲۴
۳۷	۳۵	۳۴	۳۳	۳۲	۳۱	۳۰	۲۹	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵
۳۸	۳۶	۳۵	۳۴	۳۳	۳۲	۳۱	۳۰	۲۹	۲۸	۲۷	۲۶
۳۹	۳۷	۳۶	۳۵	۳۴	۳۳	۳۲	۳۱	۳۰	۲۹	۲۸	۲۷
۴۰	۳۸	۳۷	۳۶	۳۵	۳۴	۳۳	۳۲	۳۱	۳۰	۲۹	۲۸
۴۱	۳۹	۳۸	۳۷	۳۶	۳۵	۳۴	۳۳	۳۲	۳۱	۳۰	۲۹
۴۲	۴۰	۳۹	۳۸	۳۷	۳۶	۳۵	۳۴	۳۳	۳۲	۳۱	۲۹
۴۳	۴۱	۴۰	۳۹	۳۸	۳۷	۳۶	۳۵	۳۴	۳۳	۳۲	۲۹
۴۴	۴۲	۴۱	۴۰	۳۹	۳۸	۳۷	۳۶	۳۵	۳۴	۳۳	۲۹
۴۵	۴۳	۴۲	۴۱	۴۰	۳۹	۳۸	۳۷	۳۶	۳۵	۳۴	۲۹
۴۶	۴۴	۴۳	۴۲	۴۱	۴۰	۳۹	۳۸	۳۷	۳۶	۳۵	۲۹
۴۷	۴۵	۴۴	۴۳	۴۲	۴۱	۴۰	۳۹	۳۸	۳۷	۳۶	۲۹
۴۸	۴۶	۴۵	۴۴	۴۳	۴۲	۴۱	۴۰	۳۹	۳۸	۳۷	۲۹
۴۹	۴۷	۴۶	۴۵	۴۴	۴۳	۴۲	۴۱	۴۰	۳۹	۳۸	۲۹
۵۰	۴۸	۴۷	۴۶	۴۵	۴۴	۴۳	۴۲	۴۱	۴۰	۳۹	۲۹
۵۱	۴۹	۴۸	۴۷	۴۶	۴۵	۴۴	۴۳	۴۲	۴۱	۴۰	۲۹
۵۲	۵۰	۴۹	۴۸	۴۷	۴۶	۴۵	۴۴	۴۳	۴۲	۴۱	۲۹
۵۳	۵۱	۵۰	۴۹	۴۸	۴۷	۴۶	۴۵	۴۴	۴۳	۴۲	۲۹
۵۴	۵۲	۵۱	۵۰	۴۹	۴۸	۴۷	۴۶	۴۵	۴۴	۴۳	۲۹
۵۵	۵۳	۵۲	۵۱	۵۰	۴۹	۴۸	۴۷	۴۶	۴۵	۴۴	۲۹
۵۶	۵۴	۵۳	۵۲	۵۱	۵۰	۴۹	۴۸	۴۷	۴۶	۴۵	۲۹
۵۷	۵۵	۵۴	۵۳	۵۲	۵۱	۵۰	۴۹	۴۸	۴۷	۴۶	۲۹
۵۸	۵۶	۵۵	۵۴	۵۳	۵۲	۵۱	۵۰	۴۹	۴۸	۴۷	۲۹
۵۹	۵۷	۵۶	۵۵	۵۴	۵۳	۵۲	۵۱	۵۰	۴۹	۴۸	۲۹
۶۰	۵۸	۵۷	۵۶	۵۵	۵۴	۵۳	۵۲	۵۱	۵۰	۴۹	۲۹
۶۱	۵۹	۵۸	۵۷	۵۶	۵۵	۵۴	۵۳	۵۲	۵۱	۴۹	۲۹
۶۲	۶۰	۵۹	۵۸	۵۷	۵۶	۵۵	۵۴	۵۳	۵۲	۴۹	۲۹
۶۳	۶۱	۶۰	۵۹	۵۸	۵۷	۵۶	۵۵	۵۴	۵۳	۴۹	۲۹
۶۴	۶۲	۶۱	۶۰	۵۹	۵۸	۵۷	۵۶	۵۵	۵۴	۴۹	۲۹
۶۵	۶۳	۶۲	۶۱	۶۰	۵۹	۵۸	۵۷	۵۶	۵۵	۴۹	۲۹
۶۶	۶۴	۶۳	۶۲	۶۱	۶۰	۵۹	۵۸	۵۷	۵۶	۴۹	۲۹
۶۷	۶۵	۶۴	۶۳	۶۲	۶۱	۶۰	۵۹	۵۸	۵۷	۴۹	۲۹
۶۸	۶۶	۶۵	۶۴	۶۳	۶۲	۶۱	۶۰	۵۹	۵۸	۴۹	۲۹
۶۹	۶۷	۶۶	۶۵	۶۴	۶۳	۶۲	۶۱	۶۰	۵۹	۴۹	۲۹
۷۰	۶۸	۶۷	۶۶	۶۵	۶۴	۶۳	۶۲	۶۱	۶۰	۴۹	۲۹
۷۱	۶۹	۶۸	۶۷	۶۶	۶۵	۶۴	۶۳	۶۲	۶۱	۴۹	۲۹
۷۲	۷۰	۶۹	۶۸	۶۷	۶۶	۶۵	۶۴	۶۳	۶۲	۴۹	۲۹
۷۳	۷۱	۷۰	۶۹	۶۸	۶۷	۶۶	۶۵	۶۴	۶۳	۴۹	۲۹
۷۴	۷۲	۷۱	۷۰	۶۹	۶۸	۶۷	۶۶	۶۵	۶۴	۴۹	۲۹
۷۵	۷۳	۷۲	۷۱	۷۰	۶۹	۶۸	۶۷	۶۶	۶۵	۴۹	۲۹
۷۶	۷۴	۷۳	۷۲	۷۱	۷۰	۶۹	۶۸	۶۷	۶۶	۴۹	۲۹
۷۷	۷۵	۷۴	۷۳	۷۲	۷۱	۷۰	۶۹	۶۸	۶۷	۴۹	۲۹
۷۸	۷۶	۷۵	۷۴	۷۳	۷۲	۷۱	۷۰	۶۹	۶۸	۴۹	۲۹
۷۹	۷۷	۷۶	۷۵	۷۴	۷۳	۷۲	۷۱	۷۰	۶۹	۴۹	۲۹
۸۰	۷۸	۷۷	۷۶	۷۵	۷۴	۷۳	۷۲	۷۱	۷۰	۴۹	۲۹
۸۱	۷۹	۷۸	۷۷	۷۶	۷۵	۷۴	۷۳	۷۲	۷۱	۴۹	۲۹
۸۲	۸۰	۷۹	۷۸	۷۷	۷۶	۷۵	۷۴	۷۳	۷۲	۴۹	۲۹
۸۳	۸۱	۸۰	۷۹	۷۸	۷۷	۷۶	۷۵	۷۴	۷۳	۴۹	۲۹
۸۴	۸۲	۸۱	۸۰	۷۹	۷۸	۷۷	۷۶	۷۵	۷۴	۴۹	۲۹
۸۵	۸۳	۸۲	۸۱	۸۰	۷۹	۷۸	۷۷	۷۶	۷۵	۴۹	۲۹
۸۶	۸۴	۸۳	۸۲	۸۱	۸۰	۷۹	۷۸	۷۷	۷۶	۴۹	۲۹
۸۷	۸۵	۸۴	۸۳	۸۲	۸۱	۸۰	۷۹	۷۸	۷۷	۴۹	۲۹
۸۸	۸۶	۸۵	۸۴	۸۳	۸۲	۸۱	۸۰	۷۹	۷۸	۴۹	۲۹
۸۹	۸۷	۸۶	۸۵	۸۴	۸۳	۸۲	۸۱	۸۰	۷۹	۴۹	۲۹
۹۰	۸۸	۸۷	۸۶	۸۵	۸۴	۸۳	۸۲	۸۱	۸۰	۴۹	۲۹
۹۱	۸۹	۸۸	۸۷	۸۶	۸۵	۸۴	۸۳	۸۲	۸۱	۴۹	۲۹
۹۲	۹۰	۸۹	۸۸	۸۷	۸۶	۸۵	۸۴	۸۳	۸۲	۴۹	۲۹
۹۳	۹۱	۹۰	۸۹	۸۸	۸۷	۸۶	۸۵	۸۴	۸۳	۴۹	۲۹
۹۴	۹۲	۹۱	۹۰	۸۹	۸۸	۸۷	۸۶	۸۵	۸۴	۴۹	۲۹
۹۵	۹۳	۹۲	۹۱	۹۰	۸۹	۸۸	۸۷	۸۶	۸۵	۴۹	۲۹
۹۶	۹۴	۹۳	۹۲	۹۱	۹۰	۸۹	۸۸	۸۷	۸۶	۴۹	۲۹
۹۷	۹۵	۹۴	۹۳	۹۲	۹۱	۹۰	۸۹	۸۸	۸۷	۴۹	۲۹
۹۸	۹۶	۹۵	۹۴	۹۳	۹۲	۹۱	۹۰	۸۹	۸۸	۴۹	۲۹
۹۹	۹۷	۹۶	۹۵	۹۴	۹۳	۹۲	۹۱	۹۰	۸۹	۴۹	۲۹
۱۰۰	۹۸	۹۷	۹۶	۹۵	۹۴	۹۳	۹۲	۹۱	۹۰	۴۹	۲۹

فَرْنَهْ نَامَهْ

عربی آنکے ابتدائی قصہ کو نہ انصاف ایڈیشن کی پبلیکیشن میں ادا اور انگلشی میں آجی جدو لندہ اولان رفیق سمنہ جدو لندہ کی زبانی میں یادوں بیوی میں جدو لندہ اولان رفیقہ نظر اولندہ

		محرم			
١٢٨٥	٠	صفر	٧	١	٤
١٢٨٦	٣		٢		
١٢٨٧	٧		٣		
١٢٨٨	٧	ربيع الاول	٣	٢	٦
١٢٨٩	٧		٠		
١٢٩٠	٢	ربيع الآخر			
١٢٩١	٦				
١٢٩٢	-	جمادى الاول	٣	٢	٦
١٢٩٣	٠				
١٢٩٤	٣				
١٢٩٥	٧	جمادى الآخر	-		
١٢٩٦	٣				
١٢٩٧	٢				
١٢٩٨	٣	ربجب	٢		
١٢٩٩	٦				
١٣٠٠	-				
١٣٠١	٠	شعبان	٥	٠	
١٣٠٢	٣				
١٣٠٣	٧				
١٣٠٤	٦	رمضان	٠		
١٣٠٥	٣				
١٣٠٦	٣				
١٣٠٧	٦	Shawwal	٧	٣	٣
١٣٠٨	-				
		ذى القعده	٢		
		ذى الحجه	٣	٢	٦

جدول و قواعد مشهوره

(جدول وقوعات مشهوره)

* هجر تدن مقدم *

سنه

- ٦٢١٣ تقويم التواریخ اعتبار بجهه خلقت آدم عليه السلام
- ٤٥٨٢ اورو بالولک ظنه کوره
- ٢٤٧٤ طوفان نوح عليه السلام
- ٣٥٤٨ اقلیم مصرک ابتدای معهودیتی
- ٣٥٨٠ ولادت ابراهیم عليه السلام
- ٢٩٦٨ بنی بشرک ات یکه باسلامی
- ٢٩٢٥ اوراق و صبانک ایجادی
- ٣٨٤٥ ابتدای غرس زیتون
- ٣٧٧٥ اتمیک واپیلک ایجادی
- ٢٧٢٥ دیکیش دیکمه نک و قرمزی بویانک ایجادی
- ٢٦٢٥ کشف معادن
- ٢٦٢٠ باقر جیلیق صنعتنک ظهوری
- ٣٥٢٥ ایجاد سيف
- ٢٠٠٥ اوق ویلک اختزاعی
- ٢٤٤٥ ابتدا آته پینک
- ٢٤٣٥ معدن دن آینه ایجادی
- ٣٣٣٥ فن قرائت و کتابنک ظهوری
- ٣٢٧٥ مراکب بحریه نک یلد بزری رهبر انخاذ ایدرك سیروس فرنگی

سنن

- ۲۲۲۵ مصرا لىلر جه سنن شەمسىيەنك ۳۶۵ كون اولەرق ضبط و تقويمى
۲۳۱۷ يعقوب عليه السلامك مصرى تشرىيفلى
۲۱۸۵ نيشتايىله قان المقا صولنك ابداعى
۲۱۳۹ چىزىن اوروپا يه بعض امتعه ارسال و ادخالى
۲۲۹۱ مصرا ده يدى سنن مەند اولان خەلق
۲۰۹۰ ايجاد چام
۲۰۲۱ كريده يقور مەدننك كشفي
۲۰۰۵ غوغالىدە زەرە قوللانق اصولنك ظهورى
۲۰۰ دستە و بورغۇنڭ ايجادى
۱۹۰۵ ايجاد ارتفاع
۱۸۸۲ خريطةتك مصرا ده ايجادى
۱۸۰۵ فيل ديشىنك صنایعده قوللانلىسى
۱۷۲۰ مصرا لولك صفوف او زەرە ترتىب عساكر ايلسى
۱۰۴۱ يوانانلىلر ك سکە ضربى
۱۴۲۵ قوه مقناطيسىيەنك كشفي
۱۳۷۰ فن قرائت و كتابتك يوانستانە دخولي
۱۳۴۰ لييانلر يايپلىسى
۱۳۱۰ چرافگ ايجادى
۱۳۲۸ روما شهرىنىڭ بناءى
۱۲۸۱ مصرا ده حروف هجا او زەرە اصول كتابت استعمالى

سنن

- ١٢٢٩ شضرنج و طوله نك ايجادى
- ١١١٠ قورشون قلمنك ايجادى
- ١١٠٨ اقليم مصرى بجملوك استيلاسى
- ٩١٦ اسكندرك مصرى بجملو دن استردادى
- ٩١٦ اسكندرك ايرانى استيلاسى و دارانك قتلنى
- ٩١٠ روماده كوش اپه ضرب او لنسى
- ٨٨٥ يانغين طلومبه سنك ايجادى
- ٧٩٥ عمومى فروزنراحدانى
- ٦٦٥ ايجاد نشادر
- ٦٣٥ تركيب ترياق
- ٦١٢ مصرك روما يه الخاقى
- ٥٨٣ ميلاد عيسى عليه السلام
- ٥١٧ روماده پاپا نصي
- ٤٨٤ جام ايجادى
- ٣٢٤ بنای اياصوفیه
- ٢٠١ صوترازو سنك ايجادى
- ٥٢ سنن فيل

* هجرت دن مؤخر *

سنن

١ هجرت نبویه علی صاحبها افضل الصلة والتحية

سند

- ۴ شکر قامشوند شکر اعمالی
- ۱۰ حج و داع
- ۱۰ ارتحال حضرت پیغمبری (علیہ السلام)
- سن ۱۰ خلافت حضرت ابو بکر رضی الله عنہ
- ۱۱ وقعہ مسیلمہ
- ۱۲ خلافت حضرت عمر رضی الله عنہ
- ۱۴ بناء بصره
- ۱۴ فتح شام
- ۱۶ بناء کوفہ
- ۱۶ بین الاسلام ابتدای اسلامی عمال تاریخ
- ۱۹ فتح قیصریہ
- ۲۰ فتح مصر
- ۲۲ اسلاملرک بحر آجھاد و تجارتہ سلوکی
- ۲۴ خلافت حضرت عثمان رضی الله عنہ
- ۲۷ فتح جزیرہ قبریس
- ۳۵ خلافت حضرت علی رضی الله عنہ
- ۳۶ استانبولی عربلرک محاصرہ
- ۴۰ ابتدای ظہور حوادث باروت
- ۴۱ ملوك بني امية نک ظہوری انقرانی
- ۴۲ بلاد اسلامیده بوستہل ایشتمی
- ۴۹ غلطیده واقع عرب جامعنک ایلک بناسی

— ۲۴ —

- ۶۰ وقوع داماد کربلا
۷۰ ضرب سکه اسلامیه
۸۰ ولادت امام اعظم وفاتی ۱۵۰
۸۵ ایتائیاده واقع سنجلیا اطهاریه مسینا بوغازینک قتحی
۸۶ خلفای امویه دن ولید عزیز بالچون شامده خسته خانه یا پدر مسی
۹۵ اسلامک اندلسه بعنی اسپانیا به عبوری
۹۷ پاموقدن کاغذ اعمالی (چیندہ پک قدی در
۹۷ غلطه جامعنه ایکنچی بنامی
۱۲۱ عرب لر یا شده علم کیمیانک شیوعی
۱۳۳ ظهور دولت عباسیه انقراضی ۹۰۶
۱۳۹ اندلسه بنی امیه دولتشک ظهوری انقراضی ۲۲۲
۱۴۱ بناء بغداد ولادت امام شافعی ۱۵۰ وفاتی ۳۰۴
۱۶۱ هارون رشیدک اسکداره کلیشی
۱۷۶ وفات امام هالک
۱۸۳ ابتدای ظهور دولت بنی الاغلب
۲۲۰ انتقال امام احمد بن حنبل
۲۷۸ ابتدای ظهور قرامطة انقراضی ۳۷۱
۳۵۸ تومشی و نفت معدن نرینک کشفی
۴۰۷ ظهور دولت فاطمیه انقراضی ۵۶۷
۴۳۱ ظهور دولت سلچوقیه انقراضی ۶۸۷

سنہ

٤٧٠	ولادت غوث اعظم عبدالقدار کیلانی
٤٧١	تاریخ ولادتی (عشق) تاریخ وفاتی (کمال عشق)
٤٧٢	روما ده یل دکرمانک ایجادی
٤٧٣	اہل صلیبک شکر قامشنبی سوریدن اور و پایہ نقل ایتلری
٤٧٤	ظهور دولت اتابکیہ
٤٧٥	ایجاد ساعت
٤٧٦	ظهور دولت ایوبیہ
٤٧٧	ہلاک جنکیز
٤٧٨	وفات حضرت مولانا
٤٧٩	ظهور دولت اتروک
٤٨٠	ظهور ہلاکو
٤٨١	شروع استعمال باروت
٤٨٢	کوزلک ایجادی
٤٨٣	پوصلہ نک ایجادی
٤٨٤	ظموں آفتاب دولت مؤبدہ عثمانیہ استقلالی
٤٨٥	یاغ مومنیک ایجادی (اور پارہ)
٤٨٦	اوروپا ده چالار ساعت ایجادی
٤٨٧	فتح بروسہ
٤٨٨	ضرب سکہ عثمانیہ
٤٨٩	فرانسہ ده اعمال مکتبنک تأسیسی

سنه

٧٥٨	شهرزاده سلیمان پاشانکروم ایلی به عبودی و کلیبویی فتحی
٧٦٢	اجماد طوب
٧٦٣	فتح ادرنه
٧٨٣	ظهور دولت چراکسہ
٩٢٣	انقراض
٧٩١	وفات شاه محمد بهاء الدین نقشبندی
٧٩١	محاربه قوصوه
٧٩٦	فتح سلانیک
٧٣٥	فتح یانیه
٨٣٦	اوروپاده پوسته ایشلمی
٨٤٨	وارنه محاربه سی
٨٥٠	ایجاد صنعت طباعت
٨٥٣	وقعه ثانیه قوصوه و ظفر سلطان مراد
٨٥٧	فتح استنبول
٨٦٢	کشف امریقہ
٨٨٠	قریم خانیک دولت علیه بعرض اطاعت و عبودیتی
٨٩٥	کمال رئیسک دونخای همایون ایله اسپانیا یه عنزیتی
٩٠٣	کشف طریق امیدبرونی
٩٥٣	فتح مصر از طرف دولت علیه عثمانیه
٩٣٩	بناء ترسانه حامره
٩٣٢	سلطان سلیمان فرانسه بی جایه سی
٩٣٥	ویانه نک برنجی محاصره سی
٩٤١	فتح بغداد

سننه

- ٩٤٤ بحر عمان ساحلندہ کی عدن شہر نک قتحی
٩٥١ اذکلتہ ده دیکیش ایکنہ سنک ایجادی
٩٦١ سیدی رئیسک بحر محيط شرقی یہ بنجی سفری
٩٦٢ استانبولدہ قہوہ نک ابتدای استعماںی
٩٨٥ اهل اسلامک اندلسدن ہجرت و خروجی
٩٨٧ انشاء رصدتفق الدین و حساب اصول اعشاریہ
١٠١٣ ممالک عثمانیہ ده تو تونک ظہور و روشنی
١٠٥٠ استانبولدہ انقیہ نک شیوعی
١٠٥١ اوروپادہ غزتہ لرک ایجادی
١٠٥٧ امریقادہ ابتدا پرنج زرعی
١٠٩٤ ویانہ نک ایکجھی محاصرہ سی
١١٣٥ اسکداردہ دار الطباء اعده تأسیسی
١١٧٧ چیچک آشیستک کشی
١١٧٧ پارا تو زیر یعنی سپر صاعقه نک امریقادہ ایجادی
١١٩٩ ایجاد بالون
١٢٠٦ ایجاد تلغراف
١٢١٥ لیٹوغرافیانک اختراعی
١٢٢٢ واپور لرک ایجادی
١٢٤٠ ٹیمور یولی احداشی
١٢٤٨ وقعة خبریہ و تأسیس عساکر نظامیہ

سنہ

- ۱۲۴۷ درس سعادت نامندر کی جریدہ رسمیہ دولتک
احداث و نشری
- ۱۲۵۲ ایجاد کبریت
- ۱۲۵۰ تنظیمات خیریہ
- ۱۲۶۳ تأسیس مکاٹب رشدیہ
- ۱۲۷۶ غازک ایجادی
- ۱۲۷۸ طور پر لارک ایجادی
- ۱۲۸۰ درس سعادت نمر کی عمومی کشادی
- ۱۲۸۱ ولایاتک تشکیلی
- ۱۲۸۳ ایکنٹلی تفہنک بدائیت تعہم واستعمالی
- ۱۲۸۴ سلطان عبد العزیز خانک اور و پایہ سیاحتی
- ۱۲۸۶ کشاد جدول سویش
- ۱۲۹۰ درس سعادت غلطہ تو نلنک کشادی
- ۱۲۹۷ درس سعادت موزہ خانہ تأسیسی
- ۱۲۹۹ حادثہ مصریہ

— ۳۰۶ —

(بدایت ظہور اسلام دنیو مرکز خلافت کبرا اولان محلہ)
(۱ مدینہ منورہ) (۲ کوفہ) (۳ شام) (۴ انبار)

- (۰ هاشمیه) (۶ بغداد) (۷ سامرا) (۸ هارونیه)
 (۹ دفعه ثانیه بغداد) (۱۰ تونس) (۱۱ مصر) (۱۲ استانبول)
-

(سلطین عظام و خلفای قدسیت انسام عثمانیه)

(برنجی پادشاه)

(غازی سلطان عثمان خان حضرتlerی)

مؤسس بنیان رصین الارکان دولت غازی سلطان عثمان خان
 حضرتlerی ۶۵۶ سنه سنده کهوا ره زیب وجود اولوب ۶۹۹
 سنه سی جهادی الاولانک در برجی کونی بالاستقلال سر بر آرای سلطنت
 و ۷۲۶ سنه سی و رمضانانک یکرمی برجی کونی حازم سوی جنت
 اولغله برو سده حصار ایچنده مدفو ندر مدت سلطنتlerی ۲۷ سنه در.

(فتحاتی)

زمان سلطنتنده فتح اولنان قلاع و بقاع . از نیق . مرمره .
 قلعه کستل . قلعه لفکه . قلعه اپه حصار . قوج حصار .
 قره چیش . بلجیحی حصار . کیوه . یکجه . طرافلو . تکور
 پیکاری . اوینا ش حصاری . این صوبی . عیان کولی .

بروسه . قوکریه . آقیازی . مدرنی . قاندربی . یلاق آباد .
 بولی . ارمنه . صماندره . قره مرسل . فوجله . قرحدار .
 بوز حصار . یکی شهر . این اوکی . پیله جک . بار حصار .
 اینه کول . کوپری حصار . کته . چادرلوق اوکده .
 یا نتجسه حصار . قره کوز حصار . صوفی آغزی .
 قوچه ابیلی . فیوجق حصار . او نورس . ارمی پازاری . ایدی .

(ماڭر جليلەرى)

عثمان خازى مملكتى سنجاقلره بالتقسيم هر سنجاقعه بور قاضى و بور امير
 ذصيله امور شرعىه وسياسىه يىكدىيكرىدن تفريق و حكم زمانه كوره
 تنسيق ايدرك بونكله برابر اجرای معامله احسانكارى ده يكازى
 عصر اولدقلرنىن كندىلىرى بنه ثالث عمرىن اطلاقى مابه الاستحقاقى
 ايدى چونكە علو مائز سماخپورىلە حاتى مائىھ اجبار ايدىن
 خازى مشار اليه حضرتلىرى مظبح عامر لوندە هر اوچ كوندە بىر كره
 اطعمة نفيسه و كثيره طبخ ايتديره لە تىعومە بىر ماڭىھ ئضيافىت ويرملە مختار
 سخانىهاد شهر يارىلەر اولدىيغى كېي اكساي فقرا وايتام امر خىرنىدە
 علو جنابىلغانڭاك صولك درجهسى احرانز بىر مىشىلارىدى (خطبه)
 قره حصار مسخردست پادشاھ ديندار اولدقدە اىچىنە كى كلىسا جامعە
 تحويل اولنەرق اورادە ادا قلنان جمعە نماز نىدە طور سون فقيه طرفىدىن
 خطبىدە نام نامى شهر يارىلەر ياداولنىمىشىر (سنجاق) هلال
 حالە سپهر عثمانى جناب خازى بىدانى حضرتلىرىنىڭ آبرۇي ئالم اسلامىت

اولان فتوحات و موقوفه باقی قونیه پادشاهی علاءالدین سلیمان و قینک
منظمه و کمال تقدیری اولدیغندن توغ و طبل و علم و قلمیح و آت و خلاع
کو ندروب بومیانده بابرات استقلالانی ده تصصیدیق وامر غزاده ذات
شو کتلربنی برقات دهاتشوابق ایتشدر که ایوم علامت دولت و ملت
اولان شکل هلال مذکور عملک او زرنده کی مهجه نک یادکار قیمتداری
اولمیق او زرہ باقی قائمش بر علامت عال العالمدر (پاشالق عنوانی) ترکجه ده
اکبر اولاد معناسته اولان (پاشا) لفظی بدایت تأسیس سلطنتده
سرور شہزادگان عثمانیانه و بر مکده اولدیغی حالده صکره خدمات
صادقه ابواز این اکا بر دولته رعنوان فرض نشان قدردانی اولمیق
و معنا دخی مرتبه بنوته و صمول کبی بر معنای اطف احتوابی شامل
بولنمق او زرہ پاشا تسمیه بیور ملشد ر. (مؤسسات دینیه) مشاور الیه
پکی شهر ده بوجامع و حمام و خان و بیله جکده بر جامع بنا ایتشدر .

﴿ ایکنیجی پادشاه ﴾

﴿ غازی سلطان اور خان خان بن سلطان عثمان ﴾
غازی اور خان حضرتلوی ۶۸۰ سنه سنه قدمنه هاده عالم شهود
اولوب یدی یوز یکرمی الی سنه سی رمضانک اون یدنیجی کونی
جالس اور نک عثمانی اولدیلر و یلدی یوز التیش بر سنه سنه
رہنور دستیت بقا اولمریله پدر لری توبه سنه دفن اولنديلر بو
پادشاه دل آکاه او توز بش سنه سلطنت سور ملشد ر .

* فتوحاتی *

محصول سیف صارم فتوحاتی اولان یون شوئندر.
 قیون حصاری . ازنکهید . کوینک . طرافلویکچهسی .
 قلعه . بالیکسری . ولایت قرهسی . بونگه . ادرمید .
 کرماسی . اولوباد . ایدنچق . قزلجه طوزله . قتح کلیبولی .
 قله پنهانی . اجده اوواسی . فرهجک . تکفور طاغی .
 ایصاله . معاقره . خیره بولی . و دهانیچه قلعه‌لر .

* اعمارات و اجرات *

مشار الیه حضرتی فکر عالی جهانگیری الیه متصف او لدیندن
 اول باول ضرب سکه ایتدیرمشدر ایلات ضرب ایتدیردکلری
 سکه نکوش وباقردن عبارت اوله رق ۷۲۸ تاریخند بروسدده
 ضرب و بر طرفه کلمه شهادت و دیگر طرفه (اور خا خلد الله ملکه)
 عباره‌سی نقش اولنهشدر مشار الیه اداره هلاک و دولت
 ایچیون مکمل قانونلر وضع ایتدیکی کبی یایاویکچه‌ری مثلاو
 صنوف عدیده اوزره موظف عساکر ترتیب و بونله کسوه
 مخصوصه تعیین بیورمشدر .

مشار الیک از نیقده بوجامع و بومدرسه و بوعمارتی او لدینی کبی
 بولایرده و بروسدده برجامع و عمارت و مدرسه‌سی و هر کویده
 جامع خان حمام کبی آثار مبروره‌سی و بروسدده کیکلو بابانامنه
 بوتکیه‌سی وادر دلت عثمانیه ده ابتدا مدرسه بنا ایلن اشبو

شهریار نظام الملک در مشارا ایه ک زماننده بولایرده بومتفقین
اردوستن غلبه چالند رق شان عالی عثمانی آفاق کیر شهرت
اولمشد ر.

﴿ او چنگی پادشاه ﴾

(غازی خداوند کار سلطان مراد خان اول بن سلطان اورخان)
مشارا ایه حضرت لری ۷۳۶ سنه سنته نولد ویدی بوز المتش بر
سنه سنته نخت عالی بخت عثمانی یه جلوس ابدوب ۷۹۱ سنه سنته
شهیداً تارک کار زار علم فانی و واصل رحبت یزدانی اولمشد
۳۱ سنه اریکه پیرای سلطنت و فرمانفرمای اقلیم عدالت
اولدیلر . بروسه ده جامعی جوارنده مدفوندر .

﴿ قتو حاتی ﴾

قلعه باطنوس . قله چورلی . قلعه مسنلو . قلعه برغوس .
قلعه کشان . قلعه دیمه وقه . قلعه ادرنه . (دارالمینه)
ترکیبی (۷۶۳) (تاریخ فتحیدر) قلعه بیغا . قلعه کوبلجنه .
قلعه کوتاهیه . قلعه سماؤ . قلعه اکریکوز . قلعه طوشانلو .
جیدایلی . یلو اج . بکشهری . اق شهر . قره اغاج . سیدی
شهری . ترقوس . پولنا . سیروز . اسکنه . ماروله .
زینخنه . درامنه . قولاه . قره فریه . عناسیتر . انقره .

یوزغاد . بایای عتیق . زغره جدید . فلبه . زغره عتیق .
 چومن . یکبجه . قزل اگاج . یانبولی . آیدوس . قرین .
 آباد . سوزه بولی . قرق کلپسا . ویزه . صمافو . اهتمان .
 کوستندیل . صوفیه . نیش . پولپه . اشتپ . هرسک .
 پراوادی . طرنوی . شمنی . تیکبولی . وتوابیعی .

(مآثر جلیله می)

مشار الیک زماننده رومایلییده شوکت عثمانیه لازمی کی شعشوه
 انداز افسار و اشهرار او ملغه باشلا دیغندن راغوزه صرب بلغار
 کی بر قاچ خرسنیان حکومتی داخل دائره قابعیت عثمانیه
 او لمسلدر مشار الیک صرب صندی و قوصوه محاربه لری
 مشهوردر . مشار الیک ۷۹۱ تاریخنده قوصوه شهید او لندیغندن
 امعانی اوراده یاپیلان تربه به وجود شریعتی بروسیده نقل
 ایله چکرکده کی مدفن عالیلرینه دفن او لمسلدر زماننده پایی تخت
 سلطنت بروسیدن دیتوقیه و صکره ادرنه به نقل او لندیغندن
 ادرنه به پک عالی بر سرای بروسیده بر قابلیجه و برخان و بر
 عمارت و برمدرسه بر جامع و بروسیده خصار ایچنده بر جامع
 ایله چکده بر جامع یکی شهرده بر جامع سکودده بر جامع یکی شهرده
 بروزاویه بنا ایلمسلدر مشار الیه نظامات عسکریه عثمانیه
 تصحیح و مناره لرده صلاة وسلام و برسی عادت مستحسنہ سنی
 و طغرای غرای عثمانی بی ایجاد بیور مسلدر شویله که شهید

سعید مشارالیه سنوی برویر کو اعضاى شرطیه نزیر حیات
عثمانیه به دخالت ایدن راغوزه جمهوریتنه ویردیکی عهدنامه یه
اوغوز حکمدارانی بیننده جاری اولدیگی اوذره دست
تاییدات پوست خداوند کاریلر بنی آل بویايه با تیروب با صمیش
اولمی کنایه حکمت نهایه سندن طغرای غرای خاقانی احتملات
بیورلشدرا که بونک نتیجه پیمان عثمانی یه اولان دلاتی و علام
رسمیه دول بیننده کی جامعیت و ظرافتی مستغنى حوصله بیانکدر.

﴿ در دنبیه پادشاه ﴾

(سلطان یلدیرم بايزيد خان ابن خازی سلطان مراد خان اول)
مشارالیه حضرتlerنک ولادت سنیه لری ۷۶۱ و جلوس لری ۷۹۱
اولوب وفات لری ۸۰۵ تاریخنده وقوعه کلشدرا مدت سلطنه لری
۱۳ سنه در بروسدہ جامع لری جوارنه متواری خالک رحمتدر.

﴿ فتوحاتی ﴾

فتح معدن قره طوه . اسکوب . چتوز . وودبه . ودين .
الا شهر اپقلالک ولايت ایاهین . و اپقلالک ولايت صاروخان .
قسطهونی . قونیه . نیکبولی . سلسه . رومنیق . نیکده .
اسمرای . قره حصار . دوه لی . قیصریه . اماسیه . توقاد .
سیواس . جانیک . سلانیک . یکی شهر فنا . طراقیلی .
بورلی . عثمانیجق . سینوب . اناطولی احصاری . شیله . قره .

فریه · ملاطیه · دارنده · دیوریکی · بهمنی · ارزنجان ·
ترحاله · جزیره هوره · آتشه · لارنده · هژروویچه · سلووی ·
لوادیا ·

(آثار جلیله سی)

مشار الیه یلدیرم تعبیرینک مداولنه موافق صورتده برصاعۃ
جلادت اولدقلرندن افلاق بکنی خر جکدار ایتدیکی کبی
حدو اکبر دو دهان عثمانی اولان قرمان اوغلارینی لاپق وجهله
نادیب و تنکیل واستانبول ایپراطورینی تضییق ایدرک سنوی
خزینه جلیله یه اون بیک التون ویرکو ویرمک واستانبولده ایکی
اسلام محله سی بر مسجد و بر محکمه شرعیه انساسیله اسلام
اسکان اولنق شرطیله خراجه ربط ایلدیسه ده و قعه تیور
اشبو اثار موقیتک عمومه خلرس قبور اولدی · مشار الیه
صاحب مغازی مشهور عالم بر سلطان غازی اولدیغندن اشبو
هزیت عالیه یی تقیدیراً مصدره کی خلفالی عما سیه طرفندن
(سلطان اقلیم روم) عنوان و منشوری ویرلش ایدی مشار
البهک ظرف زمان و امکانه صیغیه جق بر سرعت خارقه و بر
مهابت شارقه ایله مشار البهک روم ایلیدن اناطولیه وانا
طولی دن روم ایلی یه پکوب و هر نزه ده اولسه جمعیت اعدایه
یتشوب پریشان ایتسی یلدیرم عنوان جladتنک باعث احرازی
اولمش و نیکبولیده متفقین اردوسنہ شانلی بر غلبه چالشد ·

﴿ آثار خیریه لری ﴾

ادرنه ده يلدريم محله سنده بر جامع و بو عمارت و بروسدده جامع
کبير عنوانيله بر جامع و پنه بروسدده بر جامع و مدرسه و عمارت
ودارالشفا و علما داري ابواسحاق نامنه بر زاويه بالپکسپيرده بر
جامع بر مدرسه قره فريده بر جامع ديتوقده بر جامع کوتاهيده
بر جامع بنا و ممالك مفتوحه ده بي حد و حساب مؤسسات دينيه
و خيريه وجوده آتور مکله عمرانپور لکلاري در جهانی احلا
بیورمشلر در جهانگانك قولجه حرمین شريفينه سلاطين
عثمانیه دن الا اول صره کوندرن جناب بايزيد در .

﴿ بشنجي بادشاهه ﴾

﴿ چلبي سلطان محمد خان بن بايزيد اول ﴾
ولادتلى ۷۸۱ جلوسلى ۸۱۶ ارتخاللى ۸۲۴ تارىخى
صادف اولوب مدت سلطنتلى ۸ سنه در بروسدده يشيل جامع
جوارنه غنوده پستغفراند .

﴿ فتوحاتى ﴾

بناء قلعه يركوكى . یتور و قوه مدھشەسى متعاقب و قوئە
كلان فاصاهه سلطنت اوزىزىه ممالك عثمانىه طوئاك السنده

قالمش کبی ایدی . سلطان محمدک جلائل هم قدرست توأم
نحدد بروانه‌سی جبر ماقات موقتی احراز و بونکاه برا برا
قهراعداکبی برخیلی ما آتر دخی ابراز ایتشدر آنک ایچون مشار
الیهه بانی ثانی سلطنت دنیسه دکری ویری وارد فتح قلعه
هرکه . فتح قلعه ککبوزه .

﴿ اثار خیریه‌لری ﴾

بروسده نونه فن معماری عثمانی اولان یشیل جامع شریف ایله
عمارت و تربه و مدرسه‌سی بنا بیور دقلی کبی خیرات سنه لرندن
مرزیونه ایکی جامع وایکی حمام وارد در ادرنه‌دکی اسکی
جامع شریفیک واضح اساسی سیمان چلبی ایسده مکمل
کندیلریدر مشار الیه حضرت‌لری دخی مکه مکرمہ و مدینه منوره
ایچون واردات او قافدن صره ترتیب و تسریب بیور لر ایدی .

﴿ التجی پادشاه بیور دقلی لری ﴾

﴿ سلطان مراد خانی آنی بن سلطان چلبی محمدخان ﴾
مشار الیک ولدت همایونلری ۸۰۶ و جلوص مینت مقر و نلری
۸۴۴ وارتحاللری ۸۵۵ سنه تصادف ایتش و مدت سلطنت‌لری
۳۰ سنه الی ماه‌های عبارت اوله‌رق بروسده جامی
قربنده مدفون بولنمشدر .

* فتو حاتی *

اوائل سلطنت‌ترنده روم ایلیله تنکیل اشقيا و آنا طولیده ده تأدیب
 امر اکبی بر موقیت عالیه احران بیور ماریله میدان جو لانلری
 مفتوح و هم‌تلری قتح ممالک امیر مهمنه مخصوصه قالمشدار ·
 قتح قلعه کوکر جنگ · سمندره · الاجه حصار · قلعه گرمه ·
 یانیه · نوه برده · دره · اپچه حصار · از مر ·
 مشار اليه بر ارالق سلطنتی اوغلی سلطان محمده فراغ ورک
 ایلدیسده بخار · صرب · افلاق · بوسنہ · عساکر
 متفقه‌سنه‌دن مرکب واچیوز بیکدن هنجاویز بر دشمن
 اردوسنک ممالک اسلامیه هجوی اوزرنیه از سرنو تسلیم زمام
 سلطنت ایدرک وارنه ده اشیبو معسکر دریاپیکره شانلی بر غلیبه
 چالدی و فومندانلرینی طهمه شمشیر عثمانی ایلدی ·
 بونی متعاقب مراد ابوالجهاد قوصوه ده بولک بز دشمن اردوسنی
 بوزدی قتح قلعه باللی بادرده · قوجه حق ·

* خیراتی *

مشار ایله ادرنه ده · اوچ شرفه لی · مرادیه · دارالحدیت ·
 نامیله غایت جسم ومصنع اوچ باب جامعی وایکی مدرسه‌سی
 و برجامی و ادرنه ولایتنده ارکنه قصبه سنه ۱۷۴ کوزلی
 بر کوپرسی و بمکلف جامع و عمارتی و بروسدده بر جامع و بر

عمارتی و فتح بیور دقله‌ی بر لرده یوز لوجه جامع و حمام و سائر
خیراتی وارد ر مشار ایله هر سنه ساداته بیک التون تصدق
و حرمین محترمین ایله قدس شریفه صدقه خاصه اوله رق اوچ
بیک بش یوز التون ارسال بیور دل ایدی مشار ایله علو
جنابنی و فقرا پروز لکده کی خصیصه معللا القابنی کوس بتزمک
ایچون کافیدر که ارکنه قصیصه بی عمارت نک ختم انشا آتیله
کشادنده عمارت نده پیشودیلان اطعمه نفیسیدی بالذات و قواروب
محمل ب محل کندی بد عنایت پیونه ملو کانه لریله فقرایه توزیع
ایتشادر .

﴿ یلدنجی پادشاه ﴾

﴿ ابو الفتح سلطان محمد بن مراد خان ثانی ﴾
مشار ایله ولادتی ۸۳۳ جلو سلیمانی ۸۰۵ ارتحالاری ۸۶۶
تاریخنده مصادف او لو ۳۱ سنه سلطنت سور مشادر .
استانبولده جامعی محرابی جهتنده مدفون در .

﴿ قتو حاتی ﴾

بناء قلعة بونغازكىس . قفتح قلعة قسطنطينية { تاریخنی ۸۵۷ بلدة
طیبه } قلعة سيلورى . قلعة قوم بونغوي . بغدادوس .
اینوز . سیور بمحصار . تکمیل ایالت صربستان . تکمیل جزیره مووره
ویوان . بوسنیه قطعه ۹ سی . قلعه اماصره . تکمیل ایالت

قسطمونی . تکمیل ایالت طربون . قتح جزیره مدللو . قلعه
 دراج . بناء قلعه ایلدیسان . قتح قلعه کوزلصار . ولايت
 قرمان . ارکلی قونیه . اقسرای . علاییه . قلعه کولک . قلعه
 کوکر . قتح جزیره اخربیوز . سلفکه . ارمیاک . کفه .
 منکوب . ولايت بگدان . اشتفودره . ارناؤوداق . قتح
 جزیره پولیه . قتح جزیره علمی . طاشور . سماردرک . بوزجه
 اطهسی . امروز . ایالت ازاق . لوچه . دهانیجه قلاع
 و مالک .

* خیراتی *

استانبول قتحیله بکام و حائز مدیحه فخر الاسلام او لدقنندن معابد جسمیه
 عالمدن محدود او لان ایاصو فيه مناسیبی جامعه شویل بیوردقلی کبی
 او لوان سعد اقترانده درس سعادتده نیجه نیجه کنایس و صوامع مبدل
 مساجد و جوامع او لمشدر بو ندن بشقه در سعادتده ایکی مناره لی
 بر جامع شریف ایله صحن ثمان دینیلان مدارسی و مکتب و بیارستان
 و حضرت ابی ایوب الانصاری یه تربه و جوارنده جامع و مدرسه و عمارت
 و شیخ ابوالوفا ایچون جامع شریف ایله زاویه . و در سعادتک موافق
 مختلفه سنه هامرو سرایلر . چارشولر . خانلر انشا بیوردیلر .

* مأثری *

عثمانی دو نیاسنی تنظیم ابدوب قتح قسطنطینیه ده قره دن کی بورتمک

واشقودره قخنده هو ان طوپ ويا غلى پچاوره مثلاو بر ظاقم ادوات
حربيه ايچاد ايڭك كېي خارقەمۇ فقيتلرى بيرايىه بخش صحائف توارىخى
اولىشدر يۈلەچابدە طوپلر دوكىدىر وب استدييىكى محلە نقل ايڭك دىنى
مىشار اليهـك آثار مشكوره سىندىندر مىشار اليه حجمىئە
قسطنطينىي قىتحايىه (نعم الامير) تيجىل جليلىنە ئاڭلۇ عىسىكىرى دە
(نعم الجيش) تقدىر دىپزىرى يېغىملىرى يە ئاظھرىتىلە ئاڭقاماڭلۇ اولىشدر
مىشار اليهـكە . عربچە . فارسچە . رومجە . لاتىشچە . بىلدىيىكى
كېي زىادەمەـيلە معارضىر ومحب ارباب علم وھز اوـسىـدىـنىـدىـرى قـرىـمـىـ
درـکـاـهـفـيـضـاـكـناـھـىـ عـلـمـاـيـاـقـطـارـ جـهـانـهـ مـلـجـاـوـ مـقـرـاـوـ اـولـىـشـىـدىـىـ
خـانـىـ زـهاـنـلـونـدـ تـحـتـ تـابـعـيـتـ ھـمـاـنـيـيـهـ دـخـالـاتـ اـيـتـشـدـرـ

﴿ سكزنجى پادشاه ﴾

(غازى سلطان بايزىد خان ثانى بن سلطان غازى محمد خان ثانى)
ولادت سنىھىرى ٨٥١ جلو سلىرى ٨٨٦ ارتىحاللىرى ٩١٨ او لوپ
٣٢ سنە پادشاھلىق ايتىشدر . مدفن قدسيت روشنلىرى درسادتىه
جامىچى جوانىدە در .

﴿ قتوحاتى ﴾

قتح قلعه كىلى . اقكرمان . اظننە . طرسوس . سيس . ايات .
سيس (خرىب قلعه پياس) (٨٩٣) غارت سواحل اسپانيا . قتح
پە دلن . اينە نجى . متون . قرون . ناو ارين . قتح قلعه
النقشه . كولك . قلعه وارساق . قتح بقىيە بلاد ارنو دلق .

﴿ خیرانی ﴾

مشارالیه حرمین شریفین فقر اسننه سنوی اوں درت پیک التون صدقه کوندر رلایدی . مشارالیه استانبولده ایکی منارہ لی بر جامع و بر مدرسه و بر مکتب صبیان و برعمارت و امیر بخاری و حضرت وفا ایچون بر جامع و بر خانقاہ وادرنده استانبولده کی جامعلک عبیٰ او لهرق ایکی منارہ لی بر جامع و بر مدرسه و بر تیارخانه و برعمارت و پر زاویه و بر چقتہ حمام و طو بجه نهری او زرنده متین وجسمیم بر کوپری و امامیه ده بر جامع و بر مدرس - ۵ و بر مکتب و برعمارت و بر باط و بر تکیہ و بر زاویه و عثمانی حق قصبه سننده ۱۹ و کیو و ده ۱۴ و کدو سده ۱۹ کوزلی بر کوپری یا پدر مشدر مشارالیه ابوالخیرات کثیرالصدقفات اول مقله بر ابرز هدو تقواده دخی بسطامی نظیر اولد قلنند استانبولده کی جامعلینک ختامنده و ایلک نمازنک ادا سننده (مدت عمر نده ایکنندھی نمازنک سننی ترک ایتماش آدم وار ایسہ او امامت ایتسون) پو دقلنند مکسہ قبول امامت ایده مدیکنندن نهایت بومزیت فاضله دیانتکارینک دخی یکانه حائزی او لان کنديلری جماعت مسلمینه پیشووا اول مشادر .

﴿ طقوزنجی پادشاه ﴾

(خلیفۃ اعظم غازی یا وزیر سلطان سلیم ابن سلطان بايزيد ثانی)
مشارالیه حضرتلوی ۸۷۲ تاریخنده پیرایه بخش مهد و جود اولوب ۹۱۸ تاریخنده جالس اورنک سلطانی و ۹۲۶ ده تاریخ عالم فانی اولش و ۸ سنن ۹ ای سلطنت بیور مشدر مرقدلی استانبولده جامعلی جوارنده در .

﴿فتوحات﴾

قلعه‌بای‌ورد . قلعه‌کیفی . کاچ . دیار‌بکر . ماردین . سنجار
 اورفه . موصل . سیورک . پیره‌جک . حلب . عینتاب‌انطاکیه
 ملاطیه . دارنده . دیوریکی . هر عیش . البستان . حما . یعلیک
 شام . طرابلس . بیروت . چبل‌لبنان . صیدا . صور . عکا .
 قدس . غزه . رمله . صفد . عریش . قاهره . اسکندریه . عموم
 بلاد مصریه . سواکن . سجاز . طور . زبید . نخا . کور‌جستان .
 چالدیران . تبریز . بایزید .

﴿خبرات﴾

شامده شیخ محی‌الدین عربی حضرت‌ترنک مصباح منور‌لری تعمیر
 ایدوب یانی باشنده‌ای کی مناره‌لی بر جامع و برج‌مارت و قوئیده حضرت
 مولانا تربه‌سی اتصالنده بر عالی شادروان یا پدر دیلم .

﴿ماڑی﴾

مشاریله حر مین شریفینک شرف خدمتیله تشریف ایللری حسیله
 (خادم الحر مین الشریفین) عنوان جلیله نائلیله قدر لری عالی و بونکله
 برابر مصحرده رئیس روحا نی حکمنده قالمش اولان الم توکل الثالث
 نامنده کی خلیفه عباسیه‌ی استانبوله جلب‌ابله ایاصوفیه جامعندہ
 حق خلافتی علماء خاندان عثمانی یه ترکایت دیر دیکندن (خلیفه‌روی زمین)
 مدیحه‌سی دخی مسڑزاد منظومة او صاف او لم‌شدرا .

مشارالیه سیف و قلمی بد حصافتنده جمع ایتش اولدیغندن او لبایده کی
ما ئىر جىليله خارق العاده لرى مثل سائز او لمش و (شاهى) مخلصى
الىنده مـ كمل بـ رفـ اوسـى دـ يـ وـ جـ وـ جـ وـ دـ تـ بـ كـ هـ
وعـ بـ جـ مـ دـ خـ طـ بـ يـ عـ شـ عـ يـ هـ سـى حـ آـ زـ نـ صـ اـ بـ كـ الـ اـ يـ هـ
قـ اـ طـ بـ ئـ اـ مـ اـ مـ اـ لـ روـ يـ زـ مـ يـ نـ دـ کـ اـ قـ وـ اـ مـ اـ سـ لـ مـ يـ هـ نـ کـ عـ مـ مـ بـ رـ اـ يـ اـ تـ خـ اـ ذـ اـ لـ تـ نـ دـ
جمع ایتك ایدیسـهـ دـهـ حلـوـلـ اـ جـ لـ مـ اـ نـ اـعـ حـ صـوـلـ اـ مـلـ اوـ لـ دـ نـ
دنـيـاـ اوـ لـ دـ قـ لـ قـ نـ دـهـ شـرـيفـ اـ بـوـ الـ بـرـ كـاتـ اوـ غـلـىـ اـ بـوـ نـىـ يـ حـرـمـيـنـ شـرـيفـيـنـكـ
اـنـ اـخـتـارـ لـرـ يـهـ وـ بـعـضـ تـبـرـ كـاتـ سـنـيـهـ اـيـلـهـ بـرـاـبـرـ تـبـرـ يـكـ مـصـرـهـ
كـوـنـدرـمـشـ وـ عـرـضـ اـطـاعـتـ وـ تـابـعـتـ اـيـشـ اـولـدـيـغـنـدـنـ سـلاـطـانـ
سـلـیـمـ شـرـیـفـ بـرـکـاتـهـ خـلـعـتـ فـاخـرـهـ وـ حـرـمـيـنـ فـقـرـاسـنـهـ اـيـکـ بـوـزـیـكـ
دـبـنـارـخـالـصـ الـعـیـارـعـطـیـهـ کـوـنـدرـمـکـاهـ بـرـاـبـرـ حـرـمـيـنـ اـیـچـوـنـ سـنـوـیـ مـصـرـدـنـ
کـلـیـتـلـوـجـرـاـبـهـ حـنـطـهـ سـیـ وـ حـجـ اـیـچـوـنـ مـحـفـلـ وـ کـسـوـهـ تـرـقـیـبـ وـ اـرـسـالـیـ وـ قـفـ
بـیـورـدـیـلـرـ کـهـ وـ قـفـ مـذـکـوـرـ اـحـکـامـ الـحـالـهـ هـذـهـ جـارـیدـرـ .

* او نجی پادشاه *

(خـلـيقـهـ اـعـظـمـ غـازـىـ سـلاـطـانـ سـلـیـمـ خـانـ قـانـوـنـ بـنـ سـلاـطـانـ سـلـیـمـ)
ولادت هـمـا بـونـلـرـىـ ٩٠٠ جـلوـسـلـرـىـ ٩٢٦ اـرـتـحـالـلـرـىـ ٩٧٤
تـارـیـخـنـهـ تـصـادـفـ اـيـدـوـبـ مـدـتـ مـدـیـلـهـ سـلاـطـنـلـرـىـ ٤٧ سـنـهـ دـرـ .
درـ سـعـادـتـدـهـ جـامـعـ حـطـبـیـرـوـ سـنـدـهـ مـدـفـونـدـرـ .

﴿مُرْقَةٌ وَ حَانِي﴾

بلغراد . از مرسواحلی . بغداد ولایتی . تکمیل محارستان . وان .
تونس . آولوئیه . دلوئیه . جنائزیبه . یعن قطعه‌سی . حبس
اقلیمی . کورجستان . شهر زورو لایتی . جزایر . ماپورقه . قور
سیقه . هیقط . هرمن . بحرین . مصوع . بلاد نوبه . ساقن .
طرابلس غرب ولایتی . استانکوی . روس . محاصره . اولویانه .
مشارالیه اوون اوچ دفعه بالذات سفر همایوند بولندرق و قوعه کلان
فتوات جلیله لری اوچیوز دن متجاوز قلاع وبقا عذر که بالاده
بالکن ایالتلر وبعض مهم محله باز لدی .

﴿خـیرات﴾

در سعادت‌ده سليمانیه جامع شریف درت باب مدرسه بر عمارت
بردار الحدیث بردار الشفا بر تابخانه بر طب مدرسه‌سی و بر جام و بر مکتب
صبیان متعدد پشمده‌لر پدر لری سلطان سلیم تربه‌سی جوار نده جامع و عمارت
وتابخانه و مکتب یکی با چهده مدرسه شهزاده سلطان محمد
ایچون جامع عمارت مدرسه تابخانه مکتب صبیان بغداده امام
اعظم تربه‌سنه جامع و عمارت بغداده عبدالقادر کیلانی تربه‌سی
تعییر ایله قربنده جامع جهانگیر جامعی قوئیه‌ده حضرت مولانا
تربه‌سی قربنده بر جامع کفده‌ده بر جامع از نیقده بر جامع یعنده ابریم
شهر نده بر قلعه قدسده صخره مبارکه‌که نک قبه سیله تزییناتی شاهده

جامع و عمارت و تابخانه و خان در سعادت‌نده دیکبیلی طاش قربنده
بر جامع و عمارت و دارالشفا مر حوم خاصکی سلطان رو حیچون
مکه مکرمه و مدینه منوره ده بزر عمارت و مفاتیح مذاهب اربعه
ایچون مکده و حرم شریف اتصال‌نده درت باب عالی مدرسه
ادرنه ده یوز قدر چشیده یا پدقلری کبی مکه مکرمه‌یه اجرای نماء
لذیذ و مصطفی پاشا قصبه‌ستنده برگوپری بر جامع و مدرسه
و عمارت و خان‌بنا بیوروب تعمیر حرم شریف مکی خدمتیله ده
مباهی او لشدرا .

* ما ئىرسىنەلىرى *

قانونى عنوان جليلنەك دىخى مدلول علمىيەت شمولىدن رهين استفادە
اولەجىي اوزره عصرىنەك جەهانگىر بى نظيرى اولوب اسامى
شرىعت خرايە مستند اولق اوزره متعدد قانونلار وضعىيەت تنظيم
اھوال ملک و تبعىه بىوردىلىرى کبى تعمیر بلاد و نشر معارف
امر اھمندە کى هېمت يېھتاي سليمان مقدىرلىرى مەمالكى بى كاشاسىر
اى عمران هېئت پر اطاقىنە قويىدىغىنەن اواسط سلطانلىرنە واردات
دولت غېر از عىشر اوروپاڭ واردات حمومىيەسەنە مقابىل ئىدوکى
متواتر در عصرىنە خىدكارە مەتمەى اولان . مەندىسىڭ . كەچىلىك
مەمارلىق . طۆپچىلىق . عسکرلەك . فن و صنعتلىرى مەمالك
عثمانىيەي مغبوط جەهان ايتىدىكى کبى هەندە و ساڭر مەمالك اسلاميە دە
پۇرانداز قوا شىد او لشدرا . مشار الىه فرما نفر مائى

جهان او لووب ملکی همداندن فاسد و ویانه دن عده نه قدر او لان
ساحه فسیحه عالمی محیط و حکمی هر طرفه جاری اول بدینه
و قوه بولان استدادی او زرینه فرانسه و هند دولتی دو نه
ارسالیله شجایه و بخارایه ده طوب و معلم اسبالیله اصیای و سطا
او زرینه بسط جناح و قایه بیور دقلوی مثل او دو نهای همایو نزیله
اسپانیا سواحلی غارت ایتد رمشادر در .

﴿ اون بر نجی پادشاه ﴾

(خلیفه اعظم خازی سلطان سلیم خان ثانی بن سلطان سلیمان خان اول)
ولادت سنیه لری ۹۳۰ جلوس لری ۹۷۴ وفات لری ۹۸۲ تاریخ نه
محصادف او لووب مدت سلطنت لری ۸ ییل ۵ آیدر . مدفن همایو لری
ایاصو فیه جامع شریف قربنده در .

﴿ فتوحات ﴾

فتح قلعه خلق الواد . عدن . یانو و قاعده سی . جزیره قبریس .
صومیوت . اولکون بار . استداد شهر تونس . و سائر فتوحات
کثیره عالمی سندانه لری وارد در .

﴿ خیرانی ﴾

پدر جنت مقر لرینک باش لامش او لدق لری چکمچه کو پریسی
اکال و ادرنه ده درت مباره لی بی نظیر بوجامع و عمارت و مدرسه

ودار الشفا بنا ایشدر بونکله برابر حرمین شریفین يولنده
قلعه وبر که کبی نیجه نیجه اثاری تعمیر قباب حرم شریفده کی
خدمت معالی دثاری هر آن و زمان و سیله تذکار رحمتدر
مشار اليهک وزیر اعظمی صقولی محمد باشادخی (الناس
علی سلولک ملوکهم) قاعده پرفائدہ سنہ اتباع و نیجه
نیجه اثار خیریه احداث و ابداع ایدوب سیما عتیق حرمین
طربقندہ و اسکندرون کور فزی کنارنده واقع (پیاس)
قصبه سنده کی قلعه وجامع و خان و حمام و چارشو حقیقتہ بینظیر
وبونلرک تاریخ بناسی ٩٨٦ تاریخنہ مصادف ایکن الحالة هذه
ایچنده یکی دولکر چیه مشجعه سنہ اولان متانت و لطافتی شایان
تحسین و تقدیر در .

﴿ اوں ایکنچی پادشاه ﴾

(خلیفہ اعظم غازی سلطان مراد خان ثالث بن سلیم خان ثانی)
ولادتاری ٩٥٣ جلو سلیمی ٩٨٣ ارتحالی ١٠٠٣ تاریخنده
اولوب مدت سلطنتاری ٣٠ سنہ ۸ آیدر مدفن ھمابونلری
ایاصوفیہ جوارنده در .

﴿ قتو حاتی ﴾

پور تکبر تو لره غایبہ چالنسی . اطاعت سلطان فاس . قتح قلعه
تفليس . شمکی . شماحی . شروان . استخلاص تبریز . قتح قلعه

یانق . بناء قلعه قارص . طاغستانده درت ایالت تشكیلی . روان ایالتک تشكیلی . فتح قره باع . آز ریحان . نهاوند . لورستان . سیرم . نمارقون .

* اثاری *

مشار ایله زیاده سیله عسدا تپرور او لمسنده مبنی ارباب مصالح عرضحالاری بالذات قبول وحواله بیور مغله شهر شعار و عالم و شاعر اولدقلرندن (فتوات صیام) نامیله بر تأثیف در رباری و عربجه و ترجمه و فارسیجه رنگین اشعاری وارد ر مشار ایله شهزاده لکنده مغنسیسا والیسی ایکن مغنساده ایکن مناره‌ی برجامع شراف و برمدرسه و برحان و برتابخانه انشا و مکة مکرمه حرم شیرین‌نده سقف حرم ایله میران و خطیب تغیر و صره همایونه نیجه یکالتون علاوه ایندک تنشیط قلوب و قرا بیور دیلم مشار ایله ک صلب پاک تاج‌داریلرندن ۱۰۲ شهراده قدمنز مهد وجود او لمشدر .

* اون او چهی پادشاه *

(خلیفه اعظم خازی سلطان محمد خان ثالث بن سلطان مرادخان ثالث) مشار ایله ۹۷۴ تاریخنده دنیا ۱۰۰۳ تاریخنده نخت سلطنت کبرایه کلوب ۱۱۰۲ تاریخنده ارتحال بیور دیلم . مدت سلطنتی ۹ سنه در مدفنلری ده ایاصوفیه جوارنده در .

— ۵۰ —

﴿ فتوحاتی ﴾

مشارالیه مشهور ﴿ اکری ﴾ فتحیله شهر تکراو اوب ذکر او لنان
اکری مخاربہ سنه ایلک او بجه عثمانیلر رهین انهزام او لمش ایکن
مشارالیه خرقہ سعادتی لابس و ﴿ قضیب ﴾ نام سیف صارم بروی بی
حامل اولدقلری حالده عسکری تشویق و تسجیع ایتد کلر مدن دشمنی
بوزمشدز . ایران سفرلی بده پک مشهور در

﴿ خیرات و محاسنی ﴾

مشارالیه والده لری نامنه مشهور والده جامعی بنایور دیلر . کندیلری
زیاده سیله عابد و صالح اولدقلرنن او قات خمسه ده جماعتله غاز قیلولری
ونام قدسیت اتسام خضرت رسالتیناهی باد او امدویه تقدیساً قیام
واحترام بیور رازایدی . مشارالیه ک طبیعت شعریه لری ده و ارایدی .

﴿ اون در دنجی پادشاه ﴾

﴿ خلبغه اعظم غازی سلطان احمدخان اول بن سلطان محمدخان ثالث
ولادتی ۹۹۸ جلو سلی ۱۰۱۲ ارتقا للری ۱۰۲۶ تاریخنده
وفوع بوله رق ۱۴ سنه فرمانفرمای سلطنت او لمشادر . جامع لری
قریبنده ملد فوندر .

﴿ فتوحاتی ﴾

مجارلره شانلى قانلى مخاربہ لر ایتدیکی کی شروان و طاغستان

ایالانلرینی ایادی دشمندن استخلاص و داخلی بر طاقم صنایدید اشتبایی
استیصال ایتشلردر .

﴿ مأثر و خبراتی ﴾

مشارالیهك ۱۰۱۲ سنه سنه اوون در دنبجی پادشاه اولمک او زره اوون
درت یاشنده تحت سلطنته جلوس ایتسی واون درت سنه سلطنه
سورویی اتفاقات خربیه دندر مشارالیه در سعادته التي مناره لی
بهشت اسا بر جامع ملائک مجتمع یا پدروب جوارنده مکتب مدرسه
مو قتخانه حمام رباط محله دار شفاذخی انشایتدیر مشلردر .

مشارالیه رونق افزای عصر و معاصرین اوله حق صورتده دیندار
و کثیر خبراته ولاسیا هر زره خالکپاکی نمونه نمای عنبر سارا
و هرسنکیاره ناناکی غبظه فرمای لؤاؤ للا او لان حرمین محترمینجه
وفرت خدماته جملیل القدر بر خلیفه فاروقی شعار اولدقلزدن مدت
سلطنه تونده روضنه مطهریه صافی مردن بر منبر سدره اثر تقدیم
ایلدکلری کی کرک کعبه معظمده و کرک روضنه مطهرده
تعمیرات خدمتلری پک بالاتر در مشارالیه پدر جنت
مقفرلری سلطان محمدیه الی بیک التونه اشترا پورمش اولدقلری
شیخ راغ نام عدیم المثل بوعدد الماسی ۲۲۷ قطعه یاقوت و امثالی جواهر
شیخه ایله برلو حه زرین او زرینه ترکیب و (کوکب دری) اسمیله
توسیم ایدرک روضنه مطهریه تقدیم و تعلیقه موفق او لمش و غبار
مسعدت اشاری توییای عیون حور اولان خاکپایی قدسیت احتوابی

حضرت پیغمبری یه خانداشتیاق و حسود کی بیاعلاناً سر سلطنت
افسر شاهانه لینه طاقدیغی صور غوجه قدم شریف نبوي رسم
جلیلی ترسیم وزاده طبع همایون لری او لان قطعه آئید بی نقش و ترقیم
این دیر میش او لملقه مغبوط امثالدر

* قطعه *

نوله تاجهم کبی باشمه کو تو رسم دائم
قدمی رسیدر اول حضرت شاه رسلک
کل کلزار نبوت او قدم صاحبیدر
احمد اطورمه یوزک سو رقدمنه او کلاک
مشارالیه اشعار نده بختی مخلصیله تخلص بیور میش او لدیغندن بعضاً
اسعار نده (بختی) مخلصی محور در .

* اون بشنجی پادشاه *

(خلیفه اعظم سلطان مصطفی خان اول بن سلطان محمد خان ثالث)
مشارالیه کولادتی ۱۰۰۱ وابتدای جلوسی ۱۰۶۶ تاریخنده مصادف
ایسنه ده اوچ آی مرند زمام سلطنتدن دستکش فراغت
ودرت سنده صکره دفعه ثانیه اوله رق کرسی نشین خلافت و سلطنت
اولوب ۱۰۴۸ تاریخنده دار آخرته کتشلر در مدفنلری ایاصوفیه
جامع شریف قربنده در .

* اونا تسجی پادشاه *

* خلیفه اعظم سلطان عثمان خان ثانی بن سلطان احمد خان اول *

مشارالیه ۱۰۱۳ تاریخنده تولد ۱۰۳۷ تاریخنده جلوس و ۱۰۳۱ ناریخنده ارتھال بیور دیلر . مشارالیه اون درت یاشنده پادشاه اولوب ۴ سنه ۴ آی پادشاه لقای ایتدیلر . پدر لری تربه سنه مدفو ندر مشمارالیه زماننده ببری و بحری خیلی غلبه لر قزانلش و حلیج قسطنطینیه انجاماد ایلشدرا .

* اون یدنچی پادشاه *

* خلیفه اعظم سلطان مراد خان رابع بن سلطان احمد خان اول *

۱۰۴۰ ده ولادت سنه لری ۱۰۳۲ ده جلو سنه لری ۱۰۴۹ ده ارتھال لری و قوه بولوب ۱۶ سنه ۱۱ آی سلطنت سور مشر در . پدر لری تربه سنه مدفو ندر .

* فتوحاتی *

مشهور روآن . وبغداد . سفر لونده بالذات بولنوب یادکار شرف عثمانیان اولمقو اوزره برقوق آثار مردانگی ابراز بیور دیلر و همدان و شهر زور جمهت زینی ده ایراندن کیروالدیلر .

مشارالیه او نبر یاشنده جالس نخت سلطنت اولدقلری حالفه عزمه نوجوان و حزمده بپیر نورانی و جدان اولدقلرندن هرشیدن زیاده مر کز خلافت کبرانک و بو نکله برابو اطراف و انحصار تنظیم اموریه

همت بیور دقلرندن او لوقت حکمچه منبع فساد او لان قهوه و خانه لری
سد و شرب قهوه و دخانی منع ایله قابلینه صغمیان یکیچریلری شدیداً
تأدیبه موفق اول مشترایدی .
مستشا رمحرمی مشهور کور یجھلی قوچی بک ومخلص اشعاری
(مرادی) ایدی .

* آثار و خبرات *

محلنده ذکر او لنه جنی او زره عزتسرای ملک العلام او لان کعبه
معظمه نک تجدید بناسنه و بسرا پیاده واقع او زی قلعه سیله غلبه ده کی
عرب جامعنک تعمیر و احیا سننه موفقیته بنام اول مشتردر . مشار الیه
بغایت زور بازویه هالک او لدقلندن الک جسم الجشہ آدمی بر الیه
قوشاغندن طوتوب قالدیرمچ و او ق و جرید ایله دمیر قالقان دلک .
و ضریه شمشیر ایله بر او کوزی ایکی بولک و بر قنطرارلق کرزی ۲۵۰
خطوه مسافه یه اتفک کبی خارقه هنر زور آورانه لری تو اریخنده مستقد
او لمق او زره فی زماننا پیله زبانزد و حتی اسکی سرایدن اتدقلری
بر جرید کیا زید جامع شرایف مناره سی دیلنہ و حلب قلعه سندن اتدقلری بر
جرید کی سرا جلر چارشوی او زرینه دوشدیکی او راق تو اریخنده مقید در .

* اون سکننجی پادشاه *

* خلیفه اعظم سلطان ابراهیم خان بن سلطان احمد خان اول *

مشار الیه ۱۰۴۴ تاریخنده تولد و ۱۰۴۹ تاریخنده جلوس و ۱۰۵۸

تاریخنده ارتحال ایدوب مدت سلطنت‌تری ۸ سنه ۹ آیدر ایاصوفیه ده
عیلری سلطان مصطفی تربه‌سنده مدفو ندر .

﴿ قتو حات و ماڭرى ﴾

مشارالیه زماننده آق دکز کنقطه حاکمه‌سی اولان جزیره کریدل، قتحنده
باشلا تیلوب خانیه ورسو قلعه‌لری آورده، فیضه تسبیح او لنه‌رق
بو صرده ازاق قلعه‌سی يدادان استخلاص او لنس و قزا قلرک
حدی بیلدیر لمشدر مشارالیه کریم الطبع ایدی .

﴿ اون طقوزنجی پادشاه ﴾

﴿ خلیفه اعظم خازی سلطان محمد خان رابع بن سلطان ابراهیم ﴾
۱۰۵۱ ده ولادت‌تری و ۱۰۵۸ ده جلو سلری و ۱۰۹۹ ده فرا غلری
و ۱۱۰۴ ده وفات‌تری و قوعبو لمشدر . ۶ سنه ۶ آی سلطنت
سور مشلودر باپچه قیوسنده والدنه‌سی ترخان سلطان تربه‌سنده
غنو ده پستره جتدر .

﴿ ماڭرى ﴾

مشارالیه بدی باشنده تحت سلطنت‌هه جالس و آوجی لقبیله مشهور
اولوب فضرت نجیبہ عثمانیه سندھ مر کوز او لان جو هر تابدار درایت
وشجاعت الجاسبیله جهانگیر لک استعدادینى كوشتماریله آئى دیز کىنى
ويانه صحر الرنده چكمش و ۋيانەبى ايڭىنجى دفعه او له رق محاصره ايله

شهرت کامله قزانشدر مشارالیه دوچار استیلای اعدا اولان لئی
و بو زجه اطهی استردادو محارستانده (یانوه) (جهرین) و کریده
(قندیه) و محارستانده (نویغرا) (قانیجه) (لمبرغ) (پودولیا)
(اوقراین) (لازدین) قلعه و قطعه لری قشم و کشاد ایتشلردر
مشارالیه کزماننده بحر سفید بو ظازینک اناطولی و رومایی جهتلرند
بر قلعه متینه یا پلدیغی کبی یکی جامعی ده والده لری توخان سلطان
آکال و یانی باشنده . مکتب . سبیل . جسمه . بناسیله تحصیل رضای
باری یه است تعالی ایتشلردر .

* یکر منجی پادشاه *

خایفه اعظم غازی سلطان سلیمان خان ثانی ابن سلطان ابراهیم خان)
ولادت سنیه لری ۱۰۵۳ تاریخنده و جلو سلیری ۱۰۹۹ تاریخنده
وارتحا للری ۱۱۰۲ تاریخنده و قوع بولوب هدت سلطنتلری
ییل ۸ آی ۲۵ کوندر جدلی سلطان سلیمان تربه سنه مدفو ندر .

* فتوحات و وقوفی *

زماننده نمچه لولر پرزین و صوفیه حوالیسته قدر پازده استیلا
او لسلرسه ده جناب پادشاهک همی دفع دشمن و محافظه وطن
شریطه سنی یرینه کتور مشدر مشارالیه . قراق نمچه . کبی
اعدانک مدافعتی ضمیمه نهر طونه ده بوز یوزالی پاره گیدن
مرکب بر دونما تشکیل و یکچر یلر ایله بر طاق اش قیابی تشکیل
بیور دیلر و تنظیم شیرازه مملکت خصوصنده همتی او لدقنلن .

اوزى كفه . ارضروم . صيدا . كريد . كجي يكيدن مكنز
ايالت وجوده كتو رديلر مشار اليه زهد و عبادته مشتهر
برپادشاه ادهم سير ايدي . ادرنهده نهر طونجه کنانده
برعناره لى اطيف بوجامعلرى وارد .

﴿ يکرمي بونجى پادشاه ﴾

(خليفة اعظم سلطان احمدخان ثانى بن سلطان ابراهيم)
مشار اليهك ولادتى ١٠٥٦ جلوسى ١١٠٢ وارتحالى ١١٠٦
سندرنده واقع اولوب ٤ سننه ٨ آى مدت پادشاهملق ایتشدر .
قانونى سلطان سليمان تربه سندره مدفو ندر .

﴿ ماڭرى ﴾

مشار اليهك زمانده طونه بوينده نمچه او لره محاربه او لىدرق
طونىدە ٦٠٠ پاره سفابن اهسدا اخذ واغتنام او لىدى و كريددە
غراپوسە قلاغىسى يىد عثمانىانه چىنى .

﴿ يکرمي ايکنجى پادشاه ﴾

(خليفة اعظم سلطان مصطفى خان ثانى ابن سلطان محمدخان رابع)
مشار اليهك ولادتى ١٠٧٤ جلوسى ١١٠٦ ارتحالى ١١٥ تارىخىنده
واقع اولوب مدت سلطانلىرى ٨ سننه ٨ آيدىر باچىچه قپوسىندە
والدە تربه سندره مدفو ندر .

﴿ قتوحاتی ﴾

مشار ایله ساقزی وندیکلودن و بلغراد و طمشواری نمچاودن
کسیر و آلدی . و دوئتیای همایون ده آق دکنده وندیکلویه
شانلی بر غلبه چالدی .

﴿ اثاری ﴾

مشار ایله تعمیر حرمین شریفین و تجدید محفظه خراسود ایله
شرفیاب اولدقلری کبی نهر قوبان کنارنده (اچو) نامنده بر قلعه
بناؤپرا و شنده بركله (دوکنه خانه‌سی) انشایتدیره رک تقم
اسباب سفریه بیور دیلر مع ما فيه حصول ثروت مملکت صنایع
داخلیه‌نک ترقیسی ایله اوله جغنی بیلدکارنلن تشویقات مکمله
اجرا سیله ملا نیکده چوقه و بروسه ده هرنوع حریر اقشه
طوقو نمی ایچون تهیه وسائل لازمه ایتدیر دیلر .

﴿ یکرمی او چنجی باشا ﴾

(خایفة اعظم خازی سلطان احمدخان ثالث بن سلطان محمدخان رابع)
ولادتی ۱۰۸۲ جلوسی ۱۱۱۵ تاریخنده اولوب ۱۱۴۳ تاریخنده
فراغله التي سنہ صکره وفات ایتشلدر در مدت سلطنتی ۲۷ سنہ
۱۱ آیادر باچه قیوسنده والدہ تربه‌سنده مدفو ندر .

﴿ قتوحاتی ﴾

زمانلرندہ جزا بوده واقع و هران و کریده واقع سود و اسپرنه

قلعه‌لری وایکنە وچوقة و استندیل اطهاری قجم اولنديغى كېي
وندىكلىكوليدىنە دوشۇن ورە نېھجزىزەسى و دىستايرانىنانەپكىن كرمائشە
شەليس و تۈرىز و هەمدان و كرجستان و نېھجوان و نەساوند اياالتلىرى
ئىناھاً استداد اولندى . و مشهور بالطاجى محمد پاشا موفقىتى
قرانيلوب فەطاخ اشقىياسىڭ دىنى كوشمالى اجرا قىلندى .

* مأثرى *

حرمەن شەريفىنجە خدمت تعميرىيەسى مسبوقدر . يىنبع البحر دە
ۋەصبە بى صحىخ بىسۇر و والدە جامعىنە بىركەخانە بىكىدە بىرچامع
و بىرچام اانا پولىدە بىرچام قىرىمە يىكى قلەمەدە بىرقلۇعە بىنا يىلدىلەر .
او لوقتە قدر سىفن ھمايونك لىنكلەرلى انكلاتە دن كاولر اىكىن
مىشار اليه ترسانە داخلىنە بىركار خانە انشاسىلە مذكور
لىنكلەرلى اورادە اعمال ايتىريدىكىنەن اشىبو احتىاج خاربى
اورتە دن قالقىدى . ولىپالىدە رەھبر سلامت سفائن او لمق او زرە
قىزقلاسى اوستىنە فنار قونىلىدى . مىشار اليه زمانىنە اعضايم
اسباب مدنىت اولان فن طباعت ظھور ايتىكى كېي مقدما
ممالىك عثمانىيەنک اك بىنجى صنایعىنەن او لدېغى حالدە مرور زمان
ايىلە عادتا محو او لمق درجهلىنە تدىنى ايتس اولان كاشى كرلەك
صنعتى دىنى مجددا استابولىدە او ياندىرلىدى . مىشار اليهك خطوط
متوعدە مهارقى و شعر و انشادە جودت طبیعتى وارايدى .

* يکر منجی در دنجی پادشاه *

(خلیفه اعظم غازی سلطان محمود خان اول بن سلطان مصطفی خان ثانی)
 ولادتی ۱۱۰۸ جلوسی ۱۱۲۳ ارتحالی ۱۱۶۸ تاریخ لرنده در
 مدت سلطنتی ۲۵ سنه در کوهرنشتری پدر لری سلطان مصطفی
 تربه سنته و دیمه خزینه رحمتدر .

* مأثری *

مشار ایه یکپیری واوند اشقمیانی بالتأدب اصلاح احوال
 مملکه و تنسيق نظمات عسکریه یه موفق او لمشدر و دشمنلریه
 ایتد یکی محارباتک اکثریسی قزاندیغی کبی حرمین شریفینه
 ذیقیمت آویزه لر اهدا و غلطه ده واقع قورشونلی مخزن امویلرک
 بنا کرده سی بر جامع ایکن مرور زمان ایله هیئت اصلیه سی ظائب
 و قورشونلی مخزن نامیله مخزن حالت منقلب او لمش او لدیغی حالده
 مشار ایهک زماننده کشف او لنوب هیئت اصلیه سنه ارجاع
 او لندی . در سعادتده قشله لر بنا و نور عثمانیه جامعت
 اساسی وضع والقا ایتدیلر .

* يکر می بشنجی پادشاه *

(خلیفه اعظم سلطان عثمان خان ثالث ابن سلطان مصطفی خان)
 مدت سلطنتی ارتحالی جلوسی ولادتی ۱۱۷۱ ۱۱۶۸ ۱۱۱۰ سنه ۳

برادری سلطان محمود یاننده مدفوندر .

﴿ ماڭرى ﴾

نور عثمانىيە جامعى مشارالىيە نامىنە ختامىدىرى او لمىشدر مىللۇ جزىرە شىنده واقع صغرى ليمانلىك مدختلى او زىرىنە بىخس الشكل برقلۇم ايلە ايىكى جامع و بىر جام و بىر ساعت مىھلدن اقر صو جىبلىه متعدد چىشمەلر بىنا بىوردىلەر نور عثمانىيە جوارندە سېيىل و كېنخانە ومدرسه و معمارت و مكتب سەبىان كېيى مؤسسىتى واردە . اخور قىپۇدە ارائە طریق سەقان ئېچۈن فنارا بىجاد ايتىشلەردر .

﴿ يكىمى التنجىي پادشاه ﴾

(خليفة اعظم سلطان مصطفى خان ثالث ابى سلطان احمد خان ثانى)
مشارالىيە ۱۱۲۹ دە تولد و ۱۱۷۱ دە جلوس و ۱۱۸۷ دە ارتتاحىل
ايىدوب اون ئىلى سەنە سکر اىلى سلطنت سورمىشلەردر جامعىلىرى
ساحة مغىرت مساخىدسىنە دفین تربە غفرانىدر .

﴿ ماڭرى ﴾

كېھىنە جواهر اسراار خدا و پىھىسا لار كىتىيە رسىل و انبىيَا
مۇخىز موجۇدات افندىنەن حضرتلىرىنىڭ روپىھە مطھەرە لەپىنه
برتىقدە مخصوصە اولىق او زىرى مىسىس الشكل درىيۆز قىرا طالقى
برقطۇم زىزىد تقادىيم و تعليق و مەككە مەكرەمە سوپۇللىرىنى تەمير
ايتىشلەردر . حضور ھمايونىدە تفسىير درسنى او قۇنقۇق عادت
مىستخىسى ئىچە ئاڭ مخصوصىدىلەندىندر . والدە لە مەھر ماھ

سلطان ایچون اسکدارده ایازمده برمزاری و کندیلری ایچون
استانبولده لالهی دنیلان ایکی مناره‌ی برجامع و یا نده کی عمارت
وسیل چشمده و تربه و موقتخانه بنا و زلزله‌دن خراب اولان فانع
جامعنی تعمیر و احیا ایگله برای ملکپرور لک شعار جلیل‌نک تنه
شانی اول مسق او زره یکی قیو خارجنده طولاً ۳۵۰۰ و عرض
۶۰۰ زراع محلی املا ایله اوراده بر محله جدیده تشکیل
بیور مشردر .

﴿ يکرمی یلننجی پادشاه ﴾

﴿ خلیه اعظم غازی سلطان عبدالحمید خان اول ابن سلطان ﴾
﴿ احمد خان ثانی ﴾

ولادتی ۱۱۳۷ جلوسی ۱۱۸۷ ارتحالی ۱۲۰۳ تاریخنده مصادف
اولوب ۱۵ سنه ۸ ای سلطنت سور مشردر . با پنجه قیوسنده
تربه منصوصه سنده مدفوئدر .

﴿ ماڑی ﴾

مشار ایله لوند اشقیاسنی و سور بهی شقی طاهر عمری تدمیر و احبا
وابانجه قیوسنده حیدریه مدرسه و کتبخانه و عمارتیله مکتب و سبیلی
بنا بیور دیلر .

﴿ يَكْرِمِي سَكُنْ بَجْيِي پَادِشَاه﴾

(خلیه اعظم سلطان سلیم خان ثالث بن سلطان مصطفی خان ثالث)

۱۱۷۵ سنه سنده تولد و ۱۶۰۳ سنه سنده جلوس و ۱۶۲۳ سنه سنده ارتحال ايلدی . مدت سلطنتی ۱۸ سنه ۸ ايدن عبارت و در دانه نعش همایونزی پدرلری سلطان مصطفی تربه سنده محفوظ صد فچه مغفرتدر .

﴿ قَتْوَ حَاتِي﴾

مشار الیه فرانساونک فضولاً خطوه انداز استيلا اولدینی خطه مصریهی استداد ایتشلدر .

﴿ تَارِيخِي﴾

﴿ اصْوَلْ جَنْكِ إِلَهِ الْأَلَدِي سَلِيمْ خَانْ اَمْ دِينِيَّاَيِ﴾

بونکله بر اب جزایر سبعه یونانیهی و پروزه و پارغه و بوجرینو قلعه‌لرینی ضمیمه قلرو عثمان ايلدی . مشار الیه یکچه ری اصلاح ایله یکی اصولده ترتیب عساکره و نشر معارف و صنایعه بذل همت بیور دیرسهده نتایج بخش موقیت اولمدی . مشار ایله زیاده سیله نازک و بر خصلت ملکانه‌یه مالک اولدقله‌ی کبی عصرینک سرمایه مفاخری عد اولنه حق درجه‌ده بر شاعر شوکت خیال ایدی . محلصلی (الهامی) در . مقدمادر

الخداوه العلیه ده شیشه آنداز دستگاه انتشاره او لو بد غلبه
موانعه و رای سخا به تعطیله قالمش اولان آفتاب فن طباعت
طبع سلیم معارف و سیم جناب پادشاهی یاردمیله (العود احمد)
سازنده مظہر اولدینشن از صرنو نشر انوار فوائد ایتشدر .

﴿ آثاری ﴾

مشار الیه مکده و مدینه بعض مقابر و مقامات مبارکه به
خایت قیمتدار بوشیده اهدا ایلدکاری کی در علیه ده ابی ایوب
اذصاری حضر ترینک تربه سی اطرافه کوش شایکه وضع
والتون قذیلار تعليق ایتدیردی . طویلی عسکری ایچون
طوپخانه ده و نظام جدید عسکری ایچون لوند چفتلکنده
واسکداره بور قشله و تسانده حوض کبر و برقا یونجی
خشکداره خاصکویه هندسه خانه و اسکداره جسم انباره
یا پدیردی . اسکداره سلیمیه قشله سیله یانده جامع و شجره خانه
ایچنده کی جامع مشار الیک جمله خبر اندذر .

اصول جدیده او زره طوپ و کی و باروت یامق کی همت تجدد کاریلری
پک بالا و هله اقشة اجنبیه دن اغنای تبعه ایچون اسکدار ده یا پدیر دقله
مقاش کارخانه سی و معارف پرور اکاری لازمه سبجه وجوده کتو رد کاری
طبعه دائره سی تحسینه سزادر .

* یکمی طغوز بھی پادشاه *

* خلیفہ اعظم سلطان مصطفیٰ خان رابع بن عبدالجیادخان اول
 ۱۱۹۳ دو لاد تری و ۱۱۲۲ دو جلو سلری و ۱۱۲۳ دو ارتحال لری
 و قو عبود رق ۱ سنہ ۲ آئی پادشاہلق ایشدر پدر لری تربہ سندہ
 مدفون و رحمت حقہ مقر و ندر .

* او تو ز بھی پادشاه *

* خلیفہ اعظم غازی سلطان محمود خان ثانی ابن سلطان عبدالجیادخان اول
 ولادت ہما یونلری ۱۱۹۹ جلو سلری ۱۲۲۳ ارتحا لری ۱۲۰۰
 تاریخ نہ مصادف اولوب ۳۲ سنہ ۱۰ ماہ سلطنت سورہ شلدر .
 چنبری طاشدہ تربہ مخصوصہ سندہ مدفون در .

* اثاری *

ہمارا بہ دو بکلری و یک چھری و ہابی کبی غواٹل ہائی اور تہ دن
 قالدیرم ق و عصرینک الاک بیول کصد ماں کو کس کرم ک صورتی لہ تجدید
 بنای سلطنتہ موفق اولمشلدر . خصوصی لہ عقائد فاسدہ و مقاصد
 کاسدہ لری ترویج زعم خائنانہ سیلہ قلب کا جسم جسم اسلامیتہ صاریم ق
 استیان و ہابی لک دفع و از الہسی موقیتی حقیقتہ زیست افزایی صحائف
 تو اربع اولہ جق ماثو مشکورہ دندر .

(نام شاہ عالمک اولدی مدینہ فاتحی) ۱۲۳۷

(مکہت آحدی طریقہ شاہ محمود الدسیر) ۱۲۳۷

مع ماقیه اصول اداره‌ی تصحیح و عساکر نظامیه‌ی تأسیس ایدرک
دوات و ملتنه کنیشجه بر نفس الدیرمشدر . بل او غلسنده . باب
سر عسکریه . ادرنه‌ده . بر قشله استان‌بولده تقوی‌محمانه .
واون قیاننده بروکوپری . استان‌بولده فسخانه . مکتب حربیه .
و تفنگخانه . و نصریه . نامیله برجامع بنسا و غلطه غله‌سیله
طوبخانه بجهه تعمیرات مکمله اجرا بیوردیلر .

﴿ اوتوزبرنجی پادشاه ﴾

(خلیفه اعظم غازی سلطان عبدالجید خان بن سلطان محمود خان ثانی)
۱۲۳۷ تاریخنده ولادت سنه‌لری و ۱۲۵۵ تاریخنده جلوس همایونلری
و ۱۲۷۷ تاریخنده اریحا‌لری و قو عیولمش و مدت سلطنت‌لر
۲۳ سنه‌الی ماهدن عبارت بولنیشدر . سلطان سلیم جامعی جوار نده
زیسته مخصوصه لرنده مدفوندر .

﴿ آثار و موافقیات جلیله‌سی ﴾

مشارالیه مهارت علمیه و سیاسیه و نزاکت و مرحت فطریه ایله مشهور
ایدی . جلو سلیمنی متعاقب کلخانه خط‌هایونی ایله اعلان تنظیمات
خبریه بیوردقلری کبی مصیر خاچله سنه بر طرف ایتش و قریم محاربه .
سنه ده قرانیشدر . تفصیلات نزد ارباب مطالعه‌ده معلوم او لدینی
او زرده و محار ملتجیلرینی قبول ایله ابراز لازمه مروت و حیات
وملاک هر طرفنده اجرای اصلاحاته برابر اینه عسکریه و کتاب

و محکم و سائر مؤسسات خیریه تشکیل و انشاییله تنظیم شیرازه
ملک و دولت بیوردیلر . هله حرم ملائک خدم حضرت نبیجه
اجرا ایندکاری تعمیرات و تزیینات پك مکمل و رعنای والی یوم القیام
جالب رحیم و شادر . پارس معاہده می زمانزنه هقد و آف
وقره دکز بوغازلی دول اجنبیه حرب کیلرینه سدا و لشدر .

* او تو ز ایکنجه پادشاه *

* خلیفه اعظم سلطان عبدالعزیز خان بن سلطان محمود خان ثانی *

۱۲۴۵ ده توادری و ۱۲۷۷ جلوس-لمری و ۱۲۹۳ ده ارتحاللری
واقع اولوب ۱۶ سنه درت ماه سلطنت سوردیلر . پدرلری
سلطان محمود تربه سمنه مدفوندر .

* اثاری *

زمانزنه قره طاغ و کرید اشقیا می تادیب و استیصال و برکت
وقوزان طاغلری دايره اصلاحاته ادخال ایدلکله برابو یعنی
قطعه‌سی ده از سر نو نخت اداره‌یه الندی . زرهی کپلر
ونو ایجاد طوپلر و تفنگلر آشترا و بر چوق اماکن عسکریه
بنا و انش ایتدیر دکارندن قوه بريه و بحریه خیلچه ترق
ایتشدر طوبخانه و ترسانه‌نک اکمال نو اقصنجده هتلری معلوم
اولوب زوم ایلی وازمیید شند و فرلری عهد سلطنت لرمد

ياپلشدر . مشار اليه ولايات نشكيلاتنى اجرا و والى مصره
(خديو) عنوانى اعضا ببورديلر .

اونوز اوچنجى اولەرق مراد افندى حضرتلىرى جالىن نخت
سلطنت او لمىن ابىسىدە مېتلا او لىدىقلرى عىتمىن طولابى شرعا
مەخلۇم او مىشىلدەر .

مەھىملىكلىرىڭ ئەتكەنلىرىنىڭ ئەتكەنلىرىنىڭ يۈلىنى

Sidet name

اوْتُز در دنجي پادشاه

Sold et nom

(امير المؤمنين . عروة الوثقائى موحدين . خادم)
(الحرمين الشريفين ظل الله في العالم)
(شهنشاه معظم)

* السلطان ابن السلطان السلطان الغازى *

* عبد الجيدخان ثانى ابن السلطان الغازى *

* عبد الجيدخان ابده الله خلافته ابد الله دولته *

« ظل ظليل بزداني و دره اکليل عثمانی شو کتاب »
« افندى من حضر ترینك تاریخ مولود سعادت خودلری »
« ۱۲۵۸ سنه سی شعبان شریفونک اون النجحی روز »
« فیروز نده شرفوافع اولوب ۱۲۹۳ سنه هی شعبان »
« شریفونک اون بر بھی کونی بالارت والا سنتھا ساق »
« وبالشوکه والاجلال سریر آرای خلافت و ساضنن «
« او لمش لمردر .

« جناب مالک الملائک ذات شو کتسنات خلافتی شاهیلرینی »
« هدید تدرستی و عافیت و هزید موقیت و مظفریت »
« ایله اریکه پیرای شوکت و شان بیور سون آمین . »
« عالمده قدر بشیری اعلا و دولت و ملتی احیا ایده جلک »
« نقدر من ایای حبیده و سجانی جهان پسندیده و ارسه »

« عمومی جامع اولمق صورتیله حائز اولدقلری بیو کالك »
« لوازم قدسیت مراسمندن اولمق اوزره خلیفه اعظم »
« افندرمن حضرتلری قوه عمومیه عسکریه بینی تنسبت »
« و تکثیر وزرھلی کیلر » « نو ایجاد طوبىلر و تغذیلر »
« قاعدهلر « استحکاملر فابریقهلر » شمندوفرلر و شوسدلر »
« مکتبلر « مطبعه لر » « قشلهلر متعدد میری بنار »
« یاپدیرمک و درسعادتده یالدیز سرای شوکت احتواسی »
« جوارنده کی (جیدیه) و (اورخانیه) جامعلریله دیگر »
« یوزلرجـه جوامع و مساجد و تکایابنا ایتدیرمک »
« جهتتربیله ملکلرینک هر طرفی بارقه عمرانله تنویر »
« بیوردیلر بناء علیه هر رأی جلیل اصیابت بیانلری غبظه »
« نخشای انوار قربن و مأثر عدل و احسانلری نونهنجای »
« آثار عمرین اولان سو کیلی پادشاهمن افندرمن حضرتلرینک »
« کلیات مأثر همایونلرینه قارشو بالاده کی تفصیلات »
« بر کلاه تفسیر بیله اوله من . همان جناب رب العباد »
« وجود عالم سود همایونلرینی بوملات و ملتہ با غسل اسون »
(آمین)

(۱۱۸ سنه سيندن بو تاریخه قدر سیواسه مأمور اولان ولاة)
 (عظام و متصرفین کرام)

اسامي وزرا

وزير سيد محمد پاشا في ۶ م سنه ۱۱۹۸ يوم ماه سنه
 ۱۱ ۵

ملحوظات

مشار اليك بندر محافظ لغنه مأموریتی حسپیله میر میراندن عثمان
 پاشا طرفاندن با فرمان عالی مسلم تعیین یورلمشدر .

وزير سليمان پاشا في ۱۱ سنه ۱۱۹۹ يوم ماه سنه
 ۶ ۲۲

مشار اليه در سعادت قیش جاده سنک یلدیز نهری او زرنده بولنان
 جسیر جسمی مجدد صورته تعجیره موفق او لمشادر .

وزير عبداله پاشا في ۱۱ م سنه ۱۲۰۰ يوم ماه سنه
 ۱۰ ۱۰

وزير عبدالپاشا في ۱۱ ذا سنه ۱۲۰۰ يوم ماه سنه
 ۱ ۲۲

مشار اليه سلسنه محافظه سنه مأموریتی حسپیله طرفاندن سیواس

خاندانندن ڙارهليزاده رجب پاشا بي بافرمان عالي مسلم تعين
ببورمشادر

وزير محمود پاشا في ۲۳ م سنه ۱۲۰۱ يوم ماه شنبه
٣ ٢

مشار اليه سلسنه محافظه سنه مأمور او لغله طرفه ندن احمد بک
بافرمان عالي مسلم تعين ببورمشادر .

وزير مقداد پاشافي ۱۵ را سنه ۱۲۰۱ يوم ماه سنه
٤ ٧

مشار اليهك ورو دينه قدر سیواس خاندانندن کنعان زاده
احمد اغا بافرمان عالي مسلم تعين ببورمشادر

وزير حسن پاشا في ۱۲ سنه ۱۲۰۵ يوم ماه سنه
١ ٧ ٢٤

مشار اليهك سیواسه وصولنه قدر طرفه ندن سیواس خاندانندن
زارهليزاده رجب پاشا بافرمان عالي مسلم تعين قلمشادر

وزيرالسيد عثمان پاشافي ۱۹ ش سنه ۱۲۰۷ يوم ماه سنه
٤ ١ ١٤

مشار اليهك وصولنه قدر سیواس خاندانندن خطيب زاده
علي اغا بافرمان عالي مسلم تعين قلمشادر

وزیرالجاجی عثمان پاشا فی ٢٧ مسنه ١٢٣١ یوم ماه سنه
١٤ ٧ ١

سیواسده ذات حکومت قوناغی او لمدیندن ولاة عظامک دائره لری
خلق محلات ارالرنده متفرق اقامت ایتكده او لدقنند مشار اليه
شوحال مناسب کورمیدرک بر حکومت قوناغی ایله و پیشکاهنده
مناره و چشمہ سیله برابر برجامع شریف بناؤ انساسیله مظہر دعوات
خبریه او لمشردر

چرخه جی علی پاشا فی ١٢ ن سنه ١٢٣٢ یوم ماه سنه
١٤ ٧ ١

وزیر اطفاه پاشا فی ١٧ ل سنه ١٢٣٣ یوم ماه سنه
١٣ ٦ ١

مشار اليه فی الاصل سیواس اشرف خاندانندن وزاره ل زاده لردن
او لمدینی

الجاج محمد بهرام پاشا فی ١ جا سنه ١٢٣٥ یوم ماه سنه
١١ ١

وزیرالجاج سليمان پاشا فی ١١ ر سنه ١٢٣٦ یوم ماه سنه
١٧ ٧ ١

مشار اليه موره سفرینه هماور بیورلمغین خواجکان دبوان

همایوندن ابراهیم مختاربک با فرمان عالی طرفندن مسلم او لشدر

وزیر حسن پاشا في ٢٩ م سنه ١٢٣٧ يوم ماه سنه
٧ ٣

مشارالیه سفر هن بوره تعیین بیو ولغین موئیالیه ابراهیم مختاربک
بو کادخی با فرمان مسلم او لشدر

وزیر اسماعیل حق پاشا في ٣ ذا سنه ١٢٣٧ يوم ماه سنه
١ ١٠

وزیر کوسه محمد پاشا في ١٢ ل ١٢٣٧ يوم ماه سنه
٢ ١٠ ٧

اسماعیل حق پاشانک ایکنچی منصبی في ١٥ ر سنه ١٢٤٤ يوم ماه سنه
٩ ٢٦

وزیر عثمان پاشا في ١٢ م سنه ١٢٤٥ يوم ماه سنه
٠ ١٨

وزیر الحاج حسن پاشا في ٦ ص سنه ١٢٤٥ يوم ماه سنه
٠ ٥

مشارالیه رویه سفرینه مأمور او لغین سیواسه کله میوب طرفندن
سیواس خاندانندن سعید ابراهیم انا مسلم تعیین قلمشدر

میر میراندن محمد پاشا فیجا ۱ سنہ ۱۳۶۰ یوم ماه سنہ
۱۰

مشارالیه مؤخرًا دتبہ وزارت توجیہ پورلشدو

وزیر محمد شریف پاشا فی ۱۰ ر سنہ ۱۳۶۱ یوم ماه سنہ
۷

میر میراندن محمد نائب پاشا فی ۱۰ ذ سنہ ۱۳۶۱ یوم ماه سنہ
۸ ۲۶

وزیر محمد اسعد پاشانک دفعہ ثانیہ منصبی فی ۷ ن ۱۳۶۲ یوم ماه سنہ
۳ ۲۸

وزیر عزت پاشا
مشارالیه بر ھفتہ منصبی ایکنچھی ھفتہ عزی خبری ورود ایدوب
سیواسہ تشریف پور مامشادر

وزیر عشقر علی پاشانک دفعہ ثانیہ منصبی فی ۲ م سنہ ۱۳۶۳ یوم ماه سنہ
۸

مشارالیه بختیار بوستانی محلہ سنک مشرف خراب او لان جامع شریف نک
مسجد صووتیہ تعمیری و شمس الدین سیواسی قدس سرہ العالی
حضرت لرینک تربیہ شریفہ سنک توسعہ و تعمیرینہ موفق اولمشدر

میر میراندن عباس پاشا فی ۳ ن سنه ۱۲۶۴ یوم ماه سنه
۱۱۴

میر میراندن محمد منیب پاشانک
دفعه ثانیه منصبی فی ۱۸ ن سنه ۱۲۶۵ یوم ماه سنه
۱۸۱

وزیر محمد جدی پاشا فی ۱ ر سنه ۱۲۶۷ یوم ماه سنه
۳۴۲۷

وزیر اسماعیل پاشا فی ۱۸ ذا سنه ۱۲۶۹ یوم ماه سنه
۱۱۱۸

وزیر فیض اه پاشا فی ۱۷ ذا سنه ۱۲۷۰ یوم ماه سنه
۱۲۱

عبدالوهاب غازی پاشکاهنده کی چشمہ چوقدنبرو خراب وزوار
وزاویه دازلک بی آب قالدقلى مشارالیه اشراب اولندقدہ متولیسی
جلب واوزرینه مأمور تعیین و مجدد اعماریله موئی الیه شو
اضطرابن رهایاب پورمشدر

وزیر محمد پاشا فی ۸ ش سنه ۱۲۷۳ یوم ماه سنه
۳۴۱۰

مشارالیه شرف خراب اولانباب قیصریه محله می جامع شریفناک مجدد

اولان او نطقوز کوزلی جسر کور بجی نام دیکر کسک کو پری بی
مصارق خزینه دن ویرملک او زره امر استحصال ایده رک تملندن
سو کوب کارکیر او ملق او زره مجددأ یا پدیر مشدر

وزیر مصطفی شریا پاشا فی ٦ را سنه ١٢٩٥ یوم ماه سنه
١٦١٧

روم ایلی بکلربکی پاپه اولرندن
ذین العابدین پاشا فی ٩ ن سنه ١٢٩٦ یوم ماه سنه
٦٢

علی یاور پاشازاده اسماعیل حق پاشا فی ١ را سنه ١٢٩٧ یوم ماه سنه
١١٠ ١٣

مشارالیه نفس سیو اسدہ درت باب مکتب ابتدائی انساسیله زاره
وصو شهری قصبه لندن بر باب مکتب رشدی کشادینه موفق
او مشدر

وزیر خلیل رفعت پاشا فی ١٩ ص سنه ١٢٩٩ یوم ماه سنه
٣ ١٠ ١

طریزون ولايتنده جانیک سنجاغنده صامسون قضايی حدودندن
معهودة العزز ولايتنده ملاطیه سنجاغنده حسن چلبی قریه سی

حدود دینه قدر ۱۰ کیلومتری که ساعت حسابنجه ۸۶ ساعتیان
بغداد جاده سی مقادم شوشه او لدری تنظیم و انشا و بویول اوزرنده
کوچک بیوک ۳۱۴ کوپری و ۸۲۹ منفذ و قاسه و پاملی بل نام
جبلده دخی کندی کیسده لندن بر چشم و توقاد قصبه سندن یزکسار
قصبه سنه واورادن طربزور ولایت داخلنده او نیمه قضایی حد دینه
قدر ۷۶ کیلو متری که ساعت حسابنجه ۱۵ ساعت کسور
دقیقه لق یول کذلاک شوشه و بو طریق او ز رنده و کلکیت نهری
اوستنده ۶۳۰ متری طولنده قرقبر کوزلی وایاقه ای کارکر
واوزرنی اخشاب اوله رق «چیدیه» نامنده بر جسر جسم ایله
کوچک بیوک ۵۵ کوپری و ۴۳ منفذ و قاسه و اماسیه سنجاغنده
حوضه قصبه سندن صامسون شوشه سنه التصادق ایتک او زره
بر کیلو مترو لق شوشه وینه اماسیه سنجاغنده مر زیفون قصبه
سندن اتفق ولایتنده یوز خاد سنجاغنده چوروم قضایی حدودنه
قدر ۶۳ کیلو مترو و ۸۲۰ مترو که ۱۳ ساعته قریب شوشه
وبویولدہ متعدد کوپری و منفذ و قاسه لر و مر زیفون قصبه سنه
اماسیه یه و صامسونه کیدن بغداد جاده سنه ربط ایچون دخی
۹ کیلو مترو و ۲۴۵ مترو که ایکی ساعته قریب شوشه و کوپری
و منفذ و قاسه لر ایله ینه مر زیفون قصبه سندن عثمانیجق قصبه سنه قدر
۵۹ کیلو مترو و ۵۶۵ مترو که ۱۲ ساعت مقداری بوشوشه
وبوندہ متعدد کوپریلر و منفذ را اشایتدیرمش و بویولدہ ده بر کیلو
مترو یه قریب و کسمه قیادن عبارت اولان مشهور دیوکلی در بنده

و برباب نسا حبسخانه سی حاوی جسمیم کارکیر خبسخانه انشا او لمنشد ر .
درت در سخانه لی و بر سخانه لی واوج او طه لی و بر صالحونلی
رشدیه ملکیه مکتبی و درت در سخانه لی و بر سخانه لی وبش
او طه لی و بر صالحونلی عسکری رشدیه مکتبی و بر در سخانه لی
واوج او طه لی بوباب دارالمعاین وبش او طه لی و بر صالحونلی معارف
دائره سنك انسانیه موفق او لمشتردر .

تو قاد قصبه سنك و سطیندن بر چو ق ایندیه قطعیله بغداد جاده سی
اوله درق بیك هتری طولنده واسع دیول آچش و قصبه منبو .
ره ده مجدداً بر باک حکومت قوانغی انسانیه باشلانوب نصفی
مقداری یاملش و سیوا اسد بش ساعت مسافده در سعادت جاده سنده
و یلدیز نهری او زرنده واقع اون اوچ کوزلی کارکیر یلدیز کوپریسی
دنی مشار الیه حضرتلرینک تشویق و تلطیق او زرنیه سیواس
خاندانندن وزرته اولی صنف ثانیسی اصحابندن سلمدار زاده
محمد علی افندینک نقد و سعی و غیریله تعییر او لمنشد ر .

سیوا سه یکرمی دقیقه مسافده و بغداد جاده سنده قزیل ایرماق
او زرنده اون سکز کوزلی کارکیر «اکری» کوپری دنی
مشار الیه حضرتلرینک تشویق و تلطیق او ز دینه سیواس
خاندانندن و میر الامرا دن قنقال اقامی عبد الرحمن پاشائیک
نقد و سعی ایله تعییر او لمنشد ر .

قره حصار شرق سنجاغنده و کلکیت نهری او زرنده واقع
قوربغه و یوسف بک ناملریله بنام و مهمن ایکی کوپری دنی

مجدد صورتده تعمیر و انشا اولنده خی کبی لواه مذکور ده
ونهر منزبور او زرنه کائن مرچگان کو پریسني دخی مجدداً
پایدیرمش و سیواسمه اوچ چایریک مسافه ده و مکر نام محلده
درت طاشلی بردقيق فابریقه سی ایله یاننده همومه زهشکاه او لمق او زره
بر بغچه قاسیسنه موفق اولمشادر .

وزیر عابدين پاشا فی ۸ ذا سنہ ۱۳۰۲ یوم ماه سنہ
۹ ۱۰

مشار الیه تحریر بورنی نام موقعدن کرون حدودینه قدر ۹۴۲۸۷
و کرونند تلننه قدر ۱۳۰۰۰ و خان جدیددن یوز غاد حدودینه قدر
۴۸۰۰ و دیوریکیدن عربکیر حدودینه قدر ۴۰۰۰۴ مترو که جمعاً
یوز طقسان درت بیک ایکی یوز سکسان بی مترو لوچ طریق شو سه
اوله رق مجدداً تنظیم و انسانسنه موفق اولمشادر .

روم ایلی یکلر بکی پایه اولندن
سری پاشا فی ۳ ش سنہ ۱۳۰۳ یوم ماه سنہ
۱۱۰۱

مشار الیه سیواسک چارش-و سنده و نعلبندل باشی نام موقعده
وبغداد جاده سی او زرنده کی کو پری مشرف خراب او لمق جهته
یقدیریه رق مجدداً امر و انسانسنه موفق اولدقلری کبی التي یوز
یکرمی بربیک اوچ یوز یتش درت مترو طریق دخی تعمیر
ایتدیرمشادر .

شهرەزىدە غربايىه مخصوص خىستەخانە اولمامق جىھتەلە شفائيه
مدرسەسى يېشىكاهنەكى عرصىيە نىم كاركىر اوملق اوزرە بىر
خىستەخانەنەك انساسىنە بىدا و مبىاشرتەلە مذكور خىستەخانەنەك
كاركىر عملىياتىنەك اھىر و انساسىنە موفق اومىشاردر .

حالا سىواس والىسى وزير
علە سىرورى پاشا تارىخ نصىبى فى ٣٠٥ ب سنه

مشار اليه حضرتلىرىنک ولايتىزى تشرىفلىرىنىڭ سالنامىنک ختام
طبعىن دكىين شـوـالـى يىدى ماھ ظرفىنده اعمار اھىن قضىيە
مرىضىيە سنه توقيفاً كىك مجدداً و كرك تعھىراً و قوعە كەن
انشـآـتـىـلـه تنظيفات بلدىيە دائۇر مأثر و موقىيات جىلىدەرى
بروجـة آـتـىـمـلـىـصـاـ بـيـانـاـوـلـنـوـرـ .

مشار اليه حضرتلىرى ولايتىزى تشرىف ئالىلىرىنى متعاقب
اولاً مىرىكىز ولايت اولان سىواس شهرىنى اعمارە مبادرت
پىور مىشىلدەر .

شوپىلە كە :

مەلسەكتەمىزىجە اوته دىنبو يالدىمقدە اولدىغىمنز ابىزىلەزىنەك اوزرىنە
ايىكى اوچ ارشـسـونـ قـائـلـغـىـنـدـهـ وـضـعـ اـيـتـكـىـدـهـ بـولـنـدـىـغـىـمـنـ طـپـاـقـ
ھـىـمـ اوـ اـبـىـزـىـلـىـنـ نـھـایـتـ اـوـنـ بـىـشـ سـنـنـ سـوـرـمـەـدـنـ چـورـىـدـوـبـ
چـوـكـرـدـرـ وـھـىـمـدـهـ كـوـيـلىـ طـامـلـىـنـدـنـ فـرقـ اـيـتـدىـرـمـنـ درـجـەـدـهـ
خـرـابـهـ زـارـ بـرـشـكـالـدـهـ كـوـسـتـرـ وـبـونـكـلـهـ يـاـغـانـ قـارـ وـيـانـغـورـدـنـ

طیاملرک اوزرنده کی طپراقلر زقاقلره اینه رک عادتا زقاقلرینز
برچامور دریاسی با غلادیغی کوریا لور ایدی .
مشار اليه حضر تلری بویله بر قدریم شهرک اویله بو خرابه زار
شکلاندہ کورلمسنی تجویز بیورمیدرق درجه اویلی ده خانه و دکانلر ایله
قالدیرملرک بر طوز بھین اوزره یا پلمسنی آزو بیوره رق بونونه
مثال اولمك اوزره شهرمنک اک شرفلى اولان بغداد و در ساعت
جاده سی بولنان نوابندر باشنندن تا کچجه لی نام موقعه قدر اولان
هر ايکی جھته کی خان و دکان و قهوه لری تسویه طرق امر
اهمند تو فيقا استقامت اوزره کسديروب مذکور خان و دکانلرک
اوزرلرینه کرمید فرشیله استانبول واری بر جاده حالنه قویدیغی کبی
حکومت قو ناغنک اوکنندن جامع کبیره کیده جـک طریق دخـی
قفا طاشلرندن مرکب او له رق منظم بر صورت ده قالدیرم
فرش ایتدیرمش ویوقاریده تعداد ایتدیرکمنز وجھله طپراقله ایله
یا پیلوب ده هر وجھله مضراتی مشاهده اولنان اینبدلردن بوندن
بویله یقلوبنده انساسی لازمکلئنلرک اوزرلرینه کرمید فرش اولنمسنی
نخت قراره الدیغی کبی کرمید فرشنده کی اولان محسناتی ده
دکل بیلنلر تاساده دلانه وارنجه یه قدر تصدیق ایتدیرمشادر .
مشار اليه حضر تلرینک جمله مأثر و موقیت جلیـلـهـلـرـنـدـنـ
بریسیده شهرمن ده اوته دنبری آرام واقامت بیور مقده اولان
عساکر نصرت مأثر ملوکانه نک اقامه سنه مخصوص بر محـلـ
اولمـدـیـغـیـ وـکـرـچـهـ طـاشـ خـانـ نـافـنـدـهـ برـ محـلـ وـارـ اـیـسـهـ دـهـ

اورا نکده یزی غایت رطوبتلى و نهایت درجه ده برايکي بلوك سوارى الور برمحل بولند يغىدن عساكر شاهانه خان و فهوده كى غېر منظم و متفرق بوصورته وحال سفالته اكلشمكده اولدېغى دنى مشاهده پىوره رق بوايسه يار واغىماره قارشى پك چركىن بى حال ايلو كىندون مردمك چشم افخارمن اولان عساكر شاهانه نك سايىه عمرانوایه حضرت جهمانيانىدە بويله سفالله يشامسى روا كورميه رك عساكر شاهانه نك استراحتلى ايچون شهرىنڭ ئاك مرتفع وهوادار محلى اولان قېلاق ميدانى نام موقعه بىلاي پياده و بىلاي سوارى عساكر شاهانه اسنيعابنە كافى بى قىشلەنك انسانىدە بدأ ومبادرت بىورمىشلر وسایه تسهيلاتوایه جىناب پادشاهىدە شو از بى مدت ايچىنده مذكور قىشلەنك قىسم اعظمى حسن ختم بولىش و قىسم جزوئىسى دنى شتالىك حلولى جهته لە أول بىاره تعليق اولىشىدر .

بوجله دن اوله رق سىواس حبسخانەسىنڭ حىن انسانىدە پىجرەلىنڭ اوافق يايلىسى وهوالور بى محل بىاغلىماسى و كو-ندوززى محبوبىلىك لاجل التىزه چىقاچقلرى حوالىنڭ غایت طيار بىاغلىسى ونسا حبسخانەسىنڭ ايسه اوزرى آچىق هېچ حوليسي او لمامسى جهته لە هر ايكلېسىدىن حصولە كىن تعقفات جىدادت هوايى اخلال ايليه رك بويوزدىن دنى محبوبىيندە كل يوم خستەلەك اكسك دكلى ايدى .

مشار اليه حضرتلى محبوسى على الانفراد معانى هنگامنده بوجال اسف اشتمال دخى منظور عاليٰ خديويلى او لدقده در حال ذكر او لنان پنځره رک بيوتسله برا بر هوا الور محلار کشادينه و هر ايکي جلسخانه نك او کارنده کي میدانق محلره و سعشيجه يکيدن حولو چوريله رک محبوسينك سايه شاهانه ده استراحت ايلاريني امر بيورمش و برموجب امر عالي نسا جلسخانه سنك او کنه برو حولي چوريله رک بر چوق زماندېرى بيوقت ايدوبده سنه لرجه کون يوزى کورماش بيچاره قادر نلر سايه مر جتوایه حضرت تاج داريده کون کوره رک يوزاري کولمش و بوسيله مستحسنہ ايله ده ادعیه خيریه چناب پادشاهي چلبه موفق اولمش و دیکر جلسخانه نك پنځره رک يله حوليسى دخى شتا هناسبيله اول بهاره قالمشدرو .

مشار اليه حضرتلى نك مأثر جليله رک بجهه سنندن او له رق پکن بهارده طغيان مياهدن طولاني بتون بتون منهدم اولان فرهاد بوستانی نام محلده کي جامع شريفي مصارفات واقعه سی کيسه دولتلرندن اولمك او زره مجددا انشا بيور دقله رک بی قرق منهبي متباوز منهدم اولان سيواسك جودا بجيبلو چارشو منهدم کي کور بجيبلو جامع شريفت هناره سني دخى مجددا انشا ايتديورمش و هملکتمنزه دها بوکا مهائل برو چوق جو امع و مساجدک متولرينه تشويقاته تعميرينه موفق اولمش در .

قره حصار شرق قصبه سنجه دخى خانه و دکاكين وابنه

سائره اوزرلوي (خرطمه) تعبير ايتدکلري غايت اينجه تخته
ايله يايقده اولدقلندين ومذكور تخته ايسه شمسك حرارتندن
کورهيرك دکل بر آتش سرايى شمسك حرارتندن بيله آتش
آور درجهه اولدىغى مشار اليه حضرتلىرى كچنارده بوآنى
دور وتفتيش قصبه هن بورهى تشرىفلرنده مشاهده بوزملرندن
طولايى بوعادات مضرهنک دخى مىعيله بعد ازىن يايده جـقـ
ايذىله لرك لوای مزبورده طاشك كېرت ووفرى واز برصرفه
وجوده كله جى اكلاشمسى اوزرىـه بونك محسناتى لستان
مناسبه ايله اهالى يه بالتفهيم مع التشكير قبول ايتدىرەرك انى دخى
تحت تصدق وقراره الديمىشدره

مشار اليه حضرتلىنىك امور نافعه جـه اولان موقفيت
جـليلـه لـرى :

سيواسدن ملاطيـه حدودـىـه قـدـر اوـلـانـ شـوـسـه (١٢٢١٠٦)
متـوـدـنـ عـبـارـتـرـه

بوـيـولـ كـچـنـ اوـلـ بـهـارـدـهـ طـغـيـانـ مـياـهـدـنـ طـولـايـيـ بـتوـنـ بشـوـنـ
خرـابـ اوـلـهـرـقـ كـچـلـمـزـ بـرـحـالـهـ كـلـىـشـ اـيدـىـ

مشار اليه حضرتلىرى اشـبـوـ بـولـ كـوـپـرـىـ وـقـاسـىـسـ وـمـنـذـلـىـلـهـ
بـوابـ مـنـظـمـ بـصـورـتـهـ تـعـمـيـرـىـهـ مـوـفـقـ اوـلـدـقـلـرـىـ كـبـىـ يـنـهـ
سيـواسـدـنـ توـقـادـهـ قـدـرـ اوـلـانـ (٥٦٦٠) وـيـنـهـ سـيـواسـدـنـ زـارـهـ يـهـ
قـدـرـ (٦٠٠٠) وزـارـهـدـنـ اـرـدوـ حدـودـىـهـ قـدـرـ (٤١٥٠)
وـيـنـهـ زـارـهـدـنـ قـوهـ حـصارـ شـرقـ حدـودـىـهـ قـدـرـ (٥٥٠٠) وـيـنـهـ

زاره دن دیوریکی حدودینه قدر (۱۰۸۴۹۲) متولق شوشه بی کذلک کوپری و قاسیس و منفذ لیله برا بر تعمیر ایتدیر مشرددر .

قره حصار شرق سنجاغنی داخلنده کائن کره سون یولی اون درت سنه بی متجهاوز او غراشیلو بده در تده بیله بیله پتیریله میان (۴۵۹۰) مترو یولک دخی سایه تسهیلا توایه جناب پادشاهیده مشار ایله حضر تلرینک موفقیت جلیله لری ایله بی تام ایکیسی نیم کار کیر اولمک اوزره اوج عدد کوپری ایله ایکی منفذ وا تو ز اوج قاسیس و بو یارم طونیل ایله ختم پذیز اوله رق رسم کشادی اجرا قلنمشدر .

بوندن ما عدا لوای هن بور مضافاتندن قوی الحصار قضاسنده قلعه بالا کوپری سندن قوربغا کوپری سنه قدر (۴۶۲۱) متولق یولک دخی مقادم شوشه اوله رق مجدد آ اشا و رسم کشادینه موفق اولدفلری کبی حیدیه قضاسندن قوچکبری حدودینه قدر (۵۱۰۴۰) مترو یولک تعمیر و ترمینه موفق اولمشدر .

وبوجله دن اوله رق اماسیه سنجاغنده دردی مجدد و دردی تعمیر اوله رق سکر کوپری ایله ایکی منفذ وبش یوز مترو یولک تعمیراتی اجرا ایدلش و مجدد صورته برو کوپرینک انسانند باشلاندیغی کبی یکرمی قدر کوپرینک ده تعمیراتی دردست اجرادر .

توقفه کلجه لوای هن بور جه دخی اماسیه حدودندن سیواس

حدودىينه قدر شوسمه او زرنده بولنان اوچ كوبى ايله درت
قاسيس يكىمى مەترو او زونلغىنده قورى دیوار و (٢٧٠٠٠)
مەترو مجدداً و (٤٠٠٠) مەترو تعميرأ يايلىدابغى كېي تورخال
جەھتنىدە بش عدد كوبى ايله (٧٠٠) مەترو مجدداً و تورخالدىن
زىلەيە (١٩٠٠) مەترو محلك تعميرأ وينه توقاددىن نىكسارە
كىيدەجىك (١٨٠٠) و نىكساردىن اوئىنه حدودىينه قدر كوبىلىدىن
تۇ قوبىلىسىدىن بشقە يكىمى قدر منفذ و كويرى مجدداً
و (١٩٠٠) يېك مەترو يولك تعميرأ وينه اربعەدىن توقاد
طۇ يقىنە ملاصق چالقاودى درەسەنە قدر (٣٠٠٠) مەترى
محلك تعميرىنى موفق اولىشىر در .

(ولايت تقييماتي)

سيواس ولايت يكرمى التي قضا او اوب درت سنجاغه منقسمدر و سنجا فلدخى اماسيه توقاد و قره حصار شرق ايله نفس مرکز سنجا غندن عبارتدر .

مرکز سنجاغى سيواس و عزيزىه و قوجكىرى و ديو ديك و خافق و كرون و دارنه وتونس يلديزايلى ناملىله طقوز قضائى شاملدر . آماسيه سنجاغى آماسيه مرزيفون كوش حاجىكوي عثمان بحق و زيو كوبىسى و خوضه ولاديق و مجيد او زى ناميله سكر قضادن مرکز بىدر .

توقاد سنجاغى توقاد زيله نيكسار اربعه ناميله درت قضادن عبارتدر .

قره حصار سنجاغى قره حصار حميدىه قويلا حصار صوشى شهرى الوجره ناميله بش قضائى حاويدر .

مدكور قضالدن سيواس عزيزىه قوجكىرى خافق كرون دارنه تونس يلديزايلى و ناحيه لدن الاجه خان دلتك طاش و آماسيه سنجاغنده مرزيفون عثمان بحق مجيد او زى توقاد ده زيله نيكسار و قره حصار قضالينه تلغراف خطى وارد .

دواير نواحي اصولي سيواس ولايت بجهه درت سنده اول موقع اجرایه قونلىش اولدىغندن ولايت ايلى يوز قرق بدئ دواير نواحى يه منقسم و هر قضائيه هانىكى ناحيە نى مربوط ايدوى آتىدە خىردر .

نفس سیواس قضاسی

اسامیٰ نواحی

قینقال	فره کول	کونش	دالکلی طاش	بدرلی
خانلی	حیرانلی	حویض	دیشلاق	الاجه خان
جاللی	آبی	کاھکاں	مسجدلی	

قوچکبری قضاسی

اسامیٰ نواحی

قیو محمود	پاچی	قرہ بو غاز	ایکدهلی	اکدیر
مسجد	دبیر کول	الاحاجی	بابصو	دور بیجین
طوز لہ کوزی	شیخ مر زبان	کمریز	طاشلق	
		پکھہ یورت		بازار جق

دیبوریکی قضاسی

اسامیٰ نواحی

ارشو شین	توغوت	واظلدان	سویر	اورہ نک
خور ناویل	یاغب صان	پنکان	کسہ	

تونس قضاسی

اسامیٰ نواحی

کرک	قرن جہ قشہ	شهر قشہ	لسانلی
-----	------------	---------	--------

چېنى	اکر بى	قلعه جق	مقصودلى
نفس تنوس	چاباشخى	قاضى كوى	اورته كوى
	خردال	دل الياس	بەراوازى

كرون قضاسى

اساميء نواحي

كويكوران	قره طوروق	تايىن
----------	-----------	-------

دارندە قضاسى

اساميء نواحي

فنك	اش-ودى	يكيجه	مذگدان
		كر مت	سترك

خافيق قضاسى

اساميء نواحي

چىن يكىجهى	او غنويد	خور خون	طاوشانلى
طوز حصار	قره يولك	ملوج	غلام
اولاش	كودىن	قبالى	كسرك
حصار جق	دكير	اپسيله	ايب

يلدىز ايلى قضاسى

اساميء نواحي

هركلە	كريم مؤمن	بدل	خانجىلد
-------	-----------	-----	---------

قارقین	اطیس	بلجق	شیخ خلیل تکیه‌سی	عزیزیه قضاوی
--------	------	------	------------------	--------------

چیق

اسماهی نواحی

قوزی کو دنلی اق قشله صاری او غلام طوز حصار
 یونکو ز الباش اکر لک قره مانلی
 ایمیراوشاغی کولکیری قره پیکار بسرک
 پازار صو اشاغی قزل جو لک کوش کون
 تمرکان اکده جلک پلاس صار مسا قلی
 کولالیویران قره جمه فنک پازار ویران خان
 طوقلو چاعشاق مسعود یه قز بحق
 قره قیو پلاس الی کست

اماوسیه سنجاخانی

نفس اماوسیه قضاوی

اسماهی نواحی

حقله ارسلان اولوس طوز نیز
 قزل قشلاقجق ظغله محمد ادل ایمیر
 ابه می اق ویران بوغه نفس اذینه
 هذسکی

عثمان بحق قضائي

اسامي ئواحى

قىزلى پىه طودرغە اق ويران حاجى جىزه
قره ويران

معدن سيم قضائي

اسامي ئواحى

اييرز مع صالح چاي
احيادى اسلئن قاكلېجى

لاد يق قضائي

اسامي ئواحى

ایتو ز شىخلو يوالى

مرزىيفون قضائي

اسامي ئواحى

كشادىه كلى الحق ذوغنى

مجيد اوzi قضائي

اسامي ئواحى

كوك طوغله الوانچلى افغاني
وراي قره حجب

کوپری قضائی

اسامی نواحی

سمق الائک	اویہ افاج	غلام	اور تقلر
اولاغو	قزل کیسہ	کول	پاشا

حوضہ قضائی

اسامی نواحی

چاقر الائک	یکیجہ	کرم	سیوری کیسہ
------------	-------	-----	------------

توقاد سنجانی

نفس توقاد قضائی

اسامی نواحی

قاداباد	چھٹلک	اکدیر	اسبلوس	چرداق
بجیب	پازار	دیمورطہ	امیر سعید	
نورخال	کاود	قومنات	ایزہ ایفہ	پیز ری
سلامی	قریل	فرہ دوکسہ	الموص کبیر	منکر

اربعہ قضائی

اسامی نواحی

استیلو	غدی	یرقنلی	صونیسا
	زیکدی	حیاتی	اباک

زيله قضائي

اسامي نواحي

عيسى صغير آجي صو بازلياج کوسرهالك حاجي کويي
ديكمه سکوت اوچ کوي سکون اوژي قاضي شهرى

بنكسار قضائي

اسامي نواحي

اسکيدر اواده قپواغزى مکدون ارغوسلى
لادك باش چفتاك قيوجاق او لووق الاى

قره حصار شرق سنجانى

نفس قره حصار قضائي

اسامي نواحي

فريق قفق تمزده کولوه عاليشار اسکونه

حېدیه قضائي

اسامي نواحي

لاغوس چودر بصدوره خاتون ويران باش اغرى
كىچە يوشان ارمى حسن شيخ قپالو

صو شهری قضائی

اسامی نواحی

از بدر زیر

کرتانو ص

اندریاس

اگوانس

دو میج

افشار

الوجره قضائی

اسامی نواحی

قره بورک کالالی زیل مس مولون اوراق نشبات

فویلخصار قضائی

اسامی نواحی

جورکی

هو سی فروز

قلعہ بالا

مشار

با چنگ

نایبلو

اکمن

بانچه

(دولت علیه عثمانیه ده حرعی اولان القاب (رسمیه و اصول)
 (تشریفاتیه و بیوک و کوچک طرفوندن بر دوزیه یازیلان)
 (القاب (رسمیه))

* مقام صدارت عظیمیه *

عطا جانبدن
 سائرلی جانبدن
 معروض داعی کینه لریدر که
 معروض چاکر کینه لریدر که

عباره آره سنده اسمیری ذکر او لندقده
 فخامتلو دولتلو پاشا حضرتلى
 رتبه صدارتی احراز ایتاش ذواته

عطا جانبدن
 سائرلی جانبدن
 معروض داعیلریدر که
 معروض چاکرلریدر که

عباره آره سنده اسمیری ذکر او لندقده
 ابھاتلو دولتلو پاشا حضرتلى
 امیر مکه مکرمیه و معزوللرینه
 دولتلو سیادتلو افندم حضرتلى
 دار السعادة الشريفة اخسنده

دولتلو عنایتلو افندم حضرتلى
 مقام سر عسکریه و شرف صهریت سنیه یه نائل او لمش ذواته

دولتلو عطوفتلو افندم حضرتلى

ذات سردار اسکرمی یه
 دولتلو رأفتلو افندم حضرتلى

میزان وزرا و معزولرینه

دولتو افندم حضرتلىرى

رتبه بالايە و سرقناي شهنەشاھى ايلە ھابىن ھمايون باش كتابىنىد
ودار شورا رياستنى

عطوفتلو افندم حضرتلىرى

فريقان ايلە رتبه اولى صنف اولى و روم ايلى بىكلەكى پايەلولىنىد
سعادتلو افندم حضرتلىرى

ميرلوا و ميرميران و رتبه اولى صنف ثانىسىنە

سعادتلو افندم

ميرآلاي و ثانىيە مقايزىنىد عن تاو افندم

رتبه ثانىيە صنف ثانىسىنە و ميرالامر اۋراقىئە ئامالق و اصطبىل عاصىرە
مدېرىلىكى پايەلولىنىد

عن تلو افندى بىك پاشا اغا

بىكباشىلە و رتبه ثالثىيە و قىپوجى باشىلە و آلاي امناسىنە

رفعتلو بىك افندى اغا

رتبه رابعه و قول اغلىنىد و خواجىكانه و يوز باشىلە

فتولو بىك افندى اغا

رتبه مذكوره معدوندە بولنانلىرى ايلە سائىر مأمورىتىدە بولنانلىرى

جيitلو بىك افندى اغا

مسند مشيخت اسلامىيە

معروض داعى ديرىنەلىپىدر كە

علم جانىندىن

ساڭلۇرى جانلىنىن
 عبارە آرەسەندە
 مەعرض بىنە دىۋىنەلىرىدە كە
 دولتلو سماحتلو افندىم حضرتلىرى
 مشيخەت اسلامىيە معنۇللارىنە
 مەعرض داعىيلرىدە كە
 مەعرض چاڭلىرىدە كە
 دولتلو فضىلتلو افندىم حضرتلىرى
 سماحتلو افندىم حضرتلىرى
 فضىلتلو افندىم حضرتلىرى
 فضىلتلو افندىم حضرتلىرى
 فضىلتلو افندىم حضرتلىرى
 مەدىسىنە
 مەكرمەلۇ افندى
 قضاڭىز
 مو دنلۇ افندى
 چىلى افندى يە
 رشادتلو افندىم حضرتلىرى
 دېتىھ ئىلەيە و سېفيە و قەلمىنەك اصول تىشيرىفات دولت عليه اوزرە
 يىكدىيگەرنە تقدىملرى
 دېتىھ مېشىرى وزارت صدر روم اىلى و آنا طولى پايەسى دېتىھ
 بالادن او لوپ بالفعىل و كلالق خدمتىنە بولنان دجال دار شوراىي
 حىسەكىرى دېلىسى دېتىھ بالادن ساڭر دجال استانبول پايەسى

فریقلق ورتبه اولی صنف اولی روم ایلی بکلار بکیانکی حرمین شریفین
میزاو الق میرمیرانلق رتبه اولی صنف ثانیسی بلاد خسنه
مولویتی میرالایلق رتبه ثانیه صنف اول مقابیزی مخرج مولویتی
رتبه ثانیه صنف ثانیسی میرالامر الق عسکری فائمه قاملغی اصطبل
عامرہ مدیرلکی کبار مدرسین پیکباشیلق رتبه ثالثه قیوجی باشیلق
موصله سلیمانیه مادونندہ بولنان مدرسین آلای امینلکی رتبه رابعه
قول افالق خواجسەلک بوز باشیلق

دارهٗ ولایت

والی ولايت

وزير علی سروری {عثمانی} {مجدی}
پاشا {رونجی} {برنجی}

ارکان و مأمورین ولايت

رتبه نشان م

مخرج مواليسي ۳

ثانیه

اولی ثانیسي

ازمير پایه سی ۲

حاکم الشرع عطاءه افندی

دفتردار ولايت ابراهیم خلوصی افندی

مكتوبي ولايت عبدالقادر افندی

مفتی محمد فهمی افندی

* مجلس اداء ولايت *

(اعضای منتخبه می) رتبه نشان

شیخ عبداله نظیف افندی
نظریت افندی ثالثه
سرروب افندی

رئيس والی
نائب
دفتردار
مکتوبی
معقی

ع م
۳ ۴

ارمنی مرخصه می مدرس افندی

ملکب ملکیه دن مخرج والی معیته مأمور احمد رشید افندی

* ولایت مکتوبی فلمی *

(میر علی عونی افندی)

مبغضان
لطقی افندی
محی الدین افندی
صرت افندی
رفعت افندی
امیر بک حسن افندی

مسودا ز
علی نزهت افندی
محمد سلیم افندی
فوزی افندی

* اوراق قلمی *

(اوراق مدیری توفیق بک)

رفیق محمد فائق افندی	الویه ملحقة مقیدی ادھم افندی
تلغراف مقیدی محمد فهمی	موزع ابراهیم افندی
موزع رفیق صبری افندی	افندی

* مجلس اداره قلمی *

(باش کاتب علی رضا افندی)

دیکری نوری افندی	رفیق توفیق افندی
دیکری یوسف افندی	

* محاسبہ ولایت قلمی *

(میرزا حاجی نوری افندی)

جدول کاتبی محمد نوری افندی	مسود حاجی احمد زکریا بک
معاونی عنزت افندی	مبیض تحسین بک
حوالات مقیدی شعیبد افندی	رفیق حافظه احمد افندی
مقید اوراق امین عالی افندی	واردادات کاتبی شوقی افندی
رفیق محمد شوقی افندی	رفیق رضا افندی
کاتب مصارفات حاجی خسن افندی	دیکری عبدالقدیر افندی

لواجدول کاتبی عمر افندی	رفیق محمد وهی افندی
دیکری محمد عزت افندی	رفیق احمد ضبا افندی
اعشار کاتبی احمد حمدی افندی	یومیہ کاتبی عثمان افندی
Rafiq Ahmad Bedri Afendi	عدایہ حساب کاتبی علی رضا افندی

﴿نفوں نظاری﴾

ناظر ابراهیم ادهم افندی	ثانية م ۴
کاتب اول احمد حمدی افندی	رفیق حسن تحسین افندی

﴿مع تحریر ویرکوادارسی﴾

(مع تحریر ویرکوادارسی بکر دوستی افندی) ثانية م ۴	میران عموی کاتبی عبدالله
اشودی قیقال کاتبی عثمان افندی	بجت افندی
رفیق اسماعیل افندی	ویرکو کاتبی علی رضا افندی
ایلبلکو کاتبی بکر صدقی افندی	رفیق حاجی مصطفی افندی
مهر وفا کاتبی شکری افندی	دیکری علی نوری افندی
دفترچی عثمان افندی	دیکری مصطفی نوری افندی

* تحریرو مخنثلری *

اجاره‌بی زاده حاجی حبیب افندی چو قەسزیان اسکەن افندی
چامبىچى زاده حسپن اغا فلبوس افندى

* معارف دائرة‌سى *

ثانیمه (مدیر عاطف بىك)

مالله
محاسبه‌بىچى خىرى افندى
كابىي عمر افندى
اوچىھە‌بىچى على افندى

* اوقف دائرة‌سى *

(اوقف محاسبه‌جىسى محمد شوقى افندى)
كاتب اول محمد ادیب افندى رفیق لطفا افندى

* اوقف قومىسىونى *

رئيس مفتى افندى
حاجى خليل افندى
علم افندى
حاجى على بىك زاده نورى بىك
الياس زاده على بىك
عاصم اغا زاده نجيب اغا
طاهر بىك

* مطبعه ولايت *

(امور و خصوصاتی مکتبی ولايت نظارت نده در)

(مدیر علی عالی افندی)

لیطوغرافیا مأموری رفیق محمد امین افندی
حساب کاتبی عزت افندی
سر مرتب مقر دیج افندی
مرتب عمر شوق افندی
مرقب حافظ علی افندی
ماکینست عمر حلی افندی
شاکرد محمد افندی
دیگری بکر افندی
عزته موزعی علی افندی

* عدليه دائريسي *

محكمة استئناف مدعى عمومي حافظ حسن افندى
ثانية
مدعى عمومي كاتب حافظ مصطفى افندى
حساب كاتب على رضا افندى

* عدليه قومسيون *

استئناف حقوق رئيسى
بدايت حقوق رئيسى
بدايت جزا رئيسى
مدعى عمومي معاونى

رئيس عطاءه افندى

احرامى زاده محمد افندى

سلیمان افندى

اوهانس افندى

طودراكى افندى

اعضا ملازمى اغوب افندى

﴿ محکمه استیناف جزا دائہ سی ﴾

رئیس احمد ادیب بک

ثانیہ شیرخورشید م

۳

حسین افندی مدرس

مانوق افندی

اغوب افندی

بحری بک

اعضا ملازمی بکر افندی

﴿ محکمه استیناف قلی ﴾

باش کاتب ابو بکر فائق افندی
حقوق ضبط کاتبی نوری افندی
دیگری عمر افندی

مباشر عزت اغا
دیگری حاجی افندی

دیگری شاکر بک

دیگری حاجی عثمان افندی

﴿ محکمه بدایت حقوق دائہ سی ﴾

رئیس حاجی نوری افندی

ابراهیم افندی
اغوب افندی

اعضا ملازمی رضا بک

مخراج موالیسی

نالنہ

* محکمه بدایت جزا دائرسی *

دانیه

رئیس امین افندی

مدرس

آ. عالم افندی

مناس افندی

اعضا ملازمی نوری افندی

مدعی عمومی معاونی حید افندی

اجرا مأموری سلیمان افندی

باش مستلطق محمد افندی

مقاؤلات محرری محمد شوقی افندی

ثالثه

* محکمه بدایت قلمی *

باش کاتب ابراهیم منیب افندی

ضبط کاتبی ابراهیم ادھم افندی

جزا ضبط کاتبی عجم افندی

دیکری سجدی افندی

ادھم افندی

مبادر درویش افندی

دیکری احمد اغا

معنیه

معنیه

معنیه

معنیه

* امور تجارتی دوام ایدن تجارت اعضالی *

کشیشیان نشان افندی
او کیم افندی

حاجی امیر افندی
منخل

* محکمه شرعیہ قلمی *

مدرس

باش کاتب علی رضا افندی
کاتب ثانی عمر شوقی افندی
مقید عثمان خلوصی افندی
مبیض محمد شاکر افندی

* ولایت عساکر ضبطیہ امراء و ضابطانی *

م م ع ۳ ۴

مدالیہ مدالیہ
کرید قره طاغی

اداره امینی محمد اطفی افندی

* الای مجلسی *

رئيس الای بک

اداره امینی
بلوک اقامی معاونی

طابور اغاسی
پیاده بلوک اغاسی

مرکز ولايتد بولنان عساكر ضبه طيه بر فجي طابورى

م	طبور اغاسى محمد طورسون بک
۴	حساب امينى حاجى مصطفى سرى افندى
	(شواريان)
۴	بلوک اغاسى عثمان اغا
۰	معاونى ابراهيم بک
۰	ژورنال امينى احمد اغا
	قول و كيلى
	قول و كيلى معاونى
	نفرات
	تحصيلدار نفراتى
	(پاده كان)
۱	بلوک اغاسى مصطفى اغا
۱	معاونى حاجى نعمان بک
۱	ژورنال امينلىكى محل
۴	قول و كيلى
۸	قول و كيلى معاونى
۷۵	نفرات
۱۰	تحصيلدار نفراتى
۳۰۹	چله يكۈن

* پولیس دائرة سی *

اینچجی قوهیسیر محمد نوری افندی
پولیس مأموری عمر فائق افندی

سلیمان وہبی افندی »

حسین حسنی افندی »

محمد رضا افندی »

احمد کمال افندی »

* نافعه قومیسیونی *

رئیس ادهم افندی

نوری بک

عبدالاہ افندی

باش مهندس سلیم افندی

باش کاتب علی رائف بک

ثانیہ م ۴

ثانیہ

ثانیہ

ثانیہ

ثانیہ

انبار مأموری عمر اطفی افندی

* ولایت مهندس و قوندو قتورلری *

باش مهندس سلیم افندی ثانیہ معدن مهندسی حسن افندی

احمد نظیف افندی

قوندو قتور حافظا جد افندی

عبدالاہ افندی

سروب افندی

دیگران افندی

اطفاہ افندی

* دفتر خانگی فلمی *

شالله

مأمور محمد افندی

محمد صادق افندی

کانب ثانی بکر افندی

طاپو کاتبی مصطفی افندی

املاک کاتبی سلیمان عظیمی افندی

* سیواس تلغراف و پوسته اداره سی *

(پوسته و تلغراف مدیری احمد راشد افندی)

فرانسز مخابره مأموری پاسقال افندی

ترجعه مخابره مأموری

نوری افندی

عثمان افندی

سوزی افندی

اصفی افندی

پوسته کاتبی عونی افندی

* مجلس بلدی *

م

شالله ۴

رئيس نوری بک

ئالله
قالله

۱۵. عبداه افندی
 محمد طاهر افندی
 امام زاده حسین افندی
 اوطه باشیان قره بىت اغا
 عجمیان خچار اغا
 بوداقیان ارتین اغا
 شرینیان ارتین افندی
 طبیب محمود افندی

* بلديه قليي *

کاتب ابراهیم ادھم افندی
 رفقی محمد افندی
 دیکری علی رشاد افندی
 صندوق امینی مادو افندی
 مقتش عثمان اغا
 سملکت قالغنسی سحاق اغا
 شریف چاوش عبد الرحمن چاوش
 توفیق چاوش اوطه‌جی حاجی خلیل اغا
 محمد چاوش

﴿ منافع صندوقی اداره سی ﴾

زراعت مقشی مظہر بک

ثالثہ

رئیس طاہر افندی

عثمان اغا

خورکیان قره بت اغا

کاتب محمد حدی افندی

صندوق امین محمد کامل افندی

سواری تحصیلداری ابراهیم اغا

﴿ سیواس مکتب و شدیہ عسکریہ مأمورین و معلمین ﴾

﴿ ایله خدمکان و شاکر دانک مقداری ﴾

قول اغاسی

مصطفی ماهر بک

مدیر

یوزباشی

سعید افندی

داخلیہ ضابطی

یوزباشی

عمر اطفی افندی

رواضیہ معلی

ملازم اول

محمد حکا کف افندی

جغرافیا معلی

»

محمد سعید افندی

داخلیہ ضابطی

»

بکر افندی

»

»

خلیل شکری افندی

»

»

ابراهیم زهدی افندی

رسم معلی

علمیدن

احمد حدی افندی

عربی معلی

علمیه دن	حاجی خلیل افندی	فارسی معلمی
»	امین ادیب افندی	»
»	محمود جلال الدین افندی	توکی معلمی
مدرس	عبداله رشدی افندی	خط معلمی
قلمیه دن	محمد نوری افندی	املاء معلمی
حسین اغا	حسین اغا	سر خدمت
پیوچی رجب اغا	بش نفر خدمتگاه ساؤه وارد	

* مکتب هزب زورده موجود صنوف مختلف شاکرداش
* مقداری *

یکون	مسلم	غیر مسلم	
در دنجی سنه شا کردانی	٤٣	٤٦	٢٦
او چنجی سنه شا کردانی	٤٢	٤	٤٧
ایکنچی سنه شا کردانی	٩٠	٢	٩٣
برنجی سنه شا کردانی	١٠٤	٠	١٠٤
جمله یکون	٢٨٠	٩	٢٨٩

* مکتب رشدی ملکیہ *

- معلم اول سلیم افندی
- » ثانی مصطفی صبری افندی
- » ثالث حسین رشدی افندی
- » خط حسین عونی افندی
- بواب سلیمان اغا

* سیواس دارالعلمين *

معلم محمد راسخ افندی	طلبه	بواب حسین اغا
٦٠		

* بختیار بوستانی محلہ سی مکتب ابتدائیسی *

معلم اول حسن افندی	موجود صیان	موارد
٨٠		ذکور

* بھی بک محلہ سی مکتب ابتدائیسی *

معلم خلیل افندی	موارد	بواب عمر اغا
	٢٠٨	موجود صیان

* قلعہ اردنی محلہ سی مکتب ابتدائیسی *

معلم حسین افندی	ذکور	اناث
	١٠٢	٣٧

* سعید پاشا محلہ سی مکتب ابتدائیسی *

معلم جافظ ابراهیم افندی	ذکور	اناث
	٢١٥	٤٠

* غنم محلہ سی مکتب ابتدائیسی *

معلم حافظ ابراهیم افندی	موجود شاکرداشی	
	ذکور	اناث
	٦٩	٦١

﴿ دیون مجموعه اداره‌سی ﴾

م
ثانیه

مسکرات مبصری خچک اغا
سورای حسین اغا
دیگری مصطفی چاوش
دیگر بکر اغا
دیگری حسین اغا
او طه‌بی عبدیه اغا

من کن مدیری قدری افندی
باشکاب خلیل حلمی افندی
رفیق حافظ احمد افندی
مقید حسن رضا افندی
صندوق امینی یورکی افندی
مبیض مصطفی صبری افندی
تذکره کاتب یعقوب افندی

﴿ سیواس رزی اداره‌سی ﴾

قوبلجی مفتشی حابدیک
قوبلجی سواری عدد
عدد

۱۰

۲۴

مدیر ناشد افندی
محاسبه مدیری رسو افندی
صندوق امینی هاردیروس افندی
کاتب اول روپن افندی
کاتب ثانی الیاس افندی
کاتب ثالث اسعد افندی
رفیق قره‌بیت افندی
رفیق نشان افندی

﴿ قوچکبری قضامی ﴾

ثانیہ مہمازی

قائمہام حسین حسنی بک

نائب ابراہیم زهدی افندی

﴿ مجلس ادارہ ﴾

﴿ اعضای منتخبہ ﴾

﴿ اعضاء طبیعیہ ﴾

هر خص و کبی نرسیس افندی

رئیس قائمہام

نوری افندی

نائب افندی

خلیل افندی

مفتی قطب الدین افندی

کاپریل اغا

مال مأمور حاجی احمد افندی

یورکی اغا

ل تحریرات کاتبی فرهاد افندی

﴿ مال و ویرکو مأمور لری ﴾

مال مأمور افندی

معاونی سعید بک

رفیق علی افندی

نواحی ویرکو کاتبی سعد الدین افندی

دیکری مصطفی افندی

* محكمة بدایت *

باش کاتب محمد افندی	رئیس نائب افندی
کاتب ثانی افندی	محمد افندی
مسئل طق معاونی محمد افندی	آنوب اغا
شرعيه کاتبی حق افندی	اعضا ملازمی مصطفی اغا
مقاؤلات محرری حافظ افندی	مباشر یوسف اغا دیکری حسن اغا

* مجلس بلدی *

دیلیسی واحد اغا	
جید اغا	
کاتب سعی الدین افندی	قوچی ابراهیم چاوش

* مکتب رسیدیه *

معلم اول عبداء افندی	بواب اسماعیل افندی
----------------------	--------------------

* بعض مأمورین *

صندوق امنی صدیق افندی	ضبطیه کاتبی رضا افندی
انبار مأموری احمد افندی	سواری اوپنیاشیسی محمد اغا
تلغراف مأموری نوری افندی	پاده اوپنیاشیسی عباء اغا
درزی مأموری نوری افندی	سواری ضبطیه نفراتی
ضابطه مأموری	صداقت
سعید چاوش	و

* عزیزیه فضاسی *

ثانیه

قائم مقام اسماعیل حق افندی

نائب عبدالی افندی

* مجلس اداره *

* اعضای منتخب*

* اعضای طبیعیه *

رئیس قائم مقام افندی

حاجی مصطفی افندی

نائب افندی

محمد افندی

مفتی احمد افندی

اغوب اغا

مال مدیری علی رضا افندی

قاپریل اغا

تحریرات کاتبی عبدالحید افندی

* مال و ویرکو مأموریت *

مال مأموری افندی

مال مأموری معاونی شفیق افندی

رفیق توفیق افندی

نواحی ویرکو کاتبی حسین افندی

دیکری علاء الدین افندی

* محکمہ بدایت *

رئیس نائب افندی

لشیون محمود افندی

مستنبطق معاونی حسن افندی

مبادر عمر اغا

کاتب اول قدری افندی

ذیکری محمد اغا

کاتب ثانی امین افندی

شرعیہ کاتبی احمد افندی

* مجلس بلدی *

رئیس حاجی بکر افندی

لشیون اغا

کاتب جمال افندی

مفتی خلیل بابا

* بعض مأمورین *

طپو کاتب حافظ حسین افندی

صندوق امینی رجب افندی

انبار مأموری عثمان افندی

دیون عمومیہ مدیری حاجی علی افندی

تلغراف مأموری ابراهیم افندی

نقوس مأموری اسماعیل افندی

سواری چاؤشی عزیز اغا

کاتبی ابراهیم افندی

سواری و تحصیلدار نفراتی پیادہ

ذیکری محمد اغا

۲۱ ۱ اونباشی

ذیکری علی اغا

۰ نفرات

ضابطہ مأموری علی چاؤش

دیوریکی قضاسی

نایمه

قائم مقام احمد رفت افندی

نائب خالد فرید افندی

مجلس اداره

اعضای منتخبه

اعضای طبیعیه

رئیس قائم مقام افندی

نائب افندی

جاجی احمد بک

مفی علی زهدی افندی

جاجی یعقوب اغا

مال مدیری مصطفی افندی

سیون اغا

تحریرات کاتبی محمود افندی

ملکون اغا

مال و ویکو مأموری

مال مأموری افندی

مال مأموری معاونی سعید افندی

رفیق علی افندی

* محکمهٗ بذایت *

رئیس نائب افندی

صالح افندی

ارتین افندی

مستطوق معاونی محمد نوری افندی

کاتب ثانی حافظ عباس افندی

شرعیه کاتبی حق افندی

مقاؤلات مجردی عمر فهمی افندی

مباشر ابو بکر صدیق افندی

دبکری مصطفی افندی

* مجلس بلدی *

رئیسی نجیب افندی

کاتبی مصطفی افندی

بلدی طبیبی قسپار افندی

* مکتب رشدیه *

معلم اول حاجی حافظ حسین افندی خط معلمی علی افندی

* بعض مأمورین *

صندق امینی مشتاق افندی تحصلدار تفراتی ضبطیہ نفراتی

نفوس مأموری حاجی سعید بک سواری پیاده سواری پیاده

کاتبی محمد نوری افندی ۱ چاوش ۱ اونباشی

طاپو کاتبی عبد العزیز افندی ۰ ۲ نفر ۸۵ نفر

کرون قضاسی

قائم مقام عبدالرحمن افندی
نائب مصطفی صبری افندی

* مجلس اداره *

* اعضای منتخبه *

* اعضای طبیعیه *

رئیس قائم مقام افندی	نائب افندی
راشد افندی	نائب افندی
ابراهیم بک	مفتی عبدالاه افندی
کیرقوز اغا	مال مدیری راشد افندی
تحریرات کاتبی حافظ احمد افندی	اوادک اغا

* مال و ویرکو مأمورلری *

مال مدیری افندی
معاونی عثمان افندی
رفیق علی افندی
نواحی ویرکو کاتبی شوکت افندی
دیکری مصطفی افندی

* محکمہ بدایت *

رئیس نائب افندی	خالد بک
باش کاتب احمد افندی	مستطف معاونی ابواہیم افندی
محکمہ شرعیہ کاتبی محمد افندی	اعضا ملازمی بزدیک اغا
مقاؤلات حرمی کامل افندی	اینچھی کاتبی حافظ قاسم افندی
دیکری سلیم اغا	مباشر بکر افندی

* مکتب رسیدی *

معلم اولی احمد افندی	معلم ثانی مصطفی افندی
رقدہ معلمی حمدی افندی	بواب مولود افندی

* مجلس بلدی *

رئیس عبداء افندی	علی افندی
کاتبی عزیز افندی	صدق افندی
چاؤش علی اغا	ترجان اغا
صدیق امینی او حانس افندی	قره بیت اغا

* بعض مأمورین *

نفوس مأموری کامل افندی	نفوس کانبی صادق افندی
صدق امینی بکر افندی	طاپو کاتبی راشد افندی
ابرار مأموری علی افندی	دیون عمومیہ مأموری طران افندی

دارنده قضاسی

نامه

قائم مقام حسن بک
نائب عثمان افندی

* مجلس اداره *

* اعضای منتخبه *

* اعضای طبیعیه *

حاجی علی اغا

رئیس قائم مقام بک

نائب افندی

توفیق بک

مفتی علی نوری افندی

قره بت اغا

مال مدیری مصطفی نظیف افندی

ملکون اغا

تحریرات کاپی محمد بنبر افندی

* مال و و برگو مأمور لری *

مال مأموری افندی

معاونی علی خان افندی

کسر ۲۷۳

﴿ محكمة مدايت ﴾

رئيس نائب افندى

حاجي حسن افندى
خچار افندى

كاتب أول شوق افندى
كاتب ثانى احمد افندى
مستشار معاون سليمان افندى مباشر ادهم افندى
ديكري حسن اغا

﴿ مكتب رسدى ﴾

معلم حجزه افندى
بواب بكر افندى

خط معلمى حسن افندى

﴿ بعض مأمورين ﴾

صندوق أمين عثمان افندى
طاپو كاتبى محمد توفيق افندى
مقاولات محركى ثابت بك

تلغراف و پوسته مأمورى محمد فائق افندى

تلغراف موصل محركى محمد طيار افندى تلغراف چاوشى اغوب اغا
ضادله مأمورى سوارى او نباشيسى حسن اغا

تحصدار فراني ضبطيه نفراتى

سوارى پياده سوارى يياده

﴿ یلدیز ایلی قضاسی ﴾

قائم مقام مصطفی جدی افندی

نائب اسماعیل حق افندی

﴿ مجلس اداره ﴾

﴿ اعضای منتخبه ﴾

﴿ اعضای طبیعیه ﴾

رئیس قائم مقام افندی

نائب افندی

احمد اغا

مفتی حاجی زکریا افندی

ابو بکر اغا

ثالثه

مال مدیری عثمان بک

مزنک اغا

تحریرات کاتبی عثمان افندی

صمایل اغا

﴿ مال و ورکو مأمورلری ﴾

مال مدیری افندی

معاونی شهاب الدین بک

رفیق عثمان افندی

* محکمہ بداشت *

دیلس نائب افندی

عیول اغا
منحل

کاتب اول علی افندی

کاتب ثانی خلیل افندی

مستنطق معاونی افندی

مبادر بکر افندی

دیکری خلیل اغا

* بعض مأمورین *

صندق امین عزت بك

تلغراف مأموری خلیل افندی

نفوس مأموری حسین افندی

کاتبی نوری افندی

تونس قضاسی

ثانیه

قائم مقام مصطفی طاطف افندی

مدرس

نائب احمد توفیق افندی

مجلس اداره

اعضای منتخبه

اعضای طبیعیه

رئیس قائم مقام افندی

عمر اغا

نائب افندی

حاجی محمد اغا

مفتی استماعیل افندی

کیرقوز اغا

مال مدیری بسم افندی

ارتین اغا

تحریرات کاتبی عاکف افندی

مال و ویرکو مأمورلری

مال مدیری افندی

معاونی شکری افندی

نوائی ویرکو کاتبی بکر افندی

رفیق قدر افندی

﴿ مُحَكَّمَةُ بُدَائِتٍ ﴾

رئیس نائب افندی	دو نک افندی
اینچھی کاتب مصطفی افندی حاجی	باشکاتب کامل افندی
شرعیہ کاتب بیجان افندی	هستسطق علی افندی
مبادر بکر اغا	رفیق مصطفی افندی
دیکری سلیمان اغا	

﴿ مُجْلِسُ بَلْدِي ﴾

رئیس ابراهیم اغا	امر اه اغا
کاتب طاجی افندی	
محمود افندی چاوش همپار اغا	خلیل اغا
منخل	

﴿ بَعْضُ مَأْمُورِينَ ﴾

رژی مأموری اسماعیل حق بل	صفدوق امینی احمد خلوصی افندی
	طاپو کاتب عبدالی افندی
	تلغراف مأموری نجمی افندی

* خاوند قضائی *

قائم مقام محل
نائب عثمان نوری افندی

* مجلس اداره *

* اعضای منتخبه *

* اعضای طبیعیه *

رئیس قائم مقام افندی	نائب افندی
احمد اغا	
حسین اغا	مفتش حاجی زکریا افندی
سرکس اغا	مال مدیری و بسی افندی
کغورق اغا	تحریرات کانی فهمی افندی

* مال و ویروکو مأموری *

مال مدیری افندی
معاونی حاجی بن
رفیق احمد افندی

* محکمہ مداویت *

رئیس نائب افندی

شعبان افندی

منخل

وارطان اغا
پوساد اغا

باش کاتب حاجی حسین افندی

ایکنچھی کاتب علی عونی افندی

مسنون طق محمد نوری افندی

مقالات محروم خلیل افندی

مبادر عثمان اغا

دیکری عثمان عارف اغا

* بعض مأمورین *

نفوس مأموری را شد افندی

کابی سری افندی

طاپو کاتبی محمد افندی

تلغراف و پوسنہ مأموری حسنی افندی

قصندق امینی شعبان افندی

تو فاد سنجانی

متصرف عبداللطیف بک

م ع م بالا ۳ ۲

(اعضاى طبیعه) * مجلس اداره * (اعضاى منتخبه)

صالح بک	رئیس متصرف بک
نائب محمد رحی افندی	قضاة
احمد افندی	مفتی صالح افندی
بغوچ اغا	حسابه‌جی حافظ احمد افندی
مانوچ اغا	متره پولید قسطنطینوس افندی پیلسقیوس
۲	مجلس اداره باش کاتبی احمد رفت افندی
۳	رفیق مصطفی حمدی افندی

* لوا تحریرات قلی *

تحریرات مدیری علی حیدر افندی	رفیق اطفی افندی
اوراق مأموری محمد سعید افندی	مبیض محمد توفیق افندی
« عبد الوهاب افندی	مسود حاجی محمد افندی
« احمد ماهر افندی	

﴿ محاسبة قلی ﴾

صرف کاتبی مصطفی افندی	باش کاتب محمد ادھم افندی
صالح جاریہ کاتبی محمد افندی	مال کاتبی احمد عاصم افندی
صرف کاتبی رفیق عمر افندی	مقید نوری افندی
	صندوق امین عزیز افندی

﴿ معنخیر ویرکو ادارہ سی ﴾

ویر کو مأموری عبد الوهاب افندی	صرکر کاتبی محمد خلوصی افندی
رفیق حق افندی	قاز آباد ویر کو کاتبی حق افندی
دفترچی طاهر افندی	ارتق آباد ویر کو کاتبی محمد افندی
	سلامی ویر کو کاتبی عثمان طاهر افندی

﴿ نفوس دائرہ سی ﴾

کاتب امین عالی افندی	مأموری محمد توفیق افندی
----------------------	-------------------------

﴿ محکمہ بداعیت ﴾

اعضا و اسل افندی	رئیس، نائب افندی
رفیق بجمدی افندی	اعضا حاجی حسنی افندی
مباشر احمد افندی	باش کاتب ابراهیم ادھم افندی
دیگری حسین اغا	مستشار معاونی الحمد افندی
	او طہبی حاجی اغا

* اوقاف دائرہ سی *

مدیر علی رضا افندی
کاتب عبداله عاصم افندی

* دفتر خاقانی قلمی *

مأمور علی حفظی افندی
باشکاتب محمد افندی
مرکز طاپو کاتبی حاجی صالح افندی
املاک موقوفہ کاتبی عثمان افندی

* مجلس بلدی *

رئیسی محل

رابعہ	کرقرور افندی	ا. ابراهیم افندی
	طانیل اغا	ب. عبدالرحمن افندی
	مراد اغا	ج. حاجی شریف اغا
ثالثہ		کاتب حاجی جدی بک
	طیبیب کغورق افندی	ضندق امینی توفیق افندی
	معتنش صالح افندی	چاؤش امین اغا
		دیکری خلیل اغا
		دیکری سینم اغا

* نافعه قومیسیون *

ثالثه	رئیس قاسم افندی
اوهانس اغا	اعضا درویش اغا
ابنارمأموری توفیق افندی	کاتب رحمی افندی
قوندوقتور محمد افندی	مهندس نکرو افندی
خچاطور افندی	هکمیان افندی

* قاخانه هوثی *

مدیر لکی متصرفه مخواهر	مدیر معاونی امین افندی
محاسبه بی سید محمد افندی ثالثه	قال اغاسی جمال افندی
روزنامجه کاتبی رفت افندی	صندوق امینی حاج صالح افندی
قال سراوسته سی محمد اغا	خطب کاتبی محمد افندی
قوبلی عبدالله اغا	دیکری بکر افندی
	دیکری علی افندی

* تلغراف و پوسته دائره سی *

مدیر ابراهیم ادهم افندی
باش مخابره مأموری ابراهیم نادر افندی
رفیق زهی افندی
دیکری احمد حمدی افندی

﴿ مکتب رشدی ﴾

معلم اولی احمد کامل افندی   معلم ثانی حاجی عثمان افندی
خط معلمی محمد حلمی افندی   بواب ابوالاہبیم اغا

﴿ دیون عمومیه دائره سی ﴾

کاتب علی رضا افندی	امور محمد نوری افندی
قوجلی حافظ محمد افندی	قطاربجی خورشید افندی
دیگری محمود اغا	

﴿ رئی اداره سی ﴾

مدیو نیقولاکی و امپولارس افندی	
محاسبه بجی هیشل قاؤ افندی	
خمنن واسلاکی قاسو پلو افندی	
انبار اموری نیقولاکی کریاکی افندی	
محاسبه بجی معادنی هار دیروص افندی	
بانر کاپ کریا قرباک دیدس افندی	
ایک بجی کاتب او حانیک افندی	
زراعت کانی او حانس افندی	
قطاربجی عمر اغا	
خدمه انس طاس افندی	

* اربعہ قضائی *

ثانية

قائم مقام مراد جدی بک
نائب عبداله فهمی افندی

* مجلس ادارہ *

* احضای تخبب *

* احضای طبیعید *

ابراهیم ادهم افندی

رئيس قائم مقام بک

نائب افندی

مصطفی اغا

معتی حاجی مصطفی افندی

عقوب اغا

مال مدیری نهاد افندی

تجزیرات کاتبی عبد القادر افندی

* مال و ویرکو مأمورلری *

مال مدیری افندی

معاونی نوری افندی

رفیق ابراهیم افندی

* محاکمه بداعیت *

رئیسی نائب افندی

راشدیك
حقوب اقا

اینچی کاتب عزت افندی

باش کاتب حسین افندی

پیasher احمد افندی

مستنطق معاونی خالد افندی

مقاؤلات محرومی عثمان افندی

* بعض مأمورین *

طاپو کاتبی درویش افندی

نفوس مأموری شکری افندی

کاتبی علی افندی

او قاف و کیلی علی رضا افندی

صدندق امینی مصطفی افندی

انبار مأمور رفعت افندی

دیون عمومیه مأموری احمد افندی

کاتبی کامل افندی

* زیله قضاسی *

ثانیہ

قائم مقام یوسف افندی
نائب علی نظايف افندی

* مجلس ادارہ *

* اعضای منتخبہ *

* اعضای طبیعیہ *

احسان افندی مدرس

احمد اغا

ایریستانی افندی

مانوق اغا

رئیس قائم مقام افندی
نائب افندی

عفتی افندی

مال مدیری صبری افندی

تحریرات کاتبی حسن افندی

* مال و ویرکو مأمورلری *

مال مدیری افندی
معاونی حق بک
رفیقی عزت افندی
نوائی ویرکو کاتبی اسماعیل افندی

* محکمه بدایت *

دئیس نائیب افندی	لارن محمد اغا
فرهبت اغا	باش کاتب حسن افندی
مقاؤلات سحر دی شکری افندی	کاتب ثانی حافظ محمد افندی
مبادر احمد افندی	مستلطق معاونی محمد افندی
دیگری لصفاء افندی	محکمه شرعیہ کاتبی عمر افندی

* مجلس بلدى *

دئیس حاجی عثمان اغا	لارن عبداه اغا
اغوب اغا	لارن حاجی احمد افندی
اخوب اغا	لارن حاجی عثمان افندی
مغلش مصطفی اغا	لارن کاتب عثمان افندی
فیوجی باشی	لارن قوجی رضا اغا

* مکتب رسیدی *

علم اولی علی غالب افندی
ثانیسی یوسف افندی
بواب طورسون افندی

* بعض مأمورین *

او قاف و كيلي فيض اه افندى
طاپو کانی عثمان افندى
نفوس مأموری عبدالرحمن افندى
كابي نصرت افندى
انبار اميني حق افندى
صندق اميني حاجي احمد افندى
تلغراف مأموری هاشم افندى
دیون عمومیه مأموری حافظ عمر افندى

﴿ نیکسار قضاسی ﴾

ثالثه م ۰

قائم مقام بکر افندی

نائب علی رضا افندی

﴿ مجلس اداره ﴾

﴿ اعضای منتخبه ﴾

﴿ اعضای طبیعیه ﴾

رئیس قائم مقام افندی

نائب افندی

ذکی افندی

مفتی ابراهیم ادھم افندی

عزت افندی

مال مدیری رفعت افندی

باولی افندی

تحریرات کاتبی عثمان افندی

مادر دروض اخا

﴿ مال و ویروکو مأمور لری ﴾

مال مدیری افندی

معاونی محمد مذیب افندی

* محکمه بدایت *

رئیس نائب افندی

لهم مصطفی بک

طوماس اغا

باشکاتب ضمیم بک

اینچی کاتب علی رضا افندی

Hust طبق معماونی سامی افندی

مقاؤلان محرومی مصطفی افندی

* مجلس بلدی *

رئیس صالح افندی

لهم احمد افندی نظیف افندی

لهم ارتین اغا مأوق اغا

کاتب طاهر افندی

* مکتب رسیدی *

معلم اولی عاصم افندی

لهم ثانی درویش افندی

رقعه معلمی ذهنی افندی

بواب سلیمان افندی

* بعض مأمورین *

نقوس مأموری طاهر افندی

صندوق امنی عثمان افندی

کاتبی علی کالی افندی

تلغراف مأموری ادھم افندی

طاپو کاتبی توفیق افندی

رژی مأموری عبداء افندی

دیون حمویہ مأموری حاجی ابراهیم افندی

اماکن سنجاقی

اوی ثانیسی م ۲
موالیدن

متصرف جعفر بک
نائب محمد شوق افندی

(اعضای طبعه) * مجلس اداره * (اعضای منتخبه)

علی افندی ثانیه ممتازی

رئیس متصرف بک

منیب بک

نائب افندی

باندیلی اغا

مفتی عثمان افندی

پارسیخ اغا

محاسبه‌چی صالح افندی

رابعه

تحریرات مدیری احمد افندی

مجلس اداره باش کاتبی ادهم افندی

رفیق مصطفی افندی

* لوا تحریرات قلمی *

تحریرات مدیری افندی

مبیض محمد فوزی افندی

رفیق حافظ افندی

رفیق یوسف جیل افندی

دیگری نجیب افندی

اوراق مأموری عزیز افندی

رفیقی بچی افندی

﴿ محسابہ قلمی ﴾

بلاش کاتب جدی افندی	مصرف کاتبی سلیمان افندی
مرکن کاتبی طیب افندی	واردات کاتبی عابدین افندی
اوراق کاتبی وہبی افندی	صندوق امین شکری افندی
رفیق صالح بک	

﴿ مع تحریر ویرکو ادارہ سی ﴾

ویرکو مأموری علی رضا افندی	نواحی ویرکو کاتبی محمد افندی
کاتبی حسنی افندی	رفیق احمد افندی
رفیق حمزہ افندی	دفترجی محمد افندی

﴿ نقوس داڑہ سی ﴾

مأموری طاهر افندی	کاتبی علی افندی
-------------------	-----------------

﴿ محکمہ بدایت ﴾

جنزا دیسی راغب افندی	نام: حاجی طاهر افندی
مدعی عمومی معاونی حسین حسنی افندی	نام: صادق افندی
بدایت بلاش کاتبی سعید افندی	اسٹل اغا
مست صدق شوکت افندی	قره بت افندی
	نام: ثالثہ

ضبط کاتبی محمد طلمت بک	اعضا ملازمه محی الدین افندی
« علی افندی شکری افندی	مجبد افندی
« یوسف ضباء الدین افندی	مبادر رشید اظا
اجرا مأموری حسین افندی	مبادری مصطفی آغا
مقاؤلات محرری حلی افندی	
رفیق حسن افندی	

* مکتب رشدی *

معلم اولی عثمان رمنی افندی	مدرس
معلم ثانی محمد علی افندی	یازی خواجه‌سی مصطفی افندی
معلم ثالث احمد افندی	بواب حاجی مصطفی افندی

* نافعه قومیسونی *

مهندس غروشكی افندی	كوندقتور قره قشیان افندی
کاتب بیسم افندی	« او حانس افندی

* دفتر خاقانی قلمی *

مأموری جودت افندی	کاتب ثانی رضا افندی
باشکاتب نادر افندی	دیگری محسن افندی

* معارف قومیسونی *

رئیس علی رضا افندی	
— محاسبه‌بجی افندی	احمد کامل افندی
— امین افندی	حاجی عابدین افندی

﴿ محکمۃ شرعیہ ﴾

مدرس	باشکاتب حاجی نوری بک
عقید عبدالکریم افندی	قسام کاتبی عبدالعزیز افندی
مبیض حافظ محمد افندی	ضبط کاتبی حافظ توفیق افندی
محضر احمد اغا	اموال ایتمام مدیری محمد افندی

﴿ نافعہ قومیسیونی ﴾

رئیس منیب بک	رئیس منیب بک
احمد افندی	احمد افندی
حاجی محمد افندی	حاجی محمد افندی

﴿ مجلس بلدی ﴾

رئیس حاجی خلیل افندی	رئیس حاجی خلیل افندی
احمد رضا افندی	احمد رضا افندی
حاجی مصطفی افندی	حاجی مصطفی افندی
حاجی محمد افندی	حاجی محمد افندی
حاجی عثمان افندی	حاجی عثمان افندی
ارتین اغا	ارتین اغا
خرمبوس اغا	خرمبوس اغا
کیرفور اغا	کیرفور اغا

﴿ اوقاف دائرة سی ﴾

مدیری محمد مظہر افندی	مدیری محمد مظہر افندی
باشکاتب نوری افندی	باشکاتب نوری افندی

* دیون عمومیه داره‌سی *

مدیری کاشف افندی

باش کاتب جعفر افندی

رفیق جمال افندی

صندق امینی احمد افندی

مقید عبدالصمد افندی

فیضارجی عاکف اغا

* تلفرافو پوسته مأمورلری *

مدیری رشدی افندی

سر مخابره مأموری احمد توفیق افندی

رفیق حلیم افندی

* معلمین مکتب *

رشدیه معلم ثانیسی احمد نوری افندی

چوپلیجه مکتب ابتدائی معلمی سید محمد شکری افندی

بلبل خاتون مکتب ابتدائی معلمی محمد کامل افندی

عمارت مکتب ابتدائی معلمی عبدالرحمن افندی

کرد مکتب ابتدائی معلمی علی افندی

* ضادطه ما و لری *

طابور اغای حافظ میر افندی م ۲ مدالیه
 حساب امینی و هبی افندی
 پیاده بلوک اغای احمد اغا
 سواری بلوک اغای احمد افندی
 پیاده ملازم اولی حسنه افندی
 سواری ملازم اولی کامل افندی
 پیاده ژورنال امینی مصطفی افندی
 سواری ژورنال امینی محمد افندی

م ۰

سواریان		پیاده کان	
۳	قول و کلی	۴	۳
۷	معاونی	۲۱	۴
۲۹	نفرات	۱۶	
۳۴	تحصیلداران	۶۴	
۹۳	جهایز کون		

* مرزیقون قضاسی *

قائم مقام ابو بکر صدیق افندی
نائب مصطفی شریف افندی

* مجلس اداره *

* اعضای منتخبہ *

* اعضای طبیعیہ *

مصطفی افندی

رئيس قائم مقام افندی

محمد علی اخا

نائب افندی

سیون اخا

مفتي محمد علی افندی

عقوب اخا

مال مدیری حسن نسیمی افندی

تحریرات کاتبی علی رضا افندی

* مال وویر کو مأمور لری *

مال مدیری افندی

مال مدیری معاونی عمر افندی

رفیق عمر لطفی افندی

یوقلمه کاتبی علی افندی

* محکمہ بداشت *

ابراهام اغا
مقاؤلات محرری قره بست افندی
مبادر امین اغا
دیگری عرب کل اغا

رئیس نائب افندی
مصطفی حاصم افندی
باش کاتب عبداله افندی
کاتب ثانی راغب افندی
مستنطق هاوی شید بک
محکمہ شرعیہ کاتبی حسن فخری

* مجلس بلادی *

سحاق اغا
مفردیج اغا
طبیب ملکوز افندی
مفتش ابراهیم اغا
چاوش محمد اغا

رئیس عازب افندی
اغوب اغا
قره بست اغا
کاتب بلال افندی
صدوق امین ولی افندی

* مکتب رسیدی *

معلم اولی ابراهیم شکری افندی
معلم ثانی سلیمان افندی
رقعہ معلمی نسیمی افندی
بواب حافظ احمد افندی

* بعض مأمورین *

نقوس مأموری اسماعیل افندی

کاتبی محمد افندی

صدق امینی عبدالحليم افندی

طاپو کاتبی مصطفی افندی

تاغراف و پوسته مأموری عاکف بک

رثی مأموری قره بت افندی

دیون عمومیه مأموری ویسل افندی

کاتبی علی افندی

ضابطه مأموری ابراهیم چاوش

ژورنال کاتبی کامل افندی

* معدن سیم قضاسی *

قائم مقام امین مخلص افندی
نائب ابراهیم حیدر افندی

* اعضای طبیعیه * * مجلس اداره * * اعضای منتخبه *

رئيس قائم مقام افندی
نائب افندی

حاجی جدی افندی	مفتی مصطفی توفیق افندی
عارف افندی	مال مدیری حافظ شکری افندی
علی رضا افندی	تحریرات کاتبی علی رضا افندی
ایلیا افندی	
او حانس افندی	

* مال و و بکو مأمور لری *

مال مدیری افندی
معاونی حق افندی

* محکمہ بداشت *

رئیسی نائب افندی

ل. محبی الدین افندی

او حانس افندی

مقولات مجردی محمد افندی

باشکاتب ناظم بٹ

مستہ طق معاونی علی شفیق افندی

مبادر ابراهیم انا

کاتب ثانی سالم افندی

دیکری امین انا

* مجلس بلدی *

رئیس حاجی محمد انا

ل. حاجی عبداله افندی

ل. محبی الدین افندی

کاتب مصطفی افندی

حمدی افندی مطیوس انا

قسطنطین افندی

طبیبی کبر قور افندی

چاوش حاجی علی افندی

صندوق امین سروپ افندی

* معدن ادارہ سی *

مدیری قدی بک

ل. ہندس بک افندی

باشکاتب جمال افندی

متاہز م

صندوق امینی تعمان افندی

فل ماموری احمد افندی

کاتب ثانی حافظ محمد افندی

درت نفر قوجیسی وارد در

قال اگاسی و کیلی محمد انا

قالخانہ کاتب احمد افندی

﴿ مکتب رشدی ﴾

معلم اولی مصطفی افندی

« ثانی محمد طورسون افندی

خط خواجہ سی بکر افندی

بواپی حاجی محمد افندی

دیگری یحیی افندی

مکتب ابتدائی معلمی مصطفی افندی

بواپی حسن افندی

﴿ بعض مأمورین ﴾

نقوس مأموری حاجی سعدی افندی

طاپوکابی عثمان افندی

کافی عمر افندی

اوّاق و کیلی حاجی محمود افندی

صندق امینی علی خیدر افندی

پوسته مأموری خیل افندی

لادیق قضاوی

قائم مقام احمد رشید افندی
نائب علی رضا افندی

اعضای طبیعته مجلس اداره اعضا منتخبه

عبدالله افندی	رئیس قائم مقام افندی
حاجی احمد اغا	نائب افندی
پرش اغا	مفتی عثمان خلوصی افندی
قره بت اغا	مال مدیری عبدالجلیل افندی
	تحریرات کانی حافظ علی افندی

مال و ویرکو مأمورلری

مال مدیری افندی
معاونی احمد نیازی افندی

* محکمہ بدایت *

رئیس نائب افندی
امیر مصطفی کمال الدین افندی
باشکاتب فکری افندی
مسئلہ طبق معاونی مصطفی افندی
مقالات محرری محمد بک

* مکتب و شدی *

معلم اولی عبدالرحمن افندی
رفعہ معلمی نوری افندی

* بعض مأمورین *

نقوس مأموری احمد نوری افندی
کاتبی عبدالرحمن افندی
صندوق امینی یوسف ضیا افندی
طاپو کاتبی اسماعیل افندی
بلدیہ رئیسی حاجی علی افندی
کاتبی حاجی محمد افندی

* عثمانیجق قضامی *

ثالثہ

قائم مقام اسماعیل حق افندی

نائب ابراهیم فوزی افندی

* محلس ادارہ *

* اعضاء منتخب *

* اعضاء طبیعیہ *

رئیس قائم مقام افندی

حاجی حافظ افندی

نائب افندی

علی اغا

مفتي مصطفی توفیق افندی

مال مدیری محمد عزت افندی

مال مدیری محمد عزت افندی

عبدالا افندی

تحریرات کاتبی محمد بک

* مال و ویرکو ماؤرلی *

مال مدیری افندی

معاونی فائق افندی

مع تحریر ویرکو کاتبی محبی الدین افندی

* محکمہ بداشت *

رئیسی نائب افندی
ا. احمد رحیم افندی
ل. حسین بل

باشکاتب حافظ شاکر افندی
مستند طق معاونی عبدی افندی
کاتب ثانی عبدالحالمیم افندی
محکمہ شرعیہ کاتبی علی افندی
مبادر ابراهیم اغا
دیکری حسن اغا

* مجلس بلدی *

کاتب حسین افندی
طیب احمد افندی

رئیس مصطفی اغا
امین افندی
علی اغا
عارف اغا

* بعض مأمورین *

نفوس مأموی حسین صبری افندی
کاتبی علی، عثمان افندی
ضندق امینی محمد رشدی افندی
طاپو کاتبی خیر الدین افندی

* تکویری قضائی *

قائم مقام احسن افندی
نائب محمد عارف افندی

* اعضای طبیعتیه * * مجلس اداره * * اعضای منتخبه *

رئیس قائم مقام افندی	
نائب افندی	
مفتی احمد اسعد افندی	
مال مدیری محمد طه افندی	
تحریرات کاتبی حافظ حق افندی	
انی اغا	جابجی شکری افندی
اغوب اغا	محمد راغب افندی

* مال و ویرکو مأمورلری *

مال مدیری افندی
معاونی اسحاق افندی

* محكمة بذات *

رئیس نائب افندی
باب حاجی عبداله افندی
طروس اغا
حافظ محمد افندی
باش کاتب عبدالرحمن افندی
کاتب ثانی حافظ محمد افندی
مستشار معاونی ادھم افندی
متسطق معاونی ادھم افندی
مقاؤلات سحر ری محمد افندی
محکمه شریعیہ کاتبی حافظ محمد افندی
باشسر محمود اغا دیکری عزت اغا

* مجلس بلدی *

رئیس حق افندی
سید اغا
حسن اغا
اغوب اغا
میخایل اغا
کاتب و صندوق امینی بهاء الدین افندی

* مکتب رسیدی *

معلم اول ادم صدقی افندی
یازو خواجه سی حاجی حسن افندی
مکتب ابتدائیه معلمی حافظ عبدالباقي افندی
معلم ثانی حافظ شاگر افندی
« ثالث حافظ صالح افندی

* بعض مأمورین *

نقوس مأموری حاجی سید افندی

کاتبی عبدالباقي افندی

صندوق امینی شکری افندی

طاپو کاتبی حاجی احمد افندی

یوقلمه کاتبی عثمان افندی

رژی مأموری حاجی ادhem افندی

دیون عمومیه مأموری حسن افندی

ضابطه مأموری عثمان چاوش

ژورنال کاتبی کامل افندی

﴿ مجید او زی قضاسی ﴾

قائم مقام محمد عا~~ک~~ف افندی
نائب سلیمان فائق افندی

﴿ اعضای طبیعیه ﴾   ﴿ مجلس اداره ﴾   ﴿ اعضای منتخبه ﴾

حاجی مصطفی افندی

رئیس قائم مقام افندی

میخائل اغا

نائب افندی

اغوب اغا

مفتی محمد شوقی افندی

چهار سوم اغا

مال مدیری محمد توفیق افندی

تحریرات کاتبی ابراهیم فوزی افندی

﴿ مال و برکو مأمورلوی ﴾

مال مدیری افندی

معاونی ابراهیم ادهم افندی

* محکمهٗ بُدایت *

رئیس نائب افندی
آ. حسین سزاوی افندی
قره‌بَت اغا

باشکاتب حسن حامی افندی
اینگجی کاتب حق افندی
مسته طق معاونی ادهم افندی
محکمهٗ شرعیہ کاتبی علی افندی
مقاولات محرری محمد افندی
مبادر حاجی ادهم افندی

دیگری حسن افندی

* مجلس بلدی *

رئیس عبدالحليم افندی
نشان افندی
قره‌بَت اغا
مھصطفی افندی
کاتب و صندوق امینی نوری افندی
چاوش قدری اغا

* مکتب رشدی *

معنی ابراهیم حق افندی
بوابی مھصطفی افندی

* بعض مأمورین *

نفوس مأموری عارف حکمت افندی

کاتبی جعفر طیار افندی

صدوق امینی رسول سامی افندی

تلغراف مأموری حافظ عبداله افندی

طاپو کاتبی کاظم افندی

ضبطیه مأموری مصطفی افندی

نفر

۷

سواری ضبطیه و تحصیلدار

پیاده ضبطیه و تحصیلدار

۳

﴿ حوضه قضائی ﴾

ثانیہ

قائم مقام عجی صبری بک
نائب محمود عارف افندی

﴿اعضای طبیعیہ﴾   ﴿ مجلس ادارہ﴾   ﴿ اعضای منتخبہ﴾

رئیس قائم مقام افندی

عمان افندی \

نائب افندی

محمود اغا

مفی مصطفی افندی

قرہ بت اغا

مال مدیری ابو بکر رحی افندی

یاقوف اغا

تحریرات کاتبی یحیی افندی

﴿ مال و ورکو مأمور لری ﴾

مال مدیری افندی

معاونی محمد افندی

﴿ مُحْكَمَةُ الْبَدَايَةِ ﴾

رئیس نائب افندی

نوری افندی

یانی اغا

باشکاتب محمود بک

کاتب ثانی یوسف افندی

مستلطق معاونی حق افندی

محکمه شرعیہ کاتبی طریف بک

مقالات محرری خالد بک

مبادر احمد اغا

دیکری علی اغا

﴿ مجلس بلدی ﴾

رئیس ایوب افندی

حسین افندی

احمد افندی

کاتبی عثمان افندی

صندوق امینی محمد افندی

﴿ بعض مأمورین ﴾

نفوس مأموری شاکر افندی

کاتبی یوسف افندی

پوسته مأموری درویش افندی

صندوق امینی بودکی افندی

طابو کاتبی علی افندی

قره حصار شرقی سنجاغی

متصرف احمد راسخن افندی	اولی ثانیسی
نائب حسین حسین افندی	دوریه مدرسی
(اعضای طبیعته) *	مجلس اداره *

رئیس متصرف افندی	علی صائب افندی
نائب افندی	پیشقوس
مفتي حاجي عمر افندی	مدرس
محاسبه‌جي محمد امين افندی	ثانية
تحریرات کاتبي محمد راهن افندی	ثالثه
مجلس اداره باش کاتبي محمد زهدی افندی	ثالثه
رفيق محمد رشدی افندی	

* لوا تحریرات قلمی *

تحریرات مدیری افندی	مبیض رضا افندی
باش کاتب علی رضای افندی	« قاسم افندی
رفيق محمد راشد افندی	» رحی افندی
اوراق مأموری عمر شوقي افندی	
رفيق عثمان افندی	

* محاسبہ قلمی *

باشکاتب محمد وہبی افندی	مصرف کاتبی مصطفی افندی
مرکز مال مدیری حاجی بکر افندی	واردات کاتبی عبداله افندی
محاسبہ مقیدی عزیز افندی	صندوق امنی رضا بل

* مع تحریر ویرکو ادارہ سی *

ویرکو مأموری عبداله افندی	ویرکو کاتبی رضا بل
کاتبی صالح افندی	رفیق رضا افندی
دیکری محمد حمدی افندی	رفیق تحسین افندی

* نفوس داؤہ سی *

مأموری منیب افندی	کاتبی صالح افندی
-------------------	------------------

* محکمہ بدایت *

جزا (یلیسی عثمان نوری افندی)	مدعی عمومی معاونی توفیق افندی
بدایت باش کاتبی حسین افندی	حافظ مصطفی افندی
مستذمط قره بٹ افندی	راسم افندی
شریعہ کاتبی عاصم افندی	صوا اخا
جزا ضبط کاتبی عمر افندی	اغوب افندی
« عارف افندی	

اعضا ملازمی محمد و صوفی افندی	اجرا مأموری عثمان بل
» مصطفی افندی	حقوق ضبط کاتبی ذہنی افندی
مقاؤلات محرومی زهدی افندی	» حسین افندی

﴿ دفتر خاقانی قلمی ﴾

مأموری حسین حسیب افندی
 باشکاتب حاجی زهدی افندی
 طاپوکاتبی عاصم افندی

﴿ اوقاف دائرة سی ﴾

مدیری جمال بل
 باشکاتب علی بل
 رفیق عبدی افندی

﴿ تلغراف و پوسته مأمورلری ﴾

مدیری محمد شوقی افندی
 سر مخابره مأموری محمد نامق افندی

﴿ مکتب رشدی ﴾

معلم اولی حسین چیدی افندی
 معلم ثانی حسین افندی
 رقعد معلمی عباوه افندی

* ضابطه مأموری *

طابور اغاسی احمد کامل بک	
حساب امینی ادھم افندی	
سواری زور نال امینی خالد افندی	
سواری ملازمی علی اغا	
پیاده بلوک اغاسی احمد افندی	
پیاده بلوک اغاسی علی اغا	
سواریان	پیاده کان
قول و کیلی	قول و کیلی ۲
معاونی	معاونی ۲
نفرات	نفرات ۳۹
تحصیل داران	تحصیل داران ۳
جهماً یکون	جهماً یکون ۵۶
۳	
۰	
۳۵	
۲۱	
۶۸	

صو شهری قضاسی

مدرس

قائم مقام محمد شوقی بک
نائب محمد شکری افندی

* اعضای طبیعیه * * مجلس اداره * * اعضای منتخبه *

عبدالله افندی
 حاجی حسن اغا
 یعقوب اغا
 قره بیت اغا

رئیس قائم مقام افندی
نائب افندی
مفی حسین افندی
مال مدیری حسن تحسین افندی
تحریرات کاتبی علی رضا افندی

* مال و ویرکو مأمور لری *

مال مدیری افندی
مهاونی عثمان طلعت بک

* محکمه بدایت *

رئیسی نائب افندی

لر ابراهیم افندی

لر عره کل اغا

باشکاتب سلیمان رفیع افندی

کاتب ثانی علی و صنی افندی

مستطق معاونی محمد فائق افندی

مقاؤلات محرری حسین فهی افندی

مبادر عثمان بک

دیگری محمد اغا

* مجلس بلدی *

رئیس سخاون اغا

لر علی بک

لر نوری بک

لر مصطفی اغا

کانب اغوب افندی

چاوش بابک اغا

* بعض مأمورین *

نفوس مأموری رفت بک طاپو کاتبی اسعد مخلص افندی

کتابی صالح افندی صندوق امینی محمد نور الدین افندی

تلغراف مأموری مصطفی جدی افندی

ضابطه مأموری احمد افندی

الوجره قضاسي

ثانیه

قائم مقام الحاج محمد شکری افندی

مدرس

نائب محمد فخر الدین افندی

(اعضای طبیعیه) (مجلس اداره) (اعضای منتخبه)

رئيس قائم مقام افندی

سلیمان وصفي افندی

نائب افندی

حسین اغا

مال مدیری مصطفی افندی

امین اغا

تحریرات کاتبی یحیی افندی

بدرو اغا

مهزه پولیدو کیلی نیقوله افندی

(مال و و بروکو مأمور لرى)

مال مدیری افندی

معاونی احمد طران افندی

﴿ حیدیه فضامی ﴾

ثالثہ

مدرس

قائم مقام شکری افندی
نائب محمد امین افندی

(اعضای طبعید) **﴿ مجلس ادارہ ﴾** (اعضای منتخبہ)

رئیس قائم مقام افندی

نائب افندی

ثالثہ

حسین افندی

مال مدیری صبا افندی

ملیحان افندی

تحریرات کاتبی صاحب افندی

قوده اغا

صوا اما

﴿ مال وویر کو مأمور لری ﴾

مال مدیری افندی

معاون امین افندی

﴿ مُحَكَّمَةُ الْبَدَايَةِ ﴾

رئیس نائب افندی

مقداد افندی

دیر میدانخا

باش کاتب محمد افندی

کاتب ثانی محمد کامل افندی

مستنطق معاونی امین افندی

باشسر مصطفی اغا

دیگری علی اغا

﴿ مَكْتَبُ وَشْدَى ﴾

علم اولی بکر افندی

بواب حسین افندی

﴿ بَعْضُ مَأْمُودِيَنْ ﴾

نقوس مأموری عثمان افندی صندوق امینی احمد افندی

کاتبی عبداله افندی تلغراف مأموری فیضی افندی

* قویلخصار قضاسی *

مدرس

قائم مقام شکری افندی
نائب محمد شکری افندی

* اعضای طبیعیه * * مجلس اداره * * اعضای منتخبه *

خلیل افندی

رئیس قائم مقام افندی

سلیمان افندی

نائب افندی

یور اغا

مفتی صالح افندی

خره لانبی اغا

مال مدیری مصطفی افندی
تحریرات کانجی بوسف افندی

* مال وورکو مأمورلری *

مال مدیری افندی

معاونی علی رضا افندی

﴿ مُحْكَمَةُ الْبَدَايَتِ ﴾

رئیس نائب افندی

آقا عارف افندی

ل نوری افندی

مبادر محمد اغا

باشکاتب توفیق افندی

دیگری محمد اغا

اینکنجی کاتب اسد افندی

او طه جی حسن اغا

مستندق معاون شوکت افندی

﴿ بِحَلْسِ بَلْدِي ﴾

رئیس محمد شاکر افندی

آقا مصطفی نوری

ل حسن اغا

﴿ بَعْضُ مَأْمُورِينَ ﴾

نحو ص مأموری محمد نوری افندی

کابی علی صبری افندی

تلغراف مأموری مصطفی رائف افندی

صندق امینی حسین حسنه افندی

طاپو کابی خلیل شکری افندی

ضابطہ مأموری قاسم اغا

ولایتک واردات
ومصارفانی

ولایتک بیک اوچیوز درت سندھسی

واردات

یکون میتواند سنجاقی اما سینه سنجاقی تو بخاد سنجاقی

๖๖๘๑๖๘ ๓.๘๙๘๐ ๓๒..... ๐๗๙๗๖๑๘ ๑๓๒๘๒๗๓.

۸۸۷۴۳۲۳ ۱۴۰۳۰۰۷ ۱۲۲۰۰۸۱ ۲۱۷۳۹۶۰ ۷۶۸۹۸۲۶

८७४४३७९ ३०.८७८१ ३.७२२२ ३७८३।३ १४३७९००८

Σ19997· Α··1028 ΛΣΛΥΩΓΙΩΝ 14702787 Σ03437·Λ

واردات ومصارفات محاسبی

مصارفات *

نوع	مقدار	نوع	مقدار	نوع	مقدار	نوع	مقدار
نقد	٢٤٢٨.٦٥	نقد	١١٤٧٩٨٨	نقد	٦١٥٥٣١	نقد	٤٤٤٦٧١
نقد	٢٢٠٨٧٥	نقد	٢٠٠٤٢٠	نقد	٥٩٨٣٥٦	نقد	٤٦٧٩٨
نقد	٢١٠٠٤٣	نقد	٢٣٤٠٣١	نقد	٢٨٠٥٩	نقد	٢٥٣٧٥
نقد	١٢٣٧٧٥	نقد	٢٣٤٠٣١	نقد	٢٨٠٥٩	نقد	١٠٥٨٧٥٩

٢٢٠٨٧٥ داخليه
٢١٠٠٤٣ ماليه
١٢٣٧٧٥ معاشات

ذاتيه

٥٧١٥٦	٥٩.٣٨	٩٠٤٦٠	١٣٠٧٨	٣٣٢٢٢٤
١٩٤٤٢٨	١٧٦٤٤	٢٧.٥٥٦	٥٣٨٤٦	١١٦٩٥٨٢
٨٢٣٧	٨.٦.٧	٩.٩.٩	٢٣٠٣٦٧	٤٨٤١٥٢

ماموری

معدن

٣٣٥٧٣	٤١١٨٣	٤٥١٧٩٧	٨٩٥.٧٧	٣.٩٣٦٨٧
-------	-------	--------	--------	---------

٤٠٠٠	٢.٩٤٨٢	٢٠.٨٨٠	٣٨٥٢١	١٤.٣٤٩٢
------	--------	--------	-------	---------

٢٨٣٨٦	٣٥٧٨٦	٥٨٧٩٤	٩.٩٥٤	٥١.٩٢
-------	-------	-------	-------	-------

١٨٩٣٢٦٧	٢٧٤٠٠١٩	٣.٩٥٠١٦	٥١١٩.٣٩	١٢٣٥.٣٤١
---------	---------	---------	---------	----------

متوجه

٣٥٤٦.٤١	٤.٧٤١٦٥	٥٤٦٧٧.٩	٩٤٣٢١١٧	٢٢٥٥٠.٣٣
---------	---------	---------	---------	----------

٣٥٤٦.٤١	٤.٧٤١٦٥	٥٤٦٧٧.٩	٩٤٣٢١١٧	٢٢٥٥٠.٣٣
---------	---------	---------	---------	----------

٣٥٤٦.٤١	٤.٧٤١٦٥	٥٤٦٧٧.٩	٩٤٣٢١١٧	٢٢٥٥٠.٣٣
---------	---------	---------	---------	----------

*سیواس حقنده معلومات تاریخیه *

سیواسک تاریخ خصوصیسنه دا اور بر اثره دسترس او لته مدایغندن
یانیسیله تاریخ بناسی و وجه تسمیه سی و وقایع مهمه تاریخیه سی
حقنده کسب معلومات ایتك ارزوسنده اولنلرک آسیای صغرا ده
ظهور ایتش اولان حکومتلرک و قابعنی بیان ایدن کتب توادیخ
قدیمه و جدیده به هرجات کافت و محبورینده بولنلری بليهيدر .

بناءً عليه بویولده کی استفاده بی تسهیل ایتك و ارباب مطالعه به
ما جزا نه بر خدمت اولمک او زره سیواسک معلومات تاریخیه سی
جمع ایتك ارزوسیله سیواسده کائن کتبخانه لرده اجرای تبعات
او نمش ایسه ده تفصیل ماده بی جامع بر اثره تصادف او لنه مدایغندن
و بویابده معلومات کافیه استحصالی ایسه خلیجه و قته محتاج
ایدوکنند ارباب مطالعه نک اعانت مغارفپورانه لریله ایلرو ده
اکال نقصان ایدلک و شوم طلبه محضا بر چغراچملق او زره
شیدیلک کسب اطلاع ایدیله بیلان احوال تاریخیه نک بدایشند
بدأ ایله ثبت ضحفه تحریر اولندی .

روایات تواریخه نظرآ میلادک قرق اوچ سنه مقدمنه روما ایپراطوری اولان (اوکوست) لعصرنده روما حکومتی حایه سنده بولنان و طربزوندن سیواس واما سیه و توقاد طرفینه حکم ایدن (پونتوس) قرالیجیه سی طرفندن هشار آیه (اوکوست) شرفنه اولمق اوزره بورایه (سیاست) تسخیمه اولدیغی محرر اولمغله (سیواس) نامی بوندن غاط اولدیغی بعض مورخین عنده مظنون ایسه ده تحقیقات و استدلالات آیه کوره نه مذکور وجه تسخیمه ده صحت ونه ده بوطن و ذهابه اصابت کوریله ما مشدر .

چونکه تواریخ قدیمنک (سیاست) نامیه خبر ویرگده اولدیغی مملکتم سیواسه اوچ ساعت مساوه ده اولان (غوراز) قریه سی جوارنده واقع اولوب محاربات عدیده صدماتیله خراب اولدیغی تحقیقات واقعه بجهه سیندر .

سیواسه بولناذرک معلوم و مشهودی اولدیغی اوزره بو شهرک قدمنه دلیل اوله حق اثارک عدم وجودیته و م وجود ده اولان اثارک ملوک (دانشمندیه) و (سلجوقیه) ایله دولت ابدمدت (عثمانیه) زمانزنده یا پلش شیلردن عبارت اولسنه باقلجیه مذکور (سیاست) لخ را بندن صکره (سیواس) شهرینک یکیدن اعمار ایدلدیکی و ملوک اسلامیدنک صره سیله اجرای حکومت ایدلکاری اکلاشیله یور .

بو قطعه‌نک فتح و ضبطی بخته کلنجه هجرت ایکجی عصری
اوائلنده خلفای امویه‌دن هشام بن عبدالملاک زماننده دیار
رومہ اقینلر ایدوب انا طولینک قسم اعظمی فتح ایتش اولان
(بطال غازی) علیه رحمة الباری حضرت‌ترینک سیف
جلادتی بورالره قدر اولادمش ایسنه‌ده حکومت امویه بورالرده
پایدار اوله میوب دریوز التمث درت سننه‌منه قدر ینه پونت
روم‌لرینک تحت اداره‌سنده قالمش اولدیغی حالده غازی مشار
الیک خاندان عالیسنه منسوب اولان (امیر احمد داشنید)
حضرت‌لری خلفای عباسیه جانبندن بلاد روم طرفندن خراشه
مأذون اولمغله تاریخ مذکورده بورالری فتح و تسخیر و مساجد
و مدارس انساسیله احیا و تعمیر ایدرک دانشمد حکومتی تأسیس
ایدوب بوحوالی آسمنه‌ده هموریه تسمیه ایلشدرو .

امیر مشار الیک ملاک‌سنندن محمد وباغی بسان و ابراهیم
واسماعیل ایله ذالنون نامنده بش ذات دها سیواس و توابعنه
تقریباً بو عصر قدر اجرای حکومت ایدرک مشار السیه
ذالنون زماننده قوئیده حکمران اولان ملوك سلجوقیه‌نک
 بشنجیسی (عز الدین) قلیچ ارسلان بن مسعود شاه طرفندن
 بش بوز التمث درت تاریخ‌منه مع توابعات سیواس ضبط
 اولنه‌رق حکومت دانشمندیه منقرض اولمشدرو .

مشار الیه عز الدین قلیچ ارسلانک و توابعک لسانلری فارسی
اولمغله نفس سیواس اوچ ذکر من معناسته اوله‌رق (سه‌آبر)

تسخیه ایتدکلری و (سیواس) کلەسی دخی بوندن خلط اولدیغى متواتر بولۇشىدۇ .

مشار ئىيھەك مدت حیاتىنده سیواس شەھرى سلجوقیئە روم دولتىڭ مقر سەھىتى و بتۇن انا طولىنىڭ مرکز ادارەسى يىدى بعىد وفاتە اوۇن نفر اخلاقى بورالى بىر ایالت شىكتىنده اولهرق قوئىيەدن ادارە ایتدکلری صەرەدە ملۇك مشار ئىيھەك اوتجىپسى اولان (علاءالدین كېقىباد) بن كىخسرو طرفىندن سیواس قلعەسى التي يوز يىكىمى تارىختىنده بىنا اولىشىدۇ .

سلجوقيئە روم حکومتىنڭ دخى خانان جىنكىزىيەنچە تجاوزىلە قىرىن انىھىاط اولدىغى اتناد يعنى يىدى يوز اوتوز تارىختىنده ابو سعيد خان جىنكىزىيەنچە فرمانىلە اھارت روم سلاھە جىنكىزىيەدن ارغون خانىڭ دامادى شىخ حسن جلا بىرىيە توجىيە اولدىغى جەھتەلە بو حوالى بىرمەت بولۇك ادارە حکومتىنده قالدى .

شىخ موھى اليه دخى يىدى يوز اوتوز التي تارىختىنده اذربايجان حکومتىنە نقل ايلدىكىندىن مەمالەت روم حکومتىنە تېۋەسىتىنەن (ارتىا) بىكى اجلاس اىتىشىدۇ كە مؤخرأ بوكا سلطان ارنادىغىش و اھالىيە زىيادەسىلە عدل و داد اىتكىلە كۆسە پىغمەر لەقبىلە دە ملقب اولىشىدۇ .

بعد وفاتە حکومتى محمدو علاءالدین نام او لادىنە صەرەسىلە انتقال اىتىش و مؤخرأ موھى اليه علاءالدین بىكى هەنۋز صىبى اىكىن و فاتىلە والدەسى

سول خاتونی تزوج اینش او لان توکان علماستدن قاضی برهان الدین
سیواس و هوالیسته حاکم او لمشدرو .

قاضی موی اليهک حکومتی سلاطین عدالت آینین عثمانیهند بشجیسی
او لان (یلدیرم بازیزید) خان طرفندن تصدیق او لنهش ایکن ممالک
شاهانه يه کوز دیکدیکی بعض او صناع و کفتارندن اکلا شملغله شهنشاه
مشارالیه طرفندن سیواس و هوالیسی حکومتی ضبطو تسخیر او لنق
نیتیله عسکر سوق او لندیغی صرده سیواس اهالیسی دولت عثمانیه يه
عرض تابعیت ایدرک یلدی یور طقسان سکن تاریخنده ممالک شاهانه يه
الحق او لنهشدر .

مشارالیه یلدیرم بازیلخان حضرتlerle تیورانکل نیتلری سالف
الذکر شیخ حسن جلایرینک او لادنندن تیریز حاکمنک او غلی احمد
جلایریدن و سائره دن طولابی بو زملغله تیور سکنیبوز او چ سننه سندہ
تجاور زحلو دخاقانی ایله او لاسیواسک تسخیریه قیام او لوقت سیواسه
محافظ او لان مصطفی مالتوچ بک طرفندن او لنان مقابله او زرینه حریا
وجیراً ضبط ایدرک سیواس قلعه سی و برج و باروسنی خراب و سائر
آثار عمرانیه مملکتی محو و نایاب ایدریکی کبی اهالی بی دفعاتله یغما و تاراج
و دوتبیک دلاوری دخی حیا طپراخه دفن و ادرج ایندرمشدر تیور مقهور
مدت سلطنتده دهانیجه مملکتlerی خراب ایندریکنندن (خراب) کله سی بو اوج
ظرفنده حلب و شامی دخی تخرب ایدریکنندن (خراب) کله سی بو اوج
مملکتک احوال متألمه سننه تاریخ دوشمشدر .

وقعه تیوردن صکره اوں سنه دوام ایدن فتنه و فترت اشنازنده سیواس خرابه سینده هنرید بات ناعنده بر کرد بکی دعوای استقلال ایتش ایسنه اشبو فتنه و فترتک از الهی سیله مؤسس ثانی عنوانی احراب بیورمش اولان (جلی سلطان محمد) حضر تلری صوفی بایزید پاشا همراه قیله سکنی بوز اوں بش تاریخنده میر مومنی الیهی حر با اسیر ایتد کدن صکره جرم واقعی عفو ایدوب والیک الله ینه سیواسه اعاده و قلعه و مملکتک اعمار و انسانی امر و اراده بیورمش اولدیغندن بو مملکت از وقت ایچنده معمور اولمشدر .

بوندن صکره بورازده دولت علیه اداره منده ظالوب بعضاً جلالیلر وبعضاً دره بکلاری طرفاندن مستشار حاله کتوزلک استقش ایسنه قوه قاهره دولت علیه بورازه میدان ویرمامش و بوحالره متحاصر اولنلری در عقب تأدیب ایتشدر .

شو تقضیلاتدن و اثار موجوده دن مستبان اولدیغنه نظر آ بوراز داشتند طرفاندن پونتوس حکومتندن فتح اولنقد صکره ایادی اسلامیه ده تقر رایتش و سیواسک قلعه سی و بو نخه جو امع و مساجد ومدارس و عمار تلری و کوپریلرایله آثار خیریه سائره سی کافه اعظم اسلامیه طرفاندن یا پدریمش و بونک خارجنده انتیقه دن عد اولنه جق هیچ بر اثر بو نگاهشدر .

﴿ مشاهیر آثار خیریه و مؤسسین کرام ﴾

وجودی بیان اولنان آثار مشهوره دن جامع کبریک تاریخ بناسی معلوم دکل ایسه ده التي يوز بر تاریخنده ملوک سلجوقیه دن سلطان علاء الدین طرفندن تعبیر او نمشدرو صاحبیه مدرسه سنی دخی ۵۷۴ تاریخند کیخسرو بن قلیج ارسلان طرفندن بناء او نمشدرو و شفاییه مدرسه سنی مشارالیه کیخسرو لک ولدار جندي معز الدین کی کاوس طرفندن ۶۰۴ تاریخنده دار الشفا نامیله بنا و مشارالیه التي يوز اون تاریخنده وفات ابدوب محل مذکوره کندی یا پدیده دیغی تربه سننه دفن او نمش .

و (ماجهماوا کذشیم و شدیم) (ریخ و راحت نکاشتیم و شدیم)
بیتني وصیتی هوجنجه هزا ارجاط شنده یاز درمشدر

مشارالیه ملوک مصر و شام و حلب ایله محاربه سنه کی مغلوبیتی خصمای طرفندن هرتب او اوب طوتیلان مکتوب دسايس اسلوبیک مندرجاتنے الدانوب ارکان سلطنتنک اهانتنے حمل ایدرک بیچاره لری برخان ایچنے طول دیروب احراق بالنار ایتدیکنہ اخیر آنادم او لهرق بونک تأثیر الامی سبب فوقی او لمش و غمکین او لدیغی ده بیت مذکوره ایها ایتمشدرا و بروجیه مدرسه سنی آل سلجوقیه سر عسکری غازی مظفر الدین بن هبیت اه طرفندن التي يوز یتش تاریخنده تأسیس و انشا او نمشدرا و کند و سیده او راده عدوفوندر و میدان جامع شریف سیواس والیسی هرم حوم حسن پاشا طرفندن طقوز یوز یتش ایکی تاریخنده و قلعه دروندنه واقع جامع شریف امله حام و میدان حمامی در سعادتنه متعدد جامع

و حاملرى اولان غازى سلطان احمد خان اول حضرتلىرى وزراسىنداز
محمود پاشا طرفندن بىك يكىمى تارىخىنده يايىدىرىلىشىد .

سیواسك جىھەت جنوب غربىسىنده و قىيىصىر يە طرىقىنده و قىزلايمىق
او زىنده واقع و شهرە اوچچارىك مسافادە كائن اوون طقوز كوزلى
كار كېر جىسىر كوربى نام دېكىر كىشك كورپى هېلۇت سابقەسىنڭ تارىخى
بناسىنە كىسب اطلاع ايدىلە ما مامش ايسەدە يىنه سیواسك جنوت شىرقىسىنده
و بغداد جادەسىنده نهر مذكور او زىنده شهرە يكىمى دقيقە مسافادە
بولنان اوون سكز كوزلى كار كېرا كىرى كورپىنىڭ الله كچۈريلان منظوم
تارىخىنە نظر أ طقوز يوز طقسان درت تارىخىنده جىنتىكان فردوس اشيان
سلطان مراد خان ئالىڭ طرفلىرىنى بناواذشا يىتىرىلىش او لىدىغى
اكلاشلىشىد .

﴿ اموات مشاهير اسلام و مظنة كرام ﴾

غزاة كرامدن عبد الوهاب غازى عليه رحمة البارى حضرتلىرى كنار
شهرده واقع آق قىيا جوارىنە مكتوز محفوظة تراب مشكنا بىدر .
مسارايلە حضرتلىرى زمان سعادتىدە علمدارلىق خدمت ما بىه المسعدى تىلە
خىلى غزارىدە بولندىغى و دعوات مقدسى حضرت پىغىھىرى يە مظھر .
يتىندى طولايى اطول عمرلە معمر اولدىغى بعض اثرىدە كورلىش و روایاتە
كورىدە هنگام پىرىلىزىنە عبدالمالك زمانە يىشوب ائك سر عسکر لەكىلە
خطە رومدە بىچوق فتوحاتە مو قىيتىنەن صىكرە حرب ايلە سیواسى
كەزك ارجى فرمانى او سوقت كوش و شربت شهادتى نوش

پیور مشردر ب زماندن صسکره او زرینه تربه بنا و اتصاله
جامع شریف انسان سیله و سلاطین عظام عثمانیه طرف سلنند
معینات مخصوصه اعضا سیله آینده دروند کان ایچون زاویه
اچدیر لمش و بیک یوز التمث سنه سنده والی بولنان زاره لی زاده
محمد پاشا دخی و قنی توسع و تربه و جامع شریف تعبیر ایلمدیکی کبی
خواجہ زینل صوبی کتورو ب زاویه لری پیش کاهنده اجرا
ایلشدیر الیوم زاویه لری مکشوف و معمور و تربه شریفه لری
برزیار تکاه انام اولوب فیوضات روحانیه لری غیر مستور در .

اویمای کرامدن با با شاهین جامع کبیرک قبله جانبنده قبرستانده
و خواجه امام کندی جامع شریف دروند و بابا چوکان مشار
الیه خواجه امام جامع شریف جسوار نده تربه مخصوصه لوند
وشیخ چوبان ولی دیگله مشهور حسین راعی الیوم عمور
وموجود بولنان زاویه لری جوار نده تربه مخصوصه لوند و شیخ
ارض روی خارج شهرک جهت جنو بیلسنده وضعیف یوسف
دیگله معروف یوسف خلبغه كذلك خارج شهرک جنو بیلسنده
وشیخ عادل خارج شهرک جهت غرب بیلسنده وعلى بابای کبیر
وعلى بابای صغیر شهرک جهت شمال بیلسنده جامع شریف لری
حریمده و شیخ شهاب الدین خارج شهرک جهت شمال بیلسنده و حاجی
شاهین کنار شهرک جهت شمال بیلسنده مدفون و مشار الیهم
کرامات ایله مشهور در .

طريقت علیه خلوتیه مجددی قره شمس الدین سیواسی دیگله

شهرتیاب شیخ احمد ابوالشنا ابن محمد ابو البرکات قدس سرہ
حضرتی میدان جامع شریفندہ واقع تربه لرنده مدفووندر
مشاریه حضرتی اصحاب کشف و کراماتدن اولوب عصرنده
علوم ظاهریه وباطنه ایله علم عرفانی تنویر و پک چوق کتب
مشوره و منظومه تصنیف و تحریر بیورمش واکری بوز فتح
و تسخیرنده بالذات بولنه رق فازیلک عنوانی دنی احراز و روح
روانی پک طقوز تاریخنده تکیه دارالسلامه پرواز ایتشدر
الیوم خانقاھی مکشوف او اوب مسافرین و سیاحین درویشانه
اطعام طعام و پوست نشینی طرفندن اجرای وظائف مشیخته
اهتمام اولنمقده در .

مرحوم کیچه‌جی زاده عزت میلا ایله فیض اه و ثریا پاشا
حکومت قوانغی قارشو سنده عثمان پاشا جامع شریفی جوارنده
مدفووندر .

﴿ ولا ينك احوال جغرافیی ﴾

سیواس ولايتی شرقاً عمورۃ العزیز وارضروم و شمال طبریون
غرباً قسطمونی ایله انقره و جنوباً اطینه و حلب ولایتلری
احاطه ایتشدر . امتداد سطحیسی بحساب التربع تقریباً یوز
طقسان درت پک سکز یوز کیلو متروی حاوی اولوب امتداد
مولیسی کاخ جهتنده کائن پنکان قریه‌سندن اماسیه سنجانگندہ
واقع حاجی جزه قریه‌سند دکین تقریباً بش یوز سکسان بش

کیلو هتو یعنی یوز اون ساعت او لدیغی کی امتداد عرضی
 دخی عنزیه قضاۓنده صار مساقی قریہ سندن نیکسار قدیمه سنک
 شمالی طرفندہ واقع قره قوغه طاغنه قدر اوچ یوز او تو ز
 درت کیلو هتو یعنی التمش ساعت مقداری و مرکز ولايت
 بولنان نفس سیواسی شهرینک عرض شمالی اوتوز طفوز
 درجه الی سکن دقیقه او لدیغی مثلاو در سعادتن اعتباراً
 طول شرقی دخی تمام سکن درجه در ولایت تقسیماتی
 یکرمی الی قضا و درت لوادن عباراوت اوب دوازرنواحیی
 ایکی یوز قرق بدی عدد در . و بو لوالر سیواس توقاد اهاسیده
 و قره حصان سنجاقلیدر که زیرده قضا ریله برابر تعداد اولنور .

﴿ سیواس سنجاغی ﴾

سیواس سنجاغی سکن قضا تشکیل ایشدر نفس شهر
 بش پک اوچ بوز الی ایکی خانہ و بیک درت یوز التمش بر
 دکان واون ایکی حمام واون ایکی خان و قرق درت جامع
 شریف و قرق ایکی مسجد بش مدرسہ والی تکیہ و درت
 زاویہ و برمکتب رشدی ملکیہ و برمکتب رشدی عسکریہ و برمکتب
 دارالعلمین و درت مکتب ابتدائی واوتوز مکتب صیان ایله
 ایکی مناستر بش کلیسا بش مکتبی حاویدر و نفوس ذکور
 و اناث مقدار صحیحی تحریر نفو سک ختم مذکونه تعیین ایده جگنندن
 قید سابقته نظرأ مع نواحی سیواسیک یکرمی بش پک درت

يوز سکسان درت نفوس ذکور مسلمی واون بیک اوچ بوز
 الی بر غیر مسلمی اولدیغی کبی توابعی بولنان ایلبلکلو و مهر
 وقا و مع اشودی قنقال والاجه خان و دلیکلی طاش ناحیه هرینک
 دنخی بیدی بیک الی طقوز خانه ده اوب طقوز بیک اوچ بوز
 التمش سکن مسلم واوچ بیک بیدی يوز غیر مسلم نفوس
 ذکور زدن بشقة او لقدرده انانچ وارد ر بناء علیه شهرک یارم
 ساعت خارجندن مرودایدن قزل ایرماق قوچکبری قضاستنده
 واقع کوسه طاغی نام محلدن بغان ایله کوسه طاغی و عیش
 او رهانلر زدن سنوی خیاوجه حطب کتوور و نهر مذکور
 کتدیگه تجسم ایدوب عثمانیه زدن پکه رک بافره جو وارنده بحر
 سیاهه منصب اولور شهرک بر ساعت خارجنده طاوره
 بوغازی نام محلدن بغان ایدن طاوره نهی ب عدد دقیق
 فابر یقه سی و متعدد ذکر مازلری دور ایتدیر کدن صکره ایکی
 جدول ایله شهره کلور موجود اولان جو امع و مساجد و کلیسا
 و حمام ایله چشم هری اداره و درون و بیرون شهرده کائن
 بوستان و ترلازی استها ایدرک فضله هی مذکور قزل ایرماق
 دو کیلو و سیواست درت ساعت بعد مسافه سنده مریا زیسی
 نام محلدن بغان ایدن مسلم ایرماق سیواسه قدر بر قاچ قریه هنک
 و سیواست ب وجه هنک اراضیسی ارو ایلدکدن صکره کذلک
 قزل ایرماق انصباب ایدر سیواسه اوچ ساعت مسافه ده کاهک
 ناحیه سنده صفووق چرمک و قنقال ناحیه سنده یلانی چرمک نام لریله

ایکی ایلچه موجود اولوب امر ارض جلدیه و ضعف اعضاء و اعصابه
 نفعی اطبا طرفین تصدیق او لشدر وینه سیواسه بر بچاق
 ساعت مساویه ده او بوز چرمکی نامیله بر نوع صو بولنوب حرارتہ
 دوچار اولان حیواناته نافعه ده سیواسک محصولات صناعیه سی
 اعلا و نفیس چوراب و حریر و صرمہ و بغدادی صاپندن تو تون
 چبوغی و سیفره لقدن عبارتدر جو ده کونلری هفتہ پازاری
 قوریلوب حیوانات ایش ویرشی اولور بوراده فصول اربعه
 حکمی اجرا ایده مدیکنندن و نو بهاریله برو دتلہ پکدیکنندن سیواس
 بلاد بارده دن عد اولنور بناء علیه بعض سندرلرده المارمود
 اریک ویشنہ طوط سبزه یتیشور ایسنه ده محصولات ارضیه نک
 باشو جه سی خنده شعیر و بوکا ممائل حبوبات اولوب بوده صامسون
 اسلکه می التمش ساعت اولدیغی و یولمریده غیر منظم بولندیغی
 جهتله خارجه نقل اولنه من ایدی سایه تسهیلا توایه حضرت
 پادشاه مده سیوسدن صامسونه و كذلك معوره العزیز حدودی
 اولان الاجه خانه قدر شکسان ایکی ساعت مسافه شوشه یا پیلوب
 بار کبر عربه لری ایشلکده اولدیغندن اسباب نقلیه کسب سهولت
 ایشدر .

سیواس اناطولینک نقطه وسطیندہ واقع اولوب درونجی اردوی
 همایونک قوه الظہری و ارزابیه انباری دیک اولدیغندن موقع
 اهمیتی و اولدیقه اعماراته ده قابلیتی وارد ر .

* خافیق قضایی *

لو ائک جانب شر قیسنده واقع اولوب من کنْ قضاوچه حصار
 قریه هیدر که سیواسه الی ساعتدر اینیه میریدن بر حکومت قوناغی
 و بر اینبار موجوددر مع من کنْ بوقضاده یوز التش بش جامع
 و مسجد وبش بیک یتش سکنْ خانه و یوز الی اسلام ویکرمی ایکی
 خرسیان مکتبی واج یوز اوتوز بر چشمہ ویکرمی عدد کلیسا و مناستر
 و یتش الی دکرمن وایکی خان ویکرمی الی دکان اولدیغی کی اون
 درت بیک یوز اوتوز ایکی اسلام بش بیک طقوز یوز پیکرمی الی
 خرسیان نفوس ذکوری اولوب بوندن بشقه اوچ یوز ایکی خانه ده
 بیک الی یوز نفوس ذکور و انان مهاجرین اسکان ایمیلشدر اعزه
 کرامدن امیر خان حضرتلوی امیر خان قریه‌سی نامیله معروف
 قریه‌ده مدفوندر قضاه منبور اون یدی ناحیه و یوز الی طقوز
 قریه‌دن عبارت و سیواس و قویلخصار و مهر و فاو سیواس ایلی
 و بکطساغی ایله محدود اولوب طولاً یکرمی سکنْ عرضنا طقوز
 ساعتی و یدی یوز اوچ بیک یدی یوز اوتوز درت دونملک یوز
 درت بیک یدی یوز اوتوز بش پارچه تولایی و بیک اوچ یوز
 طقمان الی چایر وایکی بیک یوز اوتوز بش باخچه و یوز یتش درت
 مرعی و یتش بش اورمانی حاوی اولوب حنطه و شعیر و فیک
 کبی حبوبات یتشور قوه اباتیه‌می بردن بشمه قدردر مشهور
 قزل ایرماق قضانک و سلطنه جریان و بعض اراضی بی سق

ایدر اهالینک احتطاب ایده جکی وبعضاً دخی سیواسه کتو ووب
صماهه جغی قدر طاغلرده میشه بولنور حیوانات جنسندن قیون چکی
اسب چار قره صغیر جاموس توره دیبور .

* يلدیز ایلی قضائی *

سنچاغل غرب شمایلیسنه واقع يلدیز ایلی قضائی وجہ تسمیه هی
اوراده بولنان مشتهر و مرتفع يلدیز طاغی نامنه نسبت او لمسیدر
مر کنر قضا خان جدید قریه سیدر که مر کنر اوایه سکن ساعتدر
مر حوم کانکش قره مصطفی پاشا بو قریه به بیک الی تاریخنده
کارکبر اوله رق مجدد ابرخان و بر جامع شریف و حمام انشا ایتدیره مش
و مؤخرآ بر حکومت قواناغی یا پلشندر مع مر کنر بو قضاده سکسان
بس جامع شریف و مسجد و یوز یکرمی باب اسلام و ایکی باب
خرستیان مکتبی اولدینگی کبی درت بیک درت یوز فرق سکن خانه
و یکرمی ایکی دکان و بر فرون و ایکی خان و بر حمام و یتش سکن
دکمن و بدی تکیه وزاویه والی یوز سکسان طقوز چشمها و اوج
کایسا واون درت بیک ایکی یوز اون درت اسلام والی یوز
خرستیان نفوس ذکوری وارد .

قضای هز بورده اعزه و غزاة کرامدن او زمش بابا و چاتک بابا
و بدختون و شیخ خلیل و آق خواجه حضراتی مدفو ندر وزاویه لری
مفتون حدر قضای مذکور طقوز ناحیه و یوز یکرمی الی قرایی و طولاً
او نالی و عرضأ الی ساعت مسافه هی محتوى و مهر وفا و تو زاکلو

وسلامی وارتق آباد و املاک ناحیه لریله محدود در و بو قضاوه بش بوز
 یکم بیک بشیوز التش یدی دونملک قرق طقوز بیک ایکی بوز بر تولا و سکر
 بیک سکسان درت چاير و درت اورمان و قرق طقوز باخچه و یدی چفتلک
 ویوز او تووز سکن صرعی اولوب محصولاتی دخی خنطه شعیر فیک
 مر جمل بور چق و نادر آماراموداریک و سبر هدن عبار تدرقوه نابتهسی
 به بش راده لرنده در یلدیز و قالین و چقران زنامیله اوچ ایر هاق بولنوب
 بر طاقم اراضی سق ایده رک و دکرمان دوندیره رک نهر احره منصب
 اولور و صیحاق چرمک نامیله کهر چیله لی ایلیجھل اوله رق سزی یه
 وبعض امر اضنه نافع در داخل قضاوه چاملی بل و اقطاع اور مانلری
 اوله رق کراسته و ادوات زراعیه و محروقات بیتیه قطع اولنوب
 سیوا سد و توقاده نقل ایله صایلور و بجانب میری یه هائد زنپاره
 معبدی وارد و جنس حیواناتدن ھیون و پکی و برمقدار تفتیک
 پکیسی و اسب و صغر و جاموس بولنور و یو کدن کلیم و چوال و عبا
 نسبح و اعمال ایدیلور .

* فوچکیری قضاسی *

او انک جهت شش قیسنده واقع اولوب مرکز قضا اولان زاره قصبه سی
 لوایه اون ساعتدر بو قصبه سکنیوز التش خانه و طقسان التي باب
 دکان و برجام و ایکی خان و اوج فرون و ایکی جامع شریف بش
 مسجد و ایکی مدرسه و بزمکتب رسیدیه و ایکی باب اسلام و بواره نی
 و بروستان مکتبی و بركایسایی حاویدر مذکور برجام سیواس و الیسی

اسېق دولتلو الحاج عزت پاشا حضرتلىرى طرفىندن بىك ايکىيوز سكسانلىقى و مدرسىلدن بىرىسى زاره خاندانىندن متوفى حاجى بىكر اغا طرفىندن بىك ايکىيوز يېش اوچ و دىكەرىمىتى قضاامتوفى حاجى احمدافندى طرفىندن بىك ايکىيوز يېش ايکى تارىخلىرنىدە تأسىيس وائشا او لەنسىر اشبو قصبه دە ابىئەمېرىيەدن بىر حكومت قۇنانغى ويرتلغرا فخانە و بىر مكتىب رشد بەواردە قضاىى من بوردى او نىدى ناخىيە وا يېكىيوز يېش درت قىريه و درت بىك الى يېز سكسان اوچ خانە والى جامع شریف و او نى مسجد و قرقىش مكتىب و او نى درت بىك بشى يېز مسلىم و اوچ بىك ايکىيوز سكسان سكىز غىر مسلىم نفوس او لوپ بۇنلاردىن بىشىھە ايکىيوز يېش بىر خانە دە بىك اوچ يېز يېش سكىز نفوس مهاجرىن مىسكوندر بىر قضاىىك عېش و چىت ناخىيە لەرنىدە جىمامتلو جە بىرداورمان و شەملەك درەسىنە دىنى او فاجىق بىرداورمان بولۇپ بۇنلاردىن ابىئە كراسىتىسى و محرومۇقات كىسىلەرلە قىزل ايرمۇق واسطە سىيلە سىواسىھ نقل او نور و درەظام و نام دىكەر آق مشەهد والا كىنيسا دىنكلە معروف مىملەت سىيلى قورشۇن معدنی او لوپ بىرمەت جانب مېرىيەن ايشلىتىدە بىلش اىسىدە دەواردا تى مصارفىنى ادارە ايدە مدېيكىندىن او نى بشى سىنە اول تعظىملىك او لەنسىر مەمۇعاتە نظر ئا بۇنلۇك و تعظىملىك واردا تى ادارە مىز لەكتىن و مەعدنلىك قوتىسىز لەكتىن او لمۇپ اطرا فىندە بۇلنان او فاق تىفك او رما نىزى اچوپ تىلا يايقق فىكىر بىلە مەمدنامۇر يېنك اهالى طرفىندن تىصەبب ايدەلسىندىن نشأت ايدەرلەك الىيۇم قابىل اعماىالدر عېش ناخىيە سىنە بېرىننە اغىستۇشك او نى بشىندە بىر كون پىنا يور قورىلماور

واجاره زمين ناميله اوچيوز اللي غروش قدر جانب حکومته واردات
ويز وزاره يه يارم ساعت مسافه ده دكز وايکي ساعت مسافه ده
قاز كولي ناملريله جسيمجه ايکي كول وادر اعزه کرامدن شيخ
مر زيانولي قدس سره العالى حضر ترى تکيه قريه سنه مدفووندر
مشار اليه في الاصل حسين البغدادى سلامه سندن بغدادى على اليهينك
مخدوملرى او لوب دولت سلاچوقىه نك او ائل سلطنتلر نده مقر حکومتى
او لان قونىهدن ايران سفريته عزيته التي يوز يتش ايکي تاريخى خنده
مذكور تکيه قريه سنه كلش او لان سلطان علاء الدين شيخ مشار اليه
حضر ترى ينك تکيه سنه برجوق اراضى وقف ايدوب الان آينده
وروندكانه زاويه سى مکشو فدر قضای مذكور قورىچاى و دبورى يكى
و قنقال وخافق وقويلخصار وصوشەرى قضاؤناحىيە لريله محدود
وطولا يكرمى و عرضأوز درت ساعتى والى يوز يدى يېك طقوز يوز
يتش درت دوناك اللي طقوز يېك بشيوز اللي طقوز ترا و فرق اوچ باغ
وابيك يوز فرق يلى بائىخە و يېك طقوز يوز سكسان چاير واوچ مىعىي
حاوى او لوب مخصوصلات ارضيە سى خنطە شعير فيك مر جىك كېي
جبو باتىن عبار تدر قوه انبايە سى بىشىندن يدى يه قدر و و بيلور
وبو قضاده حيوان جنسىندن قيون كېي صغر جاموس و آت واستر
وحار بولنور ويوكىن كايم و عنابو قالىچە نسخ و اعمال اولنور .

* دیوریکی قضاسی *

لو انك شرق جنو بیلستنده واقع اولوب هر کز قضاوایه يکرمی درت
 ساعتدر نفس قصبه ایکی بیک او توزایکی خانه او ن اوچ خان و اوچ
 حمام و بش بوز يکرمی دکان و بش فرون واون ایکی جامع شریف
 واون بش مسجد و اوچ مدرسه و بر کتبخانه و بر رشیده مکتبی
 و طقوز باب اسلام و بر خرسنیان مکتبی مشتملدر و به نارک اک
 مشهورندن بیسی احمد شاه جامع شریفیدر که غایت متین ومصنوع
 و کارکیر اوله رق یا پلمش وتاریخ بناسی معلوم دکله دده سکن یوز
 سنه دن زیاده اولدینگی مر ویدر و بانیسی مشار اليه احمد شاه جامع
 مذکورده مدفووندر و دیکریده مصطفی باشا جامع شریفیدر که
 دیوریکلی هر حوم کوسه مصطفی باشا طرفندن بیک ایکی بوز
 سنه سنه بنا او نمشدتر اثار عتیقه دن نفس قصبه ده بر خراب قلعه
 اولوب بانیسی مشار اليه احمد شاهک پدری سلیمان شاه اولدینگی
 و اثار جدیده خبریه دن او ن بر عدد کوپری اولوب بیک بوز یتش
 سنه سنه مشار اليه مصطفی باشا طرفندن اشآ او لندینگی کبی ایکی
 کوپری دنی مصطفی باشانک برادری عبوش بک طرفندن یا پلشدتر
 قضاء هن بور طقوز ناحیه ویه ز او ن سکز قریه والقی بیک اوچ بوز
 او ن القی خانه واللی ایکی جامع واوتوز بر مسجد و اتوز بش مکتب
 واون اوچ بیک اوچ بوز یتش درت اسلام و اوچ بیک طقوز بوز سکسان
 سکز خرسنیان نفوس ذکوری وارد

غزاهه کراهدن سيد بطال خازنک پدرلری حسین غازی قصبه يه
 يارم ساعت مسافدهه اغنهات نام جبلانه قبطوفه حضر تلری دخی
 قصبه ده واقع جامع شریف نونه مدفوندر يما طاغندن نبعان
 ايدن بو نهر قصبه نك اوست طرفنه کله رک کافه اراضي ي سق ايذر
 ويلافلي جبلدن كلن اي رماق دخی قصبه نك الـ طرفندن جريان
 اپدرلک يالکز ايکي باب دكرمان دوران ايتدير و بو قضا
 قوچكيرى قوديچاي اكين عـ بکير قفال خافقـ قضاوناـ حـ يـ لـ يـ لهـ
 تحدود او لوـب طـولـي يـکـرـمـي بـشـ عـرضـي اوـنـ الـ ساعـتـ وـ درـتـ
 يـوزـ يـکـرـمـي بـرـ بـيكـ الـ يـوزـ الـ لـيـ درـتـ دـونـلـاـكـ طـقـ وـ زـ بـيكـ الـ
 يـوزـ الـ لـيـ بـشـ تـلاـ وـ ايـکـيـ يـوزـ يـدـيـ باـغـ وـ الـتـيـ يـوزـ سـكـسانـ باـخـهـ
 وـ سـكـسانـ بـشـ چـايـرـ وـ يـکـرـمـيـ طـفـوزـ چـفـتـلـكـ وـ يـوزـ يـکـرـمـيـ اوـجـ
 صـعـبـ حـاوـيلـرـ وـ مـحـصـوـلـاتـ اـرـضـيـهـسـيـ حـنـطـهـ شـعـيرـ هـرـ جـكـ
 بـقلـهـ نـخـودـ دـارـيـ بـورـجـقـ زـكـرـكـ فـيـكـ المـاـ اـرـمـودـ قـيـسـيـ وـ يـشـنـهـ
 كـراـزـ اـرـيـكـ اوـزـمـ طـوتـ قـاـوـونـ قـارـبـوـزـ پـتـاـسـ وـ سـبـزـ اوـلـوـبـ
 قـوـهـ نـابـتـهـسـيـ سـكـنـهـ قـدـرـدـرـ جـذـسـ حـيـواـنـدـنـ اـسـبـ اـمـتـرـ قـرهـ
 صـغـرـ قـيـونـ پـكـيـ يـتـشـدـيرـ وـ قـصـبـهـهـ خـبـلـوـجـهـ دـسـتـكـاهـلـرـ اوـلـوـبـ
 بـرـنسـجـ وـ اـعـمـالـ اوـلـنـوـرـ .

* توـسـ قـضـائـيـ *

لوـانـكـ غـربـ جـنـوـ يـاسـنـهـ وـاقـعـ اوـلـوـبـ هـرـ كـرـقـضاـ اوـلـانـ شهرـ قـشـاهـ
 قـرـيهـسـيـ لوـايـهـ اوـنـايـهـ سـاعـتـدرـ يـوـقـضـنـاـ اوـنـبـشـ نـاحـيـهـ يـوزـ اوـنـ

درت قریه وبش بیک انتی یوز یکرمی بش خانه واون انتی بیک یوز
او تو زیدی اسلام والتی بیک او چیوز بش خرستیان نفوس ذکوری
واوتوز طقوز جامع شریف واوچ مدرسہ بش خان والتی بش دکان
وایکی فرون والتش بش دکرمان و یکرمی سکزمسلم واون غیر مسلم
مکنی مشغادر و اورته کوی والامان قریه لری جوار نده برای پیجھه
وقره جھلی نام قریه درون نده جاری اولان نهر لک کنار نده نبعان ایدن
حوضتی بو صو و بک یوردی قریه سی جوار نده بسراک طاغنده
حیوان حرارتنه نافع قیوصویی وارد ر سری قریه سنده نبعان ایدن
ایدن جسم آق صونه ری اورالرک اراضی سی سقاید رک نهر اجره
منصب او اور و بحال قریه سی جوار ندی بر اورمان او لوپ حطب
کسیلور و تخته اعمال ایله سیوا سه و قیصریه نه نقل ایله صایلور
اعزه کرامدن شیخ در دیار حضرت لری قره جھلر تکیه سنده مدفنون
وزاویه سی معمور و مکشو فدر قضای عز بور عزیزیه قفال ایل بکلو
یلدیز ایلی قضا و ناحیه لریله محدود داولوپ طولاً اوں بش عرض
اوں ایکی ساعتی بش یوز سکسان بش بیک طقوز یوز یتش
طقوز دو هلاک الی بیک التمش اوچ ترلا وایکی چقتلک و یوز الی
باخجه وایکی یوز اوتوز چابر و یوز اوں بش مرعی بی حاویدر حنطه
شعیر فیک مر جک فضولیه کبی حبوبات و بعض محمل نده ارموداریک
قار بوز قاون حاصل او اور قوه انباتیه سی درجه و سطده در وجنس
حیواناتدن دوه اسب قره صغیر ماند هقیون کی و قتیک کیسیه تشور
واعلاک ایم و قالیجھ اعمال اولنور .

* عزیزیه قضایی *

لوانک جنوب غرب پاسنده واقع اولوب مرکز قضاولان عزیزیه
قصبه‌سی بیک ایکی بوزیمیش بیدی تاریخنده اصلاحیه مأموری حافظ
ورضوان پاشا زایله او تاریخنده سیواس والیسی بولنان حاجی احمد پاشا
طرفلرندن وخافان اسبق جنتکان فردوس آشیان سلطان عبدالعزیز
خان حضرتلو بیک زمان سلطنه تمرنده تأسیس و تشکیل اولندیغی اجلدن
نامنه عزیزیه تسمیه او لنشدر مرکز اوایله یکر می طه وزبچق ساعتدر
او قصبه اون محله وایکی بوزالی خانه بوز او تو زطفوز دکان وایکی حمام
وبرخان و بر مکتب رشدی و بر تلغراف خانه و بر حکومت قوناغی و بر
خرابجه عسکر قشلاقی حاویدر عزیزیه قضایی البستان قیصریه حاجین
بوز غاد و کرون و نتوس و قفال نام محله ایله محدود و طولان و عرض
یکرمی درت ساعتدر و او تو زبرناجیه وایکی بوزالی قریه و طفو ز بیک
بیدی بوز خانه و یکرمی الی بیک بوز یکرمی الی اسلام و بیک بیدی بوز
خرستیان نفوس ذکور و سکسان بش جامع شریف و یکرمی درت مسجد
واون مدرسه و یتش الی اسلام مکتبی و سکر خرستیان مکتبی
جامعدر مهاجرین عتیقه دن ماعدا مهاجرین جدیده دن دخی بیک
در تیوز خانه ده طقوز بیک ایکی بوز نفوس اسکان ایدلشدرو و نفس
قصبه جامع شریف فلنندن بریسنه بیک ایکی بوز سکسان بیدی تاریخنده
سیواس والیسی اسبق دولتلار حاجی عزت پاشا حضرتلو
پايدربدیغی کی دیکرینی دخی قصبه نک حین تشکیلندہ اهالی انسا

ایدوب مشرف خراب اولمسیله پکن سنه سیواس خاندانندن
سهاماتلو محمد علی افندی کارکیر او لهرق مجدداً انشا ایتدز مشدر
قضاء هزبور ضمانی نهری ودها اون باش قدر او فق نهر لر
 محلاری اراضیسی سو ابدر صاریز و سعد آباد ناحیدلنده جسم ایکی
 اورمان وارد بواور مانلردن خطب و کراسته قطع ایله سیواسه
 و قیصریه نقل و فروخت اولنور غزاہ کرامدن ملک غازی
 و سلطان قره داعی و سید خلیل و موسی حضراتی قضاء هزبورده مدفون
 و تکایا وزاویه لری موجود و معهور در اثار عتیقه دن خراب
 بر قلعه و بر چشمہ اولوب بانیسی مشارالیه ملک غازی حضرت لری
 اولدیغی و دولت سلیجو قیه زمانده یا پلدیغی محقق قدر قضا
 مذکورده التي یوز التمش درت بیک او چیوز بش دونملک یتش
 او ج بیک التي یوز یکرمی سکز قطعه تولا اولوب مخصوص لاتی حنطه
 شعیر مر جنگ چودار پتاوس وبغض جمهور نده المارمود او زمدن
 عبارت در قوه انباتیه سی بشـه قدر در افسار عشیر نده
 اعلاـلا کایم و چر کسلر ده یو کـدن عـما یا پـلور و جـنس
 حـیوانـانـدن دوـهـمـانـدـه اـسـبـ وـحـارـ صـغـرـ قـیـونـ پـکـیـ تـفـتـکـ پـکـیـ بـولـنـورـ

﴿ کرون قضاسی ﴾

لوانک جهت جنو یلسنده واقع اولوب مرکز قضا و لان کرون
 قصبه سی لوایه یکرمی درت ساعت در بوقضا اوچ ناحیده و او تو ز

يدى قريه و در تبیک الی الی خانه ويکرمه درت دکرمان واون
 چشمه و در تبیک طقوز بوز یتش يدى اسلام و اوچیک
 يدى بوز الی يدى خرسیان نفوسی حاوی او لوپ بونلردن بشقة
 بوز الی يدى نفوسی جامع التمثیل برخانه مهاجرين مسكوندر
 و عزیزیه و قنقال والاجه خان والبستان قضا و ناحیه لبله محدود
 طولاً او ن درت عرضأ او نبر ساعتدر قضا من بورده طقسان
 در تبیک طقوز بوز یتش بش دونملک او ن ایکی بیک بوز سکر تولا
 و بش باغ و بیک ایکی بوز الی با پجه اوچیوز او تو ز يدى چایر
 وا تو ز مرعی اراضی او لوپ قوه انباتیه سی بودن سکره قدر
 و بور حنطه شیر نخود فصولیه من جه بقله کبی حبوبات و هرنوع
 سبزه و میوه یتیشور و جنس حیوانات دن صغر جاموس قیون
 پکی و تفتیک پکیسی و اسب و حمار بونلور بو قضا اهالیسی
 منسوجاتی اپیچه ایلر و الدوب بشیوز قدر دستکاه ایله بجم شالنه
 مشابه بوكدن شال و اعلایا ذمتو نلق و ساقو لق و خرقه لق و هر
 نوع البسلک و مفروشاته الورشی امتعه و بورغان بوزی و شیاق
 واپلات چتاری و سائره نسیج و اعمال او نور بونلرک نفاستی
 غایت صاغلام لغبله برابر بهاجه اهونیتی او لدینگندن اخذداشترا سنده
 رغبات عمومیه وارد و داخل و خارج ولايته نقل فروخت او نور
 و نفس قصبه ده چهار شنبه کونلری هفتنه پازاری قوریلوپ
 دادوستد ایدیلور و يدى خان و برجام و اوچیوز قرف
 يدى دکان وایکی باب مدرسه و بر تکیه و اینه مسیریه دن

بر حکومت قوانغی و پیش کاهنده بربانچه و مع قصبه قضاده اون
ایکی جامع شریف واوینز مسجد واو تو ز اسلام وایکی خرستیان
مکتبی اولوب قصبه ده بولنان جامه ملدن بریسی کبار اولیای
کرامدن شیخ قاسم افندیک بناسی اولوب مشارالیه حضرتی
دنسی جامع شریف حولیستندن مد فوندر و دبکریله مذکور
مدرسه نک بریسی سیواس دفترداری اسبق سعادتلو رشاد افندی نک
پدر لری خاندان و اشراف محلیدن مرحوم احمد کاشف اغانی
وبر جامع شریف ایله مدرسہ دنسی کذلک خانداندن مرحوم
صادق افلاک بنادر زیدر مذکور مدرسہ نک بری رشیدیه
و دیگری صبیان مکتبه تحویل او لئشدر و قضاۓ مزبورده
اوچ عدد او فاجق اورمان او لوپ کراسته اعماله صالح دکله ده
محروقات محلیه دی اداره ایده پلور جلیکانلی یوردنندن نبعان
ایدن نهر قصبه دروندن جریان ایدر و قره صاردن کلان
نهر ایله تلین قریه ندنه بر لشته رک نهر فراته منصب اولور
ونهر مذکورده مر جان بالغه بکسر بر نوع الباقي صید اولنور

* دارنه قضاسی *

لوانک جانب جنو بیستندن واقع هر گز قضا اولان دارنه قضبه سی
لوایه او تو ز ساعتدر بوراسی قدیم بر مملکت اولوب ملوک
امویه نک عصر اولند قشم و تسخیر اولندیغی و سکز یوز سکسان
تاریخنده مصر - کومنی داخلنده اولوب والیک هر کزی بولندیغی

و ذوقدریه و ملوك دانشمندیه نك اداره مزینه ده پکسديکي بعض
تواريخته محور در قصبه ده غایت هنین و برج و باروسی قيادن
مصنوع بر قلعه اولوب مرود زمان ايله خرابه يوز طوتش
ايسه ده اثار عتيقه دندر اعزر کرامدن و عصر تاسع رجالندن
شيخ حامد ولی قدس سره العالی قصبه ده مدفون وزاويه لری
موجود و معمور در و غزاه کرامدن حسن غازی و شيخ تاج
الدين ولی و قسم اه موصلى حضراتي كذلك قصبه و شيخ
عبدالرحمن ارزنجاني حضرت لری دخی کرمتر قريه سنه تکيه
دروندنه مدفوندر و قصبه ده اوچ يوز اون ايکي دكان و اوچ
خان وايکي حمام وبش فرون و بر حکومت قوانغى و بر رشديه
مكتبي و بر تلغرا فخانه و سكن مدرسه و بر كتخانه و درت يوز
يکرمي جلد کتب نفيسه سی اولوب قصبه سیله برا بر قضاوه
اون بش جامع شريف و سكن مسجد ويکرمي باب مسلم و درت
باب خرس آبان مكتبي و درت کليسسا وبش چشمeh وارد طوشه
نهری قصبه دن واشودی و سترك ايماقلى قضاوه جريان
واراضي اروا ايدرك برشوب نهر فراته انصاب ايدر قضاوه
مزبور التي ناحيه ويکرمي قريه و اوچ بيك التي يوز التش ايکي
خانه و سكن بيك يوز طفواز اسلام و بيك طقسان يدى خرس آبان
فوس ذکوري حاویدر کرون وايوالي و ايجنه طاغ و البستان
قضا و ناحيه لريله محدود طولاً و عرضها سكن ساعتدر بوقضاوه
فرق سكن بيك درت يوز التي دونملک سكن بيك اوچ يوز اللي

درت ترلا وبش پك يوز يکرمى ايکى بايچه ويکرمى بودى
اولوب قوه انباتىسى بىرىن اونه قدردر حىطه وشەيركى
حبوبات واقيون وتوتون وطوت وظايت نفيس ومشهور انجاز
تعىير اولانور خوشابلىق ارىك وهر درلو مىوه وسېزه بولنور
جنس حيواناتدىن قىيون يېڭىي صغر آت مر كېپ يتشور .

﴿ توقاد سنجاغى ﴾

ولايت جانب شەمالىيىندە واقع توقاد قصبهسى مرکز ولايته
يکرمى ساعتدر بوقصبه قدىما سېواسك دائرة حکومتىنە
بۇلندىيەنەن وطوائف ملوك ودره بىكلارى زمانلىرنە بىلە سېواس
حکومتىنەدا داره اولندىيەنەن وقايىغۇ تارىخىدە سېواس
تابىدر دولات علبيه انتقالى دىنى سېواس ايلە برايدى
يېك ايکى يوز طقسان الى سەمنە كلنجىيە قدر قضا هيئەنە
اداره اولنەقىدە ايدى فقط قصبهنىك وسعت وجسامتىلە برابر
موقعيت دىنى ترقياتە قابليتى اولوب لوا تشکىلى مەمورىتى استلزمام
ايده جىكىنەن تارىخ مذكوردە زىلە واربعە ونيكسار قىشارىنىڭ
الخاقيله توقاد سنجاغى تشكىلىتىشىدە قصبهنىك آب وھواسى
ظايت لضيف وچارشو وزقاقلرى نظيف اولوب اطراف اربعەسى
باغ ويائىچەلرلە هزىن وتسویە طريق مىاسېتىلە شهرك وسطنەن
اچىلان واسع بىر جادە اوزرىنە اولان ابىنە ودكان وقەھوەلرلە
منتظم وھطنەن اوملۇغە منظرە سېيدە پك كۈزلىدە قصبهدە اثار

عتبه دن عد اولنور بر قلعه اولوب هرور زمان الله خرابه
یوز طوش و شهرت تاریخیه سی بولنان توقادک (چار طاق بدوى)
جسیخانه سی قاعده مذکور درونده بولنشدر .

مشاهیر اموات اسلامیه

شیخ عبدالجید شروانی و خواجه بهزادی و مصلح الدین بایا
و حاجی محمد بخاری و حمزه بک و شیخ قلسنداری و غازی
صاحب الجروح اسحاق زنجانی و شیخ عبدالرحمن سعد الدین
جوهری و انفرهی سلطان ولی افندی و سفر پاشا و علی غازی
و شیخ طوسی و اخی پاشا وزیر احمد پاشا و پیراحمد بایا و علی پاشا
و حلب سلطان حضراتی قصبه مذکوره مدندر قصبه
مذکوره او تو ز اوچ جامع شریف و قرق بدی مسجد و وان
بس مدرسه و ایکی یوز جلد کتابی شامل بر کاخانه و بر
مولویخانه و حمزه بک نامیله بر تکیه و بر رشیده مکتبی واون اوچ
مسلم واون التي غیر مسلم صیان مکتبی و خضرائق نامیله جسم
بوکوپری و در تبیک در تیوز یکمی التي خانه و یکمی خان و پیک اوچ یوز
دکان واون التي حمام و مع نواحی او تو ز پیک یوز ایکی اسلام
والتي پیک سکن یوز او تو ز درت خرسیان نفوی واردز
قصبه مذکوره مکملاء بر باب حکومت قوانغی انشا اولنشدر .
قصبه مذکوره جانب میریدن اداره اولنور بر باب قاخانه وارد
بوراده معدن اولمیوب ارغنی معدن همایو ندن کلان خام نحاس

جوهرينى قال وا زابه اي در ارتق آباد ناحيە سندە صولى سراى
قرييەسى جوارنە بر اي ليچە او لوب نفعى بىر بدر اهالىنك دفع
احتىجا جاتىلە كراسىتە اعما الله كافى توقاد جوارنە بر او رمان
واردر درون شهردن يشل ايرماق وارتق آباد ناحيە سندە
چكەرك ايرماقنى جريان وبعضا راضى سق اي درك اربعە قضا سندە
نيكسار ايرماقىلە بىلشوب چهار شنبە قضا ساندىن بىر سياھە
منصب اولور .

قا زآباد ناحيە سندە جسيم و صحته مضر بىكول واردە جوار قرا
اهالىسى بونك و خامته و مخصوص لاتىدە خسارتە اوغر ايور مع
نواحى توقاد قصبه سى سكىن يوز اللى درت يك طقوز يوز قرق
طقوز دونملەك يوز يدى يك او تو ز بش قطعە اراضى يى حاوى
اولوب قوه انباتىيەسى بىدن يدى يە قىدردر حنطە و شەير
و حبوبات سائە و هر نوع نفيس ميوه وجهرى و كتە و كوكبويى
كې مخصوصلات ارضيە يىشوب توقاد و سى يوا سدە صرف او نور
نوع مصنوعات و منسو جاتدىن اي يك وا ييلكىدىن چار شاف و چامە
شوى وا ييلك چتارى ويازە يېنى و بىصە يۈرغان و يىصدق يوزى
واوطە طاقى و كشان پشتىمال واعلا و نفيس اواني نحاس
يايلىوب هر طرفده فروخت اي ديلور .

اربعه قضائی *

لوانک جانب شرقیسنده واقع مرکز قضاؤلان ایزک قصبه‌سی
مرکزلوایه اوون ایکی ساعتدر بوقصبه‌ده ابلیهه میریه دن بر حکومت
قو ناغی اولدیغی کی بیک ایکی یوز یتش سکر تاریخنده محل خانداندن
متوفی همان افندی طرفیدن بناؤلنش برمدرسه وارد و اتی
خان و یوز التمش دکان و ایکی حمام و برسکیه موجود در بوقضا
درت ناحیه و طقسان سکر قریه الی بیک الی یوز سکسان یدی خانه
و یدی جامع شرایف و طقسان درت مسجد و طقسان الی اسلام و فرق
ایکی خرسیان مکتبی و اوون اوچ بیک سکن بوز الی طقوز مسلم
و ایکی بیک او قوز طقوز غیر مسلم نفوی حاویدر نیکسار و اماسیه
اب رماقلری بولشدراک قضاء مذکورده واقع بوغاز کسن نام محلنده
جريان ایدر واوراده جسم و معمور برگوپری او لو ب جنتکان سلطان
محودخان حضرتلوی طرفیدن بنا او لمندر اعزه کرامدن
شیخ بدرا الدین نفس قصبه‌ده و شیخ برهان الدین ابراهیم بن یونس
روان قریه‌سنده و سید احمد رفاعی سلاطه ظاهر ملنده شیخ سید نور
الدین و شیخ محمد ابدال شیخلو و شیخ شراف الدین صونیسا و سید
وقاص صونیسا و شیخ طوغان شاه اکسل قریه‌لنده مدفوونلدر
قدس اه اسرارهم بونلر لکزاویه لری موجود و معمور در بوقضاده
اوزون کریش نامیله بر اورمان او لو ب پلید و چام اغاجلری بولنده رق
کراسمه و محروم قات قطع ایله محلنده صرف ایدیلور جنس حیواناتدن

قیون پکی مانده صغر اسب است مر کب بولنور و ایکی یوزسکسان
ایش بیک بش یوز یتیش سکز دونگلک قرق بش بیک الی یوز یتیش طقوز
قطعه اراضی اولوب قوه انباتیه سی بره الی ویر و مخصوصاً لاتدن
خیطه شبر و حبوبات سائره و کندیر افیون خشخاش پنجه مهلب
ثعلب جهری توتون و هرنوع سبزه و میوه واعلاکستانه یتشور
و پنجشنبه کونلری هفتہ بازاری قوریاورد.

﴿ زیله قضاسی ﴾

اوائل غرب جنو ییسنده واقع مرکز قضا اولان زیله قصبه سی
مرکز اوایه سکر ساعتدر سلیمان نامه نک بیانه نظر آ قصبه نک بانیسی
اسکندر رومیدر وجهها نهانک روایته کوره نام عتیق قرقیه
اولوب اخیراً زیله تسمیه سی خانه لرک و سلطانه بولنان قلعه ذبلنه
بنا ایدلسیدر بوقلعه آثار عتبه دن اولوب جنتیکان فردوس اشیان
سلطان سلیم خان حضر تلینک بنادر دلریدر قلعه درونه بیک ایکی
یوز سکسان تاریخنده نیم کار کیر اوله رق ایکی او طه و بر مطبخ و بو
غوشی شامل بر عساکر شاهانه دبویله برده رشیده مکتبی وارد
بوقصیده ایکی بیک طقوز یوز طقسان خانه و طقوز خان
وبش حمام و بیک ایکی یوز التیش بش دکان والی مدرسه
اولوب بونلردن بریسی سید عمر چلبی و دیکری شیخ طوی
طرفلرندن یا پلش و قصیده کی مشهور جامع لردن بریسی جامع کبیر
اولوب محمد ذبیلی و تاج الدین پاشا طرفاندن یتیوز اون الی تاریخنده

بنا او لپش و دیکرلری دخی البش زاده احمد و بوباجی حسن
اگالر جامع شریفلریدر که بانیلری مومنی الیهمادر شیخ مصطفی
قدوسی و شیخ کشاف و حافظ بابا نام لریله قادری و خلوتی
آیدنلری اجرا او لپور اوچ باب در کاه شریف او لو ب و شیخ نصر الدین
و شیخ ادهم چلبی و بولدا بی و شیخ خلق و قره شیخ حضراتنک
دخی زاویه لری بولنوب معمور و مکشو فدر اعزه کرامدن
شیخ نصر الدین ولی حضرت لری قصبه ده ب رساعت مسافه ده
نام عالیلرینه منسوب بولسان قریه ده مدفوندر خارق عاده بعض
کراماتی مروی او لو ب حتی اوچ کویده عصای شریف لریله
چقاردقه لری صو حالا جاریدر و بازیلد بسطامی حضرت لری
سلا له طاهره لرندن ادهم چایی حضرت لری قصبه دروندنه
مدفون او لو ب تاریخ اتحاللری ی دییوز سالنه مصادف او لدینی حالده
تاج و خرقه لری یکی یا پلش کبی طور مقدمه در و بونلردن ماعدا
قصبه نک داخل و جوارنده سید عمر و شیخ قولی و مصنفیندن
شیخ محترم افندی حضراتی مدفوندر قضاء هزبور او نبر
ناحیه ویوز طقسان قریه واون یک سکسان سکن خانه ویوز طرق
جامع شریف و مسجد و او تو ز طقوز اسلام و بر خرستیان مکتبینی
ویکرمی الی یک ی دییوز سکسان بش اسلام ویک یوز طقسان
سکن خرستیان نفومنی بختوی او لو ب بونلردن بشقه بوقضاده
یک یوز سکسان سکن خانه ده الی یک سکن یوز التفash سکن
نفو س مها جرین مسکوندر و شکراب ایرمانی قضاتنک

برجههندن جز يان ايله بعض اراضي سق ايذرک متعدد دکرمان
 دوران ايتدیر و در تیوز الی بشبیك طقوزیوز التمیش طقوز
 دونلک الی سکزیک سکنیوز سکسان بش قطعه اراضي اولوب
 قوه انباتیه سی بره التي نسبتنده در و هر نوع حبوبات و سبزه و میوه
 یتشدیر و ب داخل و خارجده صاتیلور لمبی و بکمزی غایت نفیس
 و مشهور در منس-وجاتدن او طه طافلاغنه او و یوش-لی دیمی
 و عادی کاو ساله واعلا سختیان چقاریلوب هر طرفه نقل ايله
 صاتیلور جنس حیواناتدن دوه جاموس صغرا سب مرکب قیون
 پکی بولنور بھر سنه تیسرین ثانینک او نندہ پناير قوریلوب
 برآی قدر دوام ايذرک بشیولک غروشلاق اخزو اعطما ايذرلور
 و صالی کونلری هفتھ پازاری انعقاد ايذر

﴿ نیکسار قضایی ﴾

لوانک جانب شمایسنه واقع مرکز قضا اولان نیکسار قضایی
 مرکز لوایه طقوز ساعتدر بوقصبه نک قدیم برشهر او ندیغی
 موجود اولان اثار عتبه دن معلوم اولوب فاتحی دخی سیوا سک
 فاتحی اولان ملک دانشند هازی علیه رحمة الباری حضرت لری
 ایسده و قایع قدیمه سی لا یقیله بیانه هامشدرا قصبة مذکوره نک
 اسمی خرسانو سیه اولوب اوراده بولنان قلعه بی غازی مشار
 الیه متین و رصین بوصورتله اعمار ايتدیر و ب اسمنه نیکسار
 تسمیه ايدهش و تسهیل استعمال ایچون اخیراً نیکسار دینلشدر.

مذکور قلعه یدی قپولی جسم بر قلعه اولدینگی حالده مر و زمان ایله بعض محله خراب اولمشدر

قصبه مذکوره ده پدیوژ یکرمی خانه وایکیوژ سکان دکان وایکی خان و درت حام و یکرمی بر جامع شریف و مسجد او لو بونزل دن الا مشهوری حسن بک و خلیل افندی و خادم علی اغا و کشفی عثمان افندی جامع شریفلریدر و اتصالات نده دخی برر مدرسه وارد رکه بانیلریده موئی الیمدر و درت باب اسلام وایکی باب خرسنیان مکتبی وابنیه میریه دن برو حکومت قواناغی و بر رشدیه مکتبی و برباب قادری نکیه سی موجود در قصبه نک و سلطندن چنایقی دیگله معروف بر کوچک ایرماق جریان ایدر خیلو جه اراضی و باع و باخچه سق ایلادیکی کی یدی سکن ذکرمان و بش قدر پنج و براو قدر ده چام قبوغی دیشکخانه لرین اداره ایتمکده در بو ایرماق اوزر نده بش قدر کارکیر کو پری وارد و قصبه یه یارم ساعت مسافه دن کلکیت ایرماقی نامیله جسم بر نهر پکر و بونک اوزر نده بوانوب خراب اولان کوپری چکن سیه کی تسویه طریقه تجدید اولنمش والتیوژ او تو ز مترو طولنده بولنشدر نیکساره ایکی ساعت مسافه ده و مذکور کلکیت نهری اوزر نده طلاسان کوپری نامنده کارکیر بر جسر جسم دها موجود او لو بانیسی و تاریخ انساسی مجھول ایسده ده بوده اثار عتیقه دن اعلا بر کوپریدر غزاهه کرامدن مشار الیه ملائک داشتند غازی حضرتی و حفیدی با غصان واعزه کرامدن

اجد مبارزبک و شاراخنیر و فقیه چوره کی بیوک و سینان افندی
و خواجه سلطان و یوسف شاه و اخی پهلوان و اخی شاهین
و اخی نجوان نفس قصبه وجوارنده و حسین غازی قصبه به
یارم ساعت مسافده واقع جبل او زرنده و شیخ یعقوب حضرت‌لری
 صغوق پیکار قریه سنه مدفو ندر قصبه به برقاچ ساعت
 مسافده واقع پنج ترلا لرینه کلان صولدن برباطلاق پیدا
 او لووب ایام صیفده بر درجه به قدر هوابی اخلال ایدر قصبه
 جوارنده کائن ایکی ایلچه او لووب او زری کار کیودن معمول
 و اثار عتیقه‌دن معذود در هاتوری محله سنه دخی ایازمه نامیله
 مشتره مغاره درونده برصو او لووب سنه و چرداقی نام محله
 کوکردلی چقان صویک او یوز و هره که چرمیکی دخی صاریلاق
 و خالوین قریه‌ی جوارنده واقع تاتار چرمکی دخی میزی
 علم‌لرینه نافعدر اقکربت قریه سنه مهرکش نامنده اثار عتیقه‌دن
 بر تربه محلی او لووب کره‌مت رنگنده و میالا اچه چمنده هرایکی
 طرف او قوئز درجه ده یازی به مشابه نقشی او فقیه مهرل
 بولنور مدفونک نه کبی ذات اولدیغی بیلنلر یوقدر بومهرل
 نقدر التور ایسه النسون بیز و تو کمز بحاله در قضاء مذکور
 طقوز ناحیه و الی قریه و او چبیک او تو زخانه بی و سکزیک یوز یکرمی
 یدی اسلام و ایکی بیک یکرمی سکز اون خرسیان نفوسنی
 جامع اوله رق بونلردن بشقه قضاء مذکورده التیش بش خانه ده
 ایکی یوز نفوس مهاجرین مسکوندر و بوز یتش او چبیک ایکی یوز

اون دونلک او توز ايک بيك او چيوز قطعه اراضي اولوب قوه
 انجاتيه می بردن س-گزه قدر در مخصوص لاتدن حنطه ش-عيرو پر بجه
 مصر پنه افیون خشنخاش جهری مهاب تو تون و هرنوع میوه
 و سیره یتشوب محلنده و خارجده صرف او لنور جنس حیواناتدن
 اسب است مر کب مانده صغیر قیون بکی بولنور ومصنوعات
 و منسوجاتدن بچاق و تفنک و طبانجه و مویتابیه و سیم تلر ایله
 ایشلنهش بر لیرا فیئاشده کوزل باستون و خبلو جده کون و سختیان
 اعمال او لنوب خارجا و داخلاصایلور وجده ایرتسی کونتری
 هفتنه پازاری قوریلوب داد و سند او لنور

﴿ اماسیه سنجاغنی ﴾

نفس اماسیه قصبه می ولايتک جهت شما يسنه واقع مرکز
 ولايته قرق ساعتدر اماسیه سنجاغنی یدی قضا نشكيل ایتشدر
 اسامیسی صره حبیله یازیلور اماسیه نک اسکی فامی شین مججه ایله
 (خرشنه) او لوپ بانیسی او لان خرشنه بن روم بن سام بن نوح
 علیه السلام ایله مسها ولدیغی قاموس مترجمی عاصم افندی او قیانوسده
 بیان ایتشدر بوندن بشقه اماسیه رومیه صغراً و مدینه الحکما
 و خیبر روم کبی بر قاج نام ایله شهرت بولسدیغی بعض اثرده
 کورلمشد .

اماسیه نک شهدیکی نامنه کانجه ارباب تحقیق دن بعضی اور الرده
 کویا الماس معدنی بولنق حبیله اخیراً الماسیه دیندی و اماسیه نک

بوندن غلط او لدیغى و بىضىسى اور اده موجود اولان آثار قدیمه دن بالاستدلل اماسىهندك (ام آسيا) ده مخفف او له رق مدنیه خوشنهندك كىبىسى اولمۇ لازم كله جىڭى بىان ايتىشدر احفاد حضرت نوحدن بىرىئك امىمى دىنى اماسىه او لدېغىندن اماسىه شهرىنى بونك زمانىدە اساس وضع ايدىلش و بونام اىلە بنام اولىش اولمىسى دىنى ياقىشىق الور فى الواقع اماسىيەدە مشاھدە اولنان آثار قدیمەتى نظر ئاور امى قىدىءامقر عطا و حكمما او لدېغى و نېچە صىدرابىر و سزاىل و شەنەشاھلەرە مسكن بولندېغى اكلا شېلوب آسىيائى صغرانك مرىز مدنیتى عدد او لدېغىندن (ام آسيا) دېنىش او لمى قولي دىنى پىكىدە بىانە آتلەز مەھىدالعلوم اولان مصەرە (ام دنيا) دېنلىدىكى كېيى اماسىه قصبهسى جەتكەن خازى سلطان سليم خان اول حضرتلىرىنىك مسەط رأسلى و چىلى سلطان محمد و بايزىد ثانى حضراتى كېيى شەنەشاھلەك و صاحب قرانلەك شەزادە لکلار نىدە دارالتحصىلارى اولىش و باخصوص مشارىيە چىلى سلطان محمد حضرتلىرى تۈور فترتى اماسىيەدە بولندېغى صەرەدە بى طرف ايتىش و موسىس ثانى دۆلت عثمانىيە اولىش او لدېغىندن اماسىيەندك شهرت تارىخىيە عثمانىيەسى پك پارلاقدار .

اماسىيەدە اسکىكىن قالە ايكى بىانى قىدىم و ائر قويىم اولوب بىسى قلعە بالا و دىكىرى قىتحىيە جامعىيدىر اولو جامع و كۈلە مدرسه و مەكمە جامعى و دارالشفافىك اسلام بىانى او لدېغى محقق اولوب بونلە قىتىلدىن قالە دېنلىمكىدە و بو كادە سبب اماسىه قىتحى اسلامدىن صىكە برقاچ

سلطین اسلامیه نك ایدی استقلاله پکه رئه هر بر انتقالی اهل تاریخ
بر قمی ایله اطلاق ایلکده او مسندن عبارت بولنمشدر فقط بو انتقال
لاتک اکثریسی و بلکه جله سی سیواس ایله برابرا او لو ب معنی سیواس
قینغی تاریخ ند ها کی حکومته انتقال ایتش ایسه اما سیمه ده بر لکده
بولنمشدر اما سیمه نك داخلنده و جوار ند قیالردن منحوت اون عدد
غاره ره وارد رکه به نلر جراهمه و قنطوريه و یونانیه و عیسیویه
حکم اسنک ویاضات و عباداتی ایچون یا پلش محله را ولد بگی روایات
اولنه یورایسده او رال عصرینک حکمدار لرینه مز ارا ولائق و با خود
(و تختون . . .) ایت جلیله سنک مآل شریف و جمهله قیالری
اویوب اقامت ایدن اقوام سالفه دن قاله مسکنلردن بولنمش
خصوص طربه احتمال دن بعید دکلدر مع ما فیه بو غاره ره غایله
سرت قیالرک هر قمی محلمه ند ما هرانه اویولمش شیلر اولد بگندن
عجایب عالمدن عد او لخنگه سزاده

اما سیمه ده فرهاد قیاسی دیدکلری جبلک انکلنده قیال اویوله رق
یا پلش جسم صو بوللری موجود ایسده خرابدر و بوقیالرک
فرهاده نسبت او لخنگه سبب ایسه مذکور صو یوللری مو می الیه
ظرفندن انشا او لخنگه حروی بولخنگیدر بو قصبه ده
بکرمی قدر جامع شراف و فرق بش مسجد و بکرمی بدی
مدرسه والی تکیه و بدی عمارت و سکن زاویه و بر کخانه او لو ب
ایکی بوز الی طقوز جلد کتب نادره وارد مذکور جامع
شریفلردن الا مشهوری سلطان بایزید ولی حضرت لری طرفاندن

سکز یوز طقسان التی و دیکری چلبی سلطان محمد حضرتی
وزراسنندن صوفی بایزید پاشا طرفندن سکز یوز یکرمی ایکی
و بر یسیده بور کچ پاشا طرفندن سکز یوز فرق ایکی تاریختلنده
بنا و انشا او لئش و دیکرلرینک تاریخ بنالرینه دسترس اولیه هامشیدر
مذکور قصبه ده بر مکتب رشدی و یکرمی ایکی اسلام واوچ ارمی
و بزرده روم و پروتستان قتوالک مکتبlerی و متعدد کلیساالر اولوب
ابنیه میریه دن مکمل بر حکومت قوناغی و برعساکر ردیقه دبوی
و بر قره فوخاره واوچ بیک سکن یوز اون اوچ خانه و بیک یوز
یکرمی ایکی دکان و مغازه و یکرمی طقوز خان واون درت حمام
واون طقوز فرون و طقوز فابریقه والتش یدی دکرمان اون
درت بیک بش یوز سکسان طقوز اسلام واوچ بیک یوز طقسان
بر خرستیان نفوسي واردر و بونلردن بشقمه اوچ یوز سکن
خانه ده بیک ایکی یوز اوتوز طقوز نفووس مهاجرین جدیده مسکوندر
اماشه و سلطندن جریان ایدن یشن ایرماق اوزرنده بولنان متعدد
د ولاپر و اسطه سبله کلیات او اراضی و باع و باخچه لری سق ایدرو بونهر ده
بالقدخی صید او لنور وبعض سنه لرده ایام بهارده مذکور ایرماق
فیضان ایده رک قصبه نک بر چوق ابنیه و مساجد و جوامع شریفه سنی
و باع و باخچه لرینی تخریب ایده رک نفس قصبه ده نهر مذکور او زدنده
متعدد دقیق و بردہ کبریت فابریقه لری واردر اماشیده ایپلک
و ایپکدن اعلا چه ماشوی ویتاق باغی و دیار بکر چارشنهه مهائل ایپلک
چارش ف و حمام طاقی و بو کدن کچه و کلیم و موتابیه و نعل اعمال

و داخل و خارجه نقل ایله صرف اولنور و صالح کونلری هفتنه
 بازاری قوریلور و قصبه یه چاریک ساعت مسافه ده قره اغاج
 میداننده بهر سنه تشرین او لانک اون بشنجی کوفی پتایر کشاد او لانه رق
 اوچ کون دوام ایدر و تخمینا اوچیوز بیک غرو شلق مقداری
 اخذ واعطا اولنور واکثریت او زره حیوانات صاتیلور و جنس
 حیواناتدن اسب استه هاندہ قیون پچی بولنور نواحی سندن بشقه
 نفس امامیه ده او تو ز سکن بیک الی یوز او نبردو نلاک اوچ بیک یوز
 او ن ایکی باع یتش ایکی باخچه الی یوز یتش تلا ایکی چابر اوچ مر عی
 او لدیغی کبی نواحی سنده دخی درت یوز طفسان الی بیک یدی یوز
 یتش بش دو نلاک یکرمی بش بیک طقوز یوز یتش اوچ تلا طقوز یوز
 یکرمی بش باخچه ایکی بیک بش یوز یکرمی باع قرق ایکی چفتلت یوز
 یکرمی چابر یوز قرق مر عی او لوب حنطه شعیر پونج و جبو بات
 سائزه و هر نوع سبزه و نفیس میوه و مشهور مسکت الماسی و کولاک بوسی
 و جهری و کتره و خشنگاش و پنده ایپک و انفس چیچک بامیمه سی
 حاصل او لور و هر محله نقل و فروخت اولنور .

﴿ مشاهیر اموات اسلامیه ﴾

اما میمه ده سلاله جلیله عثمانیه شهرزاد کانندن بر قاج ذاتک
 هو اقع معلومه ده مدفون او لدیغی معلوم ایسده اسلامیسی تحقیق
 او لانه مدنی سلاله سلیمانیه قیمیه دن قلعه ارسلان اول وزرای
 سلاچقه دن معین الدین پروانه امامیه ده مدفون او لوب مشارا لیه

معین الدین جنگیر نیز طرفدن شهید ایدلش و جسدلری مومنیالله رق
تریه مخصوصه وضع او لئش و الان قدید او لدیغی حالده
موجود بولئش او لدیغندن زیارت او لتمعده در زیارتکاه مذکور زده
دها اوچ دانه قدید انسانی بولنوب بونزلک شهید مشار اليه که
اتباعندن اولدقلری بعض اثرده کورلمشد .

واهل الله کرامدن اق شمس الدین حضرت لرینک بالباسی شیخ
جزء شامی قدس سره الباری و مفتی الشعلین احمد شمس الدین
افندی حضرت لرینک جدلری کمال پاشا و شیخ صدر الدین
خلفاسنندن پیرالیاس علیه رحمة رب الناس و دامادری شیخ عبد
الرحمن و سید احمد کبیر حضرت لرینک مخدوملری سید بھی
وروضه قاسم کتابنک مؤلفی محمد محی الدین افندینک پدرلری
قاسم افندی و محنن الفقه کتابنک مؤلفی قاضی القضاط امامیه لی
مصلح الدین افندی و پیرالیاس افندی حضرت لرینک خلیفه سی
شیخ ذکر یا افندی و مولانا حبیب العبری الخلوتی القرمانی قدس
سره العالی و طور مطای پاشا و مشائخ کرامدن حاجی الیاس
و مؤلفینندن اقطاغلی عبدی افندی و مولانا شیخ اماماعیل شروانی
و مشائخ کرامدن حاجی بابا و شیخ حسام الدین افندی و فخر الدین
جوہری و شیخ سعدی و خرسانی جزءیک حضراتی امامیه ده
وجوارنده موقع مخصوصه صدرنده مدفون او لووب اکثریتی
محدثینندن و مؤلفینندن اولدقلری و اصحاب کشف و کراماتندن
بولندقلری جهته مدفنلری زیارتکاه اقامدر امامیه او ته دنبرو

ذوات هشت‌میوه‌های مقر اولمش و متعدد دارالتدریس‌لری بولنیش
و اورادن پک بیوک ذات‌لری تشمیش اولدی‌غندن دها پک چوچ
ذوات مشهوره مدفیلری وار ایسه‌ده جله‌نک تحقیق تعدادی
قابل اوله‌مدی .

مرزی‌یفون قضاسی

مرزی‌یفونک غلط و مشهوری (مارسوان) در بوقصبه
اما‌سیه‌یه سکن ساعتدر بوراسی قدیم بر مملکت او‌لوب بونک
دنخی بنامی اما‌سیه‌نک بانیسی اولان (خرشنه) یه نسبت او‌لتقده
ایسه‌ده موثوق بر روایت تاریخیه تصادف او‌لنه‌مدی
و مرزی‌یفونک وجه تسمیه‌سی دنخی معلوم دکادر و سط قصبه‌ده
تبه‌جک قلعه تعییر او‌لوبر یو کسکنجه قلعه‌یه جمائل ایکی قپولی
بر محل او‌لوب درونده بر کلیسا و خانه‌لر واردر آثار عتیقه‌دن
اوله‌رق موجود اولان بر جامع و برجسم حمام چلی سلطان
محمد خان حضرت‌لری طرفندن سکن یوز اوتوز بدی سنده سندنده
تعییر ایله بر ابر مجدداً بر جامع شریف و بر مصلا یاپلشددر .
و مرزی‌یفونی صدر اسپق مصطفی پاشا دنخی بر جامع و قربنده
جسم و کبیر طاشخان و بستان و بونلرک اتصاله و چارشونک
بعض محلارینه اوچ یوز قدر کارکیر و اخشاب دکاکین تأسیس
وانشا ایتشدر و جامع مذکورده بر کخانه او‌لوب اوتوز بش جلد
کتابی واردر اصحاب کرامدن (عکاشه) رضی الله عنہ حضرت‌لری

واعزه کرامدن بایا پیری و شیخ عبدالرحیم رومی حضرتلى
 قصبه مذکوره مدفندر بو قضا درت ناحیه و مع قصبه
 اوچ بىك يدى بوز او توز درت خانه والقى خان واون حمام و سكر
 بوز يكىمى درت جامع و مسجد وبش مدرسە و اوچ زاویه و بر عمارتى
 و بر مكتب رشدى و يكىمى درت اسلام و يدى خرستيان مكتبى
 يدى بىك درت بوز سك مان اسلام و ايکى بىك طقوز بوز او توز
 خرستيان نفوسى حاو بدر و بونلر ن بشقه مهاجرین جدبلدن
 ايکى بوز طقوز خانه ده بش بوز درت نفوسى مهاج بن اسكن
 ايدلندر طاغضشان نام جبل انگىن جريان ايدن و مشار
 اليه چلى سلطان محمد خان حضرتلى ينك و قفق داخلنده بولنان
 صو قصبه اراضىسى قى ايدر و بو قضا ده ايکى بوز اللى بش
 بىك اللى يه زىعش اللى دونملك اون بش بىك طقوز بوز اللى
 و معاشار اۋاوب قوه، نابىتمى بىلدەن اوئە قدردر مخصوص لاتى
 حنطە تىغىر و حب، بات سائە و هەر نوع مېۋە و سېۋە اولوب كەلئىنە
 صرف اولنور شراب و عرق و سركە واعلا خردالىه بورادە
 يايلىوب خارجه نقل و فروخت اولنور جنس حيواناتىن اسب
 استر و مشهور مرکب و صغر و ماند، و قيون و يكى و تفتىك كېيىسى
 بولنور منسوجات مخايمه نظر رغىچى جلب ايدەجىڭ قدر حدمىلىۋە
 كەتۈزىلە ييلوب بوز اللى قدر دىتكە ايشلىلىور و بۇ واسطە اللى
 يياص بىز و دىمى تىغىر اولنان يصدق و بتاق بوزى اپلەكىن چىتارى
 و خاولى و سائە امتعە نسج و اعمال و هەر طرفە نقل ايلە صرف ايدىلىور

وچهارشنبه و پنجشنبه کونلوی هفته بازاری قوریلوب اخذا عطا
اولنور .

﴿ لادیق قضاسی ﴾

لوانک جهت شمایسنده واقع لادیق قصبه سی مرکز اوایله سکر
ساعندر مع قصبه قضاده قرق یدی جامع واوتوز ایکی مسجد
و بو مکتب رشدی والی اسلام واون طقوز خرستیان مکتبی واوج
مدرسه و معهور و مکشوف اون زاویه واون الی خان واوج حام
و ایکی یوز اون بش دکان والی سکن دکرمی وارد و مذکور
جامعه لردن الا مشهور داؤد پاشا جامع شریفیدر که او لا مشار الیه
ظرفیند یاپلش و تازا غازی او بی سلطان محمد خان حضرتی
ظرفیند بیک سکسان تاریخنده انشا و ایکی مناره تأسیس و اعلا
ولنخش و دیگری سلطان احمد حضرتیز بیک والده ماجد لری بابل
خاتون طاب اها جانبندن یاپلش و (خبر حلیل) فظی تاریخ
ناسی او نشدر و مذکور مدرسه لردن کار کیر مدرسه ایله کنجنه
شیخ الاسلام ابوق محمد افندی طرفیند بناء یوز للی جلد کتاب
وقف اولنداغی کی دیگرید اخشن او لدیق بیک یوز سکسان الی
تاریخنده خضر پاشا طرفیند انشا او نشدر وابیه میره دن
بر حکومت قوانغی وارد اعره کرامدن سید احمد کبیر صاحب
حال قدس سره حضرتی قصبه ده مدفون وزاویه لری معهور
و مقتوحد وابدال سلطان قهابدار قیه سندھو سیف ده شبخلوا

قریه سنده و سید تاج الدین وكل ابدال سلطان الینوز قریه سنده
وزین العابدین حضرتلى احمد سراى قریه سنده مدفوئدر قصبه يه
ایکی ساعت مسافه ده طولاً بُر و عرض ایارم ساعت و عمقه ای مترو
و بر عدد کول او لوپ صید سک و اطم افنده نابت ساز قامشلندن
حصیر نمچ و اعمال او لنور و قصبه يه بر ساعت مسافه ده کول سنگی
وقبیر او غل و پولاد و چاکر کش یا یلا لرندن بغان ایدن التي عدد ایرماق
مذکور کوله او غرایوب اور ادن ترس اقان نامیله ب شهر تشکیل ایده رک
متعدد ذکر مان دوند پر و صولی او وده ب حقوق اراضی سقایت دکدن
صکره اما سینه زیکری بو غاز نده تو قاد ایره ماعنه هنصب او لو ر
و قصبه يه یار ساعت مسافه ده بر ایلجه او لوپ حیوانات او یوزیه نفعی
محبر بدر بو قضا اوچ ناحیه و سکسان قریه و ایکی بیک یوزالی درت
خانه درت بیک یدی یوز طقسان بش اسلام و یدی یوز یتمش یکی خرسیان
هفوسنی جامعدر و احتطاب ایده جلک فدر محروقات بو لنور و بو قضاده
بوز قرق اوچ بیک بش یوز طقسان التي دوندک اون بش بیک طقوز
بوز تولا و طقسان اوچ با پچه یکمی اوچ چفتلک بیک یوز التمش بش
چایر یوز مرعی اون اور مان او لوپ قوه ای ایمه سی بودن سکزه قدر در
محصولاتی خطوطه شعیر و یوکا همائل حبوبات و پتاں و سبره دن
عبارت او لوپ الماز مود اریک و یشه دخنی یتشه رک محلنده حرف
او لنور جنس حیوانات دن قیون کچی صغیر و اعلامانده بو لنور
بو قضاده ذکر مان و کو سره طاشی چقار .

﴿ مجید او زی قضائی ﴾

لو انك جهت غربیستنده واقع اولوب مر کن قضا او وفات حاجی کوی
 نامنده و مر کزاوایه اونایکی ساعت مسافه ده بر قریه در بوندہ برخان
 و بر حمام و او توز دکان اولوب ایندیه میریه دن بر حکومت قوانغی و بر
 تلغراف خانه ورشدیه مکتبی وارد رو قضاده الی جامع و سکن مسجد
 و بر مدرسه والتیش بر اسلام و ایکی خرستیان مکتبی وارد و مذکور
 جامع شریف از دن مر کن قضاده بولنان جامع کبیری بیک ایکی یوز
 تاریخنده او وفاتی زاده سلیمان بک بنایت شدو اعزه کرامدن اوان
 چلبی و دالغون مصیری و شیخ شبلی و دیالک عصنا سلطان و میانه سلطان
 و بیکس سلطان و بالور سلطان بو قضاده مدفون والوان چلبینک تکیه
 وزاویه سی محمود و مکثوف اولوب مر قد شریف از زیارت کاهدر
 مشاریه حضرت لری مشهور و معروف عاشق پاشا سلاله طاهره زندن
 ایکوکی وقف نامه لرندہ مصرحدر بو قضا ایتی ناحیه والتیش قریه
 و درت بیک سکن یوز الی سکن خانه و اون بیک ایتی یوز بکری درت
 اسلام و ایکی یوز ایتی خرستیان هوسنی حاویدر و بوندن هاعد اقضاء
 مذکورند و قره طاغ و اورته طاغ نامه لر ایکی اورمان اولوب
 کراسته و محروقات قطع و فروخت اولور شکر اب و چورم ایو ماقلری
 قضاده و نندن جریان و اراضی فی سق ایدر و جنس حیوانات دو
 مانده ایسب مر کب صغیر قیو سکی بولنور درت یوز بکری ایتی بیک

سکن بوزدونگلак يکرمی بربیك اوچ بوز قرق قطعه اراضی اولوب
قوه انبانیه سی بردن بشه قدر در و مخصوصات ارضیه سی خنده
شعیر و وکبی جبو بات ایله خشنخاشدن و سبزه و الماوارمود وايو اوارک
و فرزدق و اوزوم کبی هیوه لدن عبار تدر و مصنوعات بونگدن حجم
شالنه بکن رشال و پامو قدن پاض نز و قیلدن چول و چوال و کندیدن
سبح و اورغان یا پیلور و جمعه کونلری هفتہ بازاری قوریلور.

﴿کش حاجی کوپی قضاسی﴾

لوانک جهت غریب سند واقع مرکز قضاء اولان کش حاجی کوپی
هر کزلوایه اون ایکی ساعت در بو قصبه بیک بوز تاریخ نده صدر
اسبق کوپریلی محمد پاشا قصبه هیئت نه قویه رق تاریخ مذکور ده
ایکی جامع و الی لو له صو جریان ایدر بر چشمہ انشا ایندیمشدر
بو قضاء بش ناحیه و قرق بر قریه اوچ بک بوز اون سکن خانه و الی
حمام و بش خان و درت بوز المتش دکان و برمکتب رشدی بش جامع
شریف ویکرمی اوچ مسجد و قرق طقوز مسلم و درت غیر مسلم مکتبی
و طقوز بیک درت بوز او توز درت اسلام و ایکی بیک سکن بوز
طقسان بدی خرس تیان نفوستی حاویدر و بونلدن بشقه اللی بش
خانه ده بوز سکسان نفوس مهاجرین مسکوندر قضبه بیه برساعت
مسافه ده سیلی قورشون معدنی و قلخانه اولوب جانب میریدن اداره
اولنور و بوقضاده ایکی اورمان اوله رق تخته و کراسته چیقار لدیغی
کبی دفع احتیاجاته کفايت ایدر و بوقضاده واقع طبق قضاء

قریه سندہ برایلیجہ او لو ب استھمام ایدن لرہ نافع در و قضاء هز بور ده
طقسان بیک دونگلک بش بیک ایکی یوزالی ایکی قطعه ارار اضی او لو ب
قوه ابایتھسی بردن بشه قدر در و حنطه شعیر مصیر خشخاش جھری
کندیرو بو کامائیل شیلر ایله سیره و انواع میوه حاصل او لور جنس
حیو اناندن اسب ماندہ قره صغیر مر کے ب قبون پکی تفتک پکیسی
پتشود واع لاجام واوطه طاق قلری داوز ذکی و نعل و کندیرو اعمال
او لنوب داخل و خارج ده صرف ایدیلور وجہه داير تسی کونلری
هفتھ پازاری قوریلوب اخذ و اعطای او لنور .

* عثمانی حق قضائی *

لو انک جھت غریب سندہ واقع او لو ب مر کے ز قضایا اولان
عثمانی حق قضایی لسوایه یکرمی ساعت در بو قضایه یڈیو ز
یکرمی تاریخ ندہ سرور سلاطین جهان جنتکان غازی سلطان
عثمان علیہ الرحمۃ والغفران حضرت لری طرف لرندن قتح ایدیلوب
بر جامع شریف انشا و قضایه نامنی عثمانی حق تسمیہ ایلشدیر
وسط قضایه ده خراب بر قلعه و صدر اسپیق قوجہ محمد پاشا
جانبندن سکریو ز او تو ز درت تاریخ ندہ یا پدیو لمش دیکر بر جامع
شریف اول مدینی کی قضاده او ن بش جامع شریف و او ن ایکی
مسجد و ایکی مدرسہ او ن ایکی خان او ج حمام ایکیو ز بش
دکان او ن بش مکتب وابنیہ میریه دن حکومت قوانغی وارد
اصحاب کرامدن امام علی رضا رضارضی اه عنده حضرت لرینک سکریجی

بطن او لادنیدن سید علی قیون بابا حضرت تری قصبه پیشکا هنده
اليوم معمور و مکشوف اولان زاویه لری درونده مدفوندر
قدس سره بوقصبه کنار ندن جریان و اکثری اراضی فی دو لاب
واسطه سیله اسقا ایدن قزل ایرماق او زرنده سلطان بازید
ولی حضرت تری طرفندن طقوز یوز بر تاریخنده او نیش کوزلی
کارکیر بر جسر کیر انشا و صدر اسبق متوفی پیر محمد پاشا
طرفندن بیک یوز او نیدی تاریخنده قصبه هایی عجده چشم
اجرا او لنبوب یوز یکرمی سنه دنبرو خراب اولمش ایسه هد
بونلودن بوسی قزل حسن زاده حاجی عثمان اغا طرفندن بیک
ایسے یوز او نوز سکر و بوسی دخی مطاخن طاهره مدیری
ضیا افتندی حضرت تری طرفندن بیک ایکیوز زیتش اوج
تاریخلرندہ تعمیر و احیا او لنشدر بوقضا بش ناحیه واوچیک یوز
او تو ز طقوز خانه ویدی بیک سکر یوز الی بش اسلام و قرق اوچ
قبطی و بر ایرمنی واوچ روم نفومنی جامع اولوب بوندن بشقه
یکرمی برخانه ده یوز اون درت نفوس مهاجرین مسکوندر قضا
مذکورده ایکیوز طقسنان یدی بیک طقوز یوز او تو ز الی دونملک
یکرمی در تیک سکر یوز یکرمی سکر قطعه اراضی او نوب
حنطه شعیر و بومثالو حبوبات و پونج و پاموق و هرنوع میوه یتشور
و کلیت او زره او زوم قوریدلور جنس حیواناتن اسب هانده
استر مرکب صغر اغتمام و تفتیک کیمی بولنور قوه ایباتیه سی
بردن سکره قدردر و معمولاتی صاری و سیاه و بیاض سختیان

و کچه اعماقندن عبارت در و پیشنبه کو ذهنی هفتاد پازاری
فوریلوب خیلو جه اخذ و اعطای او انور

﴿ حوضه قضاىي ﴾

لوانک غرب شماليشند واقع مرکز قضاىي اولان حوضه قصبه سی
مرکز لوایه اون ساعتدر بوقصبه نك وجه تسمیه سی درون
قصبه ده بولنان و مشهور و متعارف اولان حوضه ايلجه سی
نامنه نسبت او لنسیدر مذكور ايلجه جسام شكلنده کارکير
اوله رق يالپلش و دروننده متعدد قورنهار و بر عدد خلوت و ايکي
حوض وارد صویي چليک مهدندن کاسندن طولابي استحمام
ايدهار اچون پكتافعدر و صویي لذيد و اطيف و خفيف او لد يغندن
او راده بشقه صوبولند يغندن هر کس بوني صغودر ايچر
ايلاک بهارده هر طرفة پك چوق آدمهار کاوب استحمام واستشغا
ايدهار قصبه ده بر حکومت قوانغي و او نبر خان و فرق بش
دكان و مع قصبه قضاده يکرمي ايکي جامع ويکرمي سکن مسجد
ويتش يدي اسلام ويدی خريستان مكتبلري او لوب مذكور
جامه علمند الک مشهور اولان مصطفى بك جامع شريف يوركج
پاشازاده مصطفى بك طرفندن انشا او لنشدر يوركج پاشا
زاده مصطفى بك ويحيى پاشا و امير الحاج ولی سلطان حضرتلىرى
قضاء مذکورده مدفوندر بوقضا درت ناحيه و سکسان قره
و ايکي يك ايکيوز يتش يدى خانه وبشبيك در تيوز يتش طقوز

اسلام وايکي بيك طقسان خرستيان نفوسني حاوي اولوب
 بو نلدن ماعدا بتش بش خانه ده اوچيوز يتش التي نفوس مهاجرين
 مسکوندر قضاه هن يوم ده جسم براور هان اوله رق گراسته
 و خطب قطع ايله قصبه يه و مرزيفونه نقل و فروخت اولنور
 ترس اقان اي رهانى درون قضادان جريان اي در اي سده، اراضي سق
 ايتز و بوقضاده حنطه شعير و حبوبات سائره و سبره والما
 ارمود ايوا و سائر میوه يتشدير قوه نابهسي بردن اشهه قدر در
 جمعه کونلری هفته پازاری قوريلاور اخذ و اعطای اولنور

﴿ کوپري قضائي ﴾

لوانك جانب شمالييسنده واقع من کن قضا اولان کوپري
 قصبهسي هر کن لوايه اون ايکي ساعتدر بوقضبه کوپريلى
 زاده محمد پاشانك احیا کرده سی اولدینغندن وزیر کوپريسي
 ناميله ياد او نقصده در بوقضبه ده التي خان وبش حمام
 والتيوز قرق التي دكان والتي مدرسه وبر مكتب رشدى
 وبر حکومت قوناعي و مع قصبه قضاذه اون سکن جامع
 شريف ويتش بش مسجد و قرق بش اسلام و درت خرستيان
 مكتبلرى وارد حامىلدن بريسي ايله بربستان وبر مدرسه
 وبر خان مشار اليه محمد پاشا وقلعه جامعی ايله اوچ حمام
 ويوز او تو ز ايکي دكان مشار اليه کوپريلى زاده نك حليله سی
 عائشه خانم واور طه جامعی يور كج پاشا و قورشو نلي جامعی
 ايله فورشونلى مدرسه تاج الدين پاشا و طاش مدرسه

وبر کتخانه فاضل احمد پاشا وبر کتخانه عثمان افندی و کرم اغا
 مدرسه‌سی عبدالکریم اغا طرف فرندن بنا و انشا اولنوب
 تاریخ نسالینه و مذکور کتخانه‌ده اولان آتابلرک مقدارینه کسب
 معلومات ایدله‌ماشد در و قصبه‌ده اوچ تکیه وایکی زاویه
 وارد در قضاء مذکور سکن ناحید و طقسان اوچ قریه
 وبشیک طقوز یوز قرق ایکی خانه و اون الی بیک بشیو زاون الی
 اسلام و بیک اوچیوز طقسان طقوز خرسنخان نفومنی محتوى
 اولوب بونلردن بشقه قضاء مذکور ده ایدکیوز اوتوز بش
 خانه ده بیک اون بر نفووس مهاجرین جدیده مسکوندر
 طاغطشان و قوندو ز نامیله ایکی اورمان اوله رق خطب
 و کراسته قطع و صرف اولنور جنس حیواناتدن اسب اسسته حمار
 قره صغر قیون پکی مانده بولنور استولاز و اولوچای ناملریله
 ایکی نهر جریان ایدر و قصبه‌به اوچ ساعت مسافه ده کولالی الاک
 قربه سی پیشکاهنده یارم دونلک و اون ساعت مسافه سنده
 کول بیل نام محلده درت دونلک بطاق برکول وارد و قضاء
 هن بورده بش یوز الی بیک ایدکیوز بکری بش دونلک الی
 بش بیک قطعه اراضی بولنوب حنطه شیر و حبوبات مسائمه
 و پنجه وقاون و قاربوز المارمود شفتالو اریک طوت و سبزه
 یتشه دیور قوه انباتیه سی بودن اونه قدردر و معمولات
 صناعیه سی کون سختیان میشین چوال کایم کی شیلدن عبار تدر
 پازار ایوتسی کونلری هفتة پازاری قوریلوب اخذ و اعطای اولنور .

قره‌حصار شرقی سنجانی

قره‌حصار شرقینک بناسنہ و بانیسنک اسننه دائر معلومات تاریخیه
بولنہ میوب شوقدر که قصبه نک اتصالنده نفس قصبه دن ایکی بوز
متروقدار مرتفع بولنان قلعه نک هیئت و صورت بناسنہ ذخراً آثار
قدیم دن ایدوکی دروندہ بعض دیوار لردہ کی طاشردہ کوریلان
یازیلدن اکلاشیله یور قلعہ مذکورہ دروندہ الائ خانہ و جامع شریف
خرابه لری او لدیغی کبی مقدمہ اکثر خلفک نفس قلعہ ده اقامت ایلد
کلری و صکر ملری بالتدربیج شمدیکی قصبه نک محلنہ بتون بتون نقل
خانہ ایتد کاری و بوندن اللی التھش سنہ اولہ کلچھ یہ قدر قلعہ ده اقامت
ایذلر بولندیغی و اساساً بوقصبه شدیکنک بر ساعت جانب شرقي سنده
کائن چتال کول جوارنده التون بدی دینیلان محلده ایدوکی روایات
صحیحه دن وا لو وقت بونک (کیفویه) نامیله یادا ولندیغی دخی بعض
وقفیه معمول بہادن مستبان او لمشدر .

اوته دنبرو مذکور قصبه (شاپین قره‌حصاری) نامیله مسمی او لو ب
لاجل الاختصار اخیراً (قره‌حصار شرقی) عنوانیله یادا یدلشدر شابین
کله سنک قره‌حصار شرقی یه علاوه ایدلسی ایکی ساعت قربنده بر چوچ
شاب معدنلرینک موجود او لمی (وقره‌حصار) تسمیه سی دخی قلعہ
طاشریینک بر نوع سپاه طاشردن عبارت بولنسیدر مذکور قلعہ
و توابعی اساساً کاخ قضاسنده مدفون (آق قیون) پادشاهی نامیله
مروف اولان ذات طرفیندن قمح ایدلش و اخیراً یه آق قیونلی

پادشاهملرندن او زون حسنک ضمیمه ممالکی اولهرق داراببک نامینده بر
محافظک تحت محافظته سنده بولتقده ایکن سکریوز التمش تاریخنده
خاقان ظفر اقتران جنتکان ابو الفتح (سلطان محمد خان) طاب شاه
حضرت تربیک او زون حسن او زربنه واقع اولان غلبه و مظفریت
جهانگیرانه لرندن صکره در علیه یه عودت بیوردقنی اشاده قره
حصاری بالتشریف محافظی سالف الذکر داراببک زیر جناح مستلزم
الفلاح تاجداریلرینه دخالت ایده رک قلعه نک مغناخی بلا جنک و جدال
شهریار مشاریه حضرت تربیه تسليم ایتملریله قلعه و قصبه و ملحقاتی
ممالک عثمانیه یه الحق ایتشدر .

قصبه مذکوره ده او ن بش جامع شریف وبش مسجد و اوچ مدرسه
ودرت حمام و سکرخان و بدی یوزاللی اوچ دکان و ایکی بیک درت یوز
اللی خانه و بر مكتب رسیدی و بر حکومت قواناغی واوز بش اسلام
ودرت خرسقیان مکتبی او لو ب مذکور جامع ملردن الک مشهوری جنتکان
سلطان محمد خان حضرت تربیک سکریوز سکسان الی تاریخنده انشا
ایتدرد کاری جامع شریفدر و ذکر او لنان مدرسه لردن ب روی سیده
 حاجی یوسف افندیئک پک قرق تاریخنده یا پدیده بیغی مدرسه در
مذکور قصبه یه برساعت مسافه ده او تمش قریه سنده اعزه کرامدن
شیخ سلیمان و درت ساعت مسافه ده حسن شیخ قریه سنده حسن شیخ
حضراتی قصبه یه درت ساعت مسافه ده لیجسنه و صوباق قریه لرند
او ناملره سیمیلی قورشون معدنلری وارد ر لیجسنه معدنی انگلتره لی
بر قومیانیه نک امتیازی تحشنه او لو ب دیرکنوری المانیالی موسیو

اشریح نام ذاتدر معدن مذکور که مکمل آلات و ادواتیله چفان جوهری
 ازوب تمیز نک او زره بردہ مکمل فابریقه سی اولوب بربوی او زرینه
 یومبیه پدیشیر طونیلا تو جوهر چفار لقده و یومی اوچ یوزدن بشیوزه
 قدر عمله چالش دیر لقده در و صوباق معدنی دخی انکلاته لی بر قوہ پا
 نیه نک تحت امتیاز نده اولوب دیر کتو ری سیرا و سته نام ذاتدر
 معدن مذکور قومپانیه سی هنوز لا یقیله ناسس اید مدیکنند ایشاد ملسی
 حد نصابنده دکلدر بومعدن ک قیمه جوهری لیجسده معدنندن اعلادر
 واوچ کوپری نام محلده در دست تحری بر و قره کول جوارند و اچقده
 كذلك بر که ایکی کور معدنی اردر و درت ساعت مسافه ده کوره زه
 و جورا ق و کل جسہ و کدھ خور قریه لرنده دخی بر شاب معدنی اولوب
 بونلردن سنوی فرقدن الی بیک قیمه یه قدر شاب چفار قصبه یه بر ساعت
 مسافه د چتال واوینار کول نامنده ایکی و حسن شیخ قریه سنده و جوارند
 طولاً و عرضناً اوچریوز ارشونلی درت عدد کول موجود در
 بونلرک ایاقلری اولدینی جهنه له پکده بظاائق دکلدر درونلرند
 یوزر در هملاک و بر او قه لقدن زیاده بالق بولور شهر و تمیز ره
 ایر ماغی نامیله ایکی نهر قره حصار جوارندن مرور ایدر ک ممکن
 اولدینی یرلده اراضی و باع و یاچه سقی ایدر .

قره حصار شرق قصبه سی مرکز ولایت ک جانب شرقی سندھ واقع
 او اولوب مرکز ولایته او تو ز ساعتدر بولوا بش قصادر تشکل
 ایتشدر معنو اسی قصبه مذکوره یدی بیک الی یوز قرق ایکی خانه
 و اون بدی پٹ بش یوز قرق درت اسلام و سکر بیک الی درت خرس تیان

نفوسي و بوز يكاري درت بيك بش بوز يتش درت دونگل يكاري
الخ بيك يدي بوز قرق درت قطعه اراضي بي حاوي او لووب حنطه
شعيرو حبوبات ساوه و انواع اثار و سبزه و ايپك و توتوون حاصل
اوله رق داخل و خارجده صاتيلورايميسده چند سنندج برو ذخاوه
عارض او لان غلا حسبيله داخلی دخني اداره ايده من اراضينك قوه
انبائيه سی او سط درجه ده او لووب به التي حاصلات ويره بيلور
جنس حيو اناندن قيون پکي اسب استر مر كب جاموس بولنور
قره حصار و تزره قصبه لرنده اللى قدر دستكاه او لووب ايپلک چتاري
و خاوي و چارشف نسج و اعمال او لنور .
برباب دقيق فابريقيه سی وارد و بازار ايتسی کونتری هفتنه
پازاري قوري لووب دادو شتاد ايپلور .

الوجر و قضاسي

لوالك جهت شرق قىسىنه واقع او لووب مر كن او اييه يدي ساعتدر
بو قضاده قره چايير دينيلان محله بيك ايكيوز سكسان طقوز
تارىخىنده بر حكومت قوناغى يايلىوب مر كز اتخاذ او لىش و اتصاله
ايکى خان ايکى فهوه ايکى باب انكىجى فرونى يابلشدەر مامورىن
واعضا كوندو زارى اش-بو حكومت قوناغىنده اجرای وظائف
مامورىت ايلىوب اخشارلى ساكن او لدقلى قريه لە كيدىلر
اعزه كرامىن چاغرقان و چوماقلى بابا قضاء مذكورده مدفوندر
قضاء من بورده چلىك ائمانىه قابلىتلى برىتىور معدنى او لووب اهالى

طرفیدن ایشدلکده در قضا مذکور الی فاحیه و فرق قربه
واوچبیک الی خانه و فرق جامع و مسجد والی مدرسه والی اوچ
اسلام واوچ خرستیان مکتبی و اون بیک بدی یوز قرق بدی اسلام
و یوز طقسان طقون خرستیان نفوسنی جامع در و بوندن بشقه
اون خانه ده قرق نفوس مهاجرین مسکون در بوفضاده سکن
او دهان او اوب کراسنه قطع و هر کن اوایه نقل ایله صاتیلور
و یوز اون بدی بیک یوز التمش الی دونملک او تو ز ایکی بیک اوچیوز
اون قطعه اراضی او اوب قوه ایساتیه سی بره اوچ ویره بیلور
محصولات ارضیه سی خطه شیبر بله فصوله و حبوبات سائمه
وسبره وقا وون قاربوز او زوم الما او مود ویشنہ گرا زدن
و معهولاتیه کام و عبادن عمارت در بھر سنه هایسک بدی سند
بر کون پسایر وجعه ایرتسی کوناری هفتہ پازاری فوریلور

* صو شهری قضاسی *

لوانک شرق جنو بیسندہ کائن هن کر قضا او لان اندریاس قریه سی
مر کز اوایه سکن ساعت در بوقریه بیک ایکیوز سکسان سکن
سنه سندہ قصبه شکلنه قونیله رق بر حکومت قوناغی یا پلوب
مر کز قضا اتخاذ او لنش والی دکان واوچ خان و اون قهوه خانه
وار در و بو قضاده یوز قدر جامع و مسجد شرایف او اوب
اک مشهوری فاتح سلطان محمد خان حضرت بیک کوزل کبیر
قریه سندہ کی جامع شریفیدر التمش اوچباب اسلام ویکرمی بش

خرستیان مکتبه‌ی وارد وارد اعزه کرام و غرائبند قره یعقوب
غازی و شیخ بهاءالدین ولی و چوبان دده قضاء‌هزب بورده مدفون
وزاویه‌لری معمور و مکشو فدر مشار الیه قره یعقوب غازی خلفای
راشدیندن حضرت ابابکر الصدیق رضی‌اوه عنده افتاده از سلاله
طاهره لندن اولوب زاویه لری معمور در شیخ بهاءالدین
حضرت‌لوینک طاغ اتصالنده چله خانه‌سی اولدینی کبی عصاسیله
چیقارمیش اولدینی صیحاق صویک بعض قطره‌سی تسبیح دانه‌سی
کبی اوان مختلفه‌ده تبحیر ایدر قضاء‌هزب بورده تکین و قزل طاغده
چام و میشه وارد مرکز قضایه بر ر ساعت مسافه‌ده کوکردی
برای بیجه و بریل چرمکی وارد که نفععلی تصدیق اولنه‌یور
تکین بیلی نام محله‌ه برسیلی قورشون معبدنی وارد و شلاق
قریه‌سی جـ وارنده کشف اولنه‌ق اوزره کذلک بر سیلی
قورشون معبدنی خبر و بیله‌یور قضاء‌هزب بور الـتـی
ناحیه والـلـی طقوز قربه وبشیک ایکی یوز خانه ویدی بیک بشیوز
سکسان الـتـی هسلی وبـیـک یـدـیـیـوز سکسان سکن غیر مسلم نفومنی
حاوی اولوب بوذردن بشقه طقسـانـ برـ خـانـهـ دـهـ درـ تـیـوزـ نـفـوسـ
مهـاـجـرـینـ جـدـیدـهـ مـسـكـونـدـرـ بـوـقـضاـ درـونـدـهـ غـيـرـ مـسـكـونـ قـرقـ بشـ
الـلـیـ خـانـهـ دـنـ عـبـارتـ بـادـیـلـیـ شـیـخـانـلـیـ وـنـیـامـلـیـ وـقـوـچـکـیـلـیـ عـشـیـقـیـ وـاردـ
قصـبـهـیـ یـارـمـ ساعـتـ اـغـوـانـسـ وـبـارـوـیـ زـیرـ قـرـیـهـ لـرـ جـوـارـنـدـهـ
اوـچـ عـدـدـ کـوـلـ وـارـدـ کـلـکـیـتـ وـانـدـیـاسـ وـاـغـرـهـ غـوـسـ وـصـارـیـجـهـ
نـامـلـوـلـهـ درـتـ اـیـ ماـقـ جـرـیـانـ وـاـکـثـ اـرـاضـیـ بـیـ سـقـ اـیدـرـ بـوـقـضـادـهـ

اوچیوز يکرمى التي بيك يوزالى دونملك او توزيدى بيك يوزقطۇعە
اراضى اولوب حنطە شىعىر وسائل حبوبات وسبزه وهر نوع
مبوه يېشىور وقوه ئابىتەسى بىدن سكىزه قدر در جىنس حيواناتدىن
اسپ امىستر مركب جاموس صغىر قىيون پىكى بولنور وبش قدر
دستەكاه اولوب ايدىلك چىتارى يايپلور وجىـعه كونلىرى هفتە
بازارى قوريلاور

★ حىيدىبە قىضاسى ★

لوانڭ جىھەت غربىيىسىنەدە واقع مىز كىز قضا او لان حىيدىبە قىصىبەسى
مىز كىز اوایە اونىڭ ئىتى ساعىتىدە بوقىصىبە خاندان مەحىيە دەن عىلى
چا. ش زادە مىز حوم حاجى عثمان اغا طرفىدىن بيك ايکىبۈز سكسان
سىسىنەسىنە شەنلىدلەش وموھى اليه طرفىدىن بىر جامع شەريف وينە
خاندان مەحىيە دەن طقسان سىنە هېجىرىيەسىنە دلىجە او غلى متوفى
حاجى احمد اغا طرفىدىن بىر مدرسه بنا او لەنىش و محل مذكور
موقعا ائمارات و تجارتە قابلىيەتلى او لەدېغى جىھەتلە بىر باب حەكىمەت
اۋونا غى يايپلەدېغى كېي بعض خانە لە دىخى او راپە نىقل ايدىك
مىز كىز اتخاذا بىلدەش و بوقىضانىڭ نام ساپقىنە مىلاس
دىنلور ايكن نام نامى حضرت پادشاهى يە ئىسبەلە حىيدىبە
تسىمىدە او لەنىشىدە بوقىصىبە دەكار كىزىر بىر خان و يېش
درت دكان و بىر ابار او لەدېغى كېي بىر دە مكتىبر شەدە يايپلەشىدە
اعزە ئەگەر اىدەن ارىيچو عوقرى بابا يىكىدى يېرىپە او چىرساھىت مىافەدە بولنان

واونامنرا الله ياد اولنان قارشو اقلي مشهور ايکي تپهده واردم دده
 کوللی يایلا او زرنده و قره صوف قیو جق قریبه سنده مدفو نلدر
 ابا مسلم بخاری حسن شیخ جعی بابا و نبی شیخ اخی پهلوان خرسانی
 حضر اتنـك اطعام طعامه مشروط او قافی اولوب
 زاویه لری مکشوفدر قضاء مذکورده یکش بر جامع و مسجد شریف
 والـی مدرسه و سکسان اسلام و یکرمی خرسانیان مکتبی و اداره بوقضا
 اوـن ناحیه و طقسـان قریـه بـی و درـتـیـک الـیـوز یـکـرمـیـ الـیـ خـانـهـ دـهـ
 اوـنـ بشـیـک اوـچـیـوـزـاسـلام و بـیـکـ طـقـوـزـیـوـزـ طـقـسـانـ اوـجـ خـرسـانـیـانـ
 نـفوـسـیـ وـارـدـرـ . قضـاءـ مـذـکـورـدـهـ مـعـدـنـ قـرـیـهـ سـیـلـهـ یـادـ اوـلـمـقـدـهـ اوـلـانـ
 کـوـیـدـهـ باـقـرـ مـعـدـنـ اوـلـوبـ اللـیـ سـنـهـ مـقـدـمـ جـانـبـ مـیرـیدـنـ اـدـارـهـ اوـلـمـقـدـهـ.
 ايـکـنـ جـوـهـرـ چـقـانـ قـیـوـلـیـ صـوـبـاـصـمـسـنـدنـ طـوـلـاـیـ تـرـکـ وـتـعـطـیـلـ
 اوـلـمـشـدـرـ .

کـیـهـ نـاحـیـهـ سـنـدـهـ وـنـوـاـحـیـ سـائـرـدـهـ دـنـیـ قـوـرـشـونـ وـبـاقـرـ وـتـیـورـ
 مـعـدـنـلـرـیـ وـارـاـیـسـهـدـهـ صـورـتـ اـدـارـهـ سـیـ هـنـوـزـ تـجـرـبـهـ اوـلـنـامـشـدـرـ کـیـهـ
 نـاحـیـهـ سـنـدـهـ اوـلـانـ تـیـورـ مـعـدـنـیـ اـهـالـیـ لـرـ فـنـدـنـ اـعـمالـ اوـلـمـقـدـهـ وـچـفتـ
 تـیـورـیـ وـنـعـلـکـیـ شـیـلـرـیـاـیـلـوبـ دـاخـلـ وـخـارـجـدـهـ ضـاتـلـقـدـهـدـرـ اـکـدـیـرـ
 وـکـرـیـشـلـکـ وـکـوـکـسـزـبـوـغـازـیـ وـجـبـوـقـ طـاغـیـ وـطـوـزـلـیـ پـیـکـارـ وـچـالـ
 وـاسـتـاـخـانـ پـیـکـارـیـ وـحـامـیـ طـاغـیـ نـامـلـیـهـ جـیـسـ وـمـتـعـدـدـ اوـرـمـانـلـرـ اوـلـوبـ
 هـرـنـوـعـ کـرـاستـهـ پـیـقـارـ مـیـلـاـسـ وـقـلـعـدـوـ عـفـانـ وـاسـکـدـیـرـ وـقـرـجـلـیـ
 درـلـنـدـنـ درـتـنـهـ جـرـیـانـ اـیـدـرـاـیـسـهـدـهـ اـرـاضـیـ سـوـقـ اـیـمـزـ وـقـضـاءـ مـذـکـورـدـهـ
 ايـکـیـ یـوزـ قـرقـبـیـکـ سـکـزـیـوـزـ اوـنـ سـکـزـ دـوـنـلـاـکـ قـرقـبـیـکـ یـوزـ طـقـسـانـ

اوچ قطعه اراضي اوlobe قوه انباتيهسى بىردى اوچه قدر در خنطه
شىغىر جودار قوم دارى بورجاق و حبوبات سائمه يلىشور و سېزەدن
الباشلو جهسى لىنه در جنس حيواناتدىن قىور جق و قره مان قىونى
و كېرى و آت واستوھى كې و صغر و جاموس بولۇر مەصنۇغانى
شال عبا و عادى كايم و چوراب كېنى شىلدەن عبارتىدە بېرىسىدە
ماپس ابتدا سىنە چرمك پنايرى كىشادا اوlobe يكىرىمى كون قدر دوام
ايدىر و اوچى يولىڭ غروشدىن مەتجاوز اخذ واعطا اوlobe و جەھە
ايرتىسى كونلۇرى قصبه دە هفتە پازارى قۇريلۇر .

﴿ قويىلەھىكار قضاىي ﴾

لوانك غرب شمالىسىنە واقع اوlobe هر كىز قضا اولان مېشاز
قصبهسى حىزلى اوایه اون اىكى ساعتىدە بوقصبه يك يوز سەنە سىنە
اودىقماز زادە يۈلە محمدانقا طرفىدىن تأسىيس اولندىيغى و قرييە ھېئىتىنە
قونىلىدىيغى كېيى يك اىكى يوز طقسان يىدى سەنە سىنە قصبه شىكلەنە
قونىلەرق قضاھەر كىزى انخاذا اولىمشدەر .

مذكور قصبه دە بر حکومت قوناغى و بىر مدرسه و بىر مكتب رشدى
و بىر خان و اوزالتى دكان واردەر بوقضاون ناحيە و سكسان بىش
قرىيە و اىكى يك اىكى يوز طقسان التى خانە و يىدى يك سكز يوز يكىرىمى مىسلەم
و اىكى يوز طقسان غير مسلم نفوسى حاوى اوlobe مع قصبه اللە اوچ
جامع و مسجد و التى بش باپ ضييان مەكتبى حاوى در نفس قصبه اىلە
اكسى و علمە و فسەللەت قرييەلرندە كى مشهور درت باپ جامع شریفەك

بانیسی مر حومه دری نو قادین افندیدر و قلعه‌ای او علمه و جاندرا قریه لرنده
 دخی بر مدرسه و کالکیت ایرماگی او زرنده وار په بی و قاعه بالا
 و قلعه زیر قریه لری جوارنده اوچ عدد کوپری اوله رق بونلردن
 ایکی کوپری ایله قلعه زیر وبالا قریه لرنده بولنان قلعه بتون خراب
 او لمشدرا و بانیلری معلوم دکادر قلعه زیر جوارنده کوپری باشند
 بیک بر تار بخشنده یا پلش آثار عتیقه دن عدا ولنور کارکیر برحان او لووب
 بول او غراغی محل او لمدیغی جهته له ایسلدیور مذکور ایرماق هیچ
 بترلاسق ایتوب چهار شنبه قصبه سندن بحر سیاهه منصب اولور
 مدارسون و کیه قریه لری جوارنده باقره هدنی وار ایسه ده متروکدر
 اکدیروز ارفونه و قالبه پیکار و طاری بلى و قره بل و خان دره سی وار کله
 او رمانلری او لووب هر نوع کراسته یا پلور قضاء مذکور ده یوز
 یتش سکنی بیک سکنی یوز سکسان الی دونملک یکری درت بیک سکنی یوز
 الی قطعه اراضی او لووب قوه انبایه سی بودن اوچه قدر در حنطه
 شعبه و بو کجی حبوبات و طوت و الما او زوم وار مود و ویشنده کراز
 وزردالی وار یک و سبزه حاصل اولور قره حصار و سیوا سه نقل ایله
 صاتیلور جنس حیوانات دن اسب استر هر کب قیون پکی صغير یتشور
 صالح کونلری هفتہ پازاری قوریلووب اخذ و اعطای اپدیلور

مرکز ولایت و ملکه قاتده ارامساز بسالت او لان عساکر
نظمایه وردیقه شاهانه قومندان امرا و ضادطانی

ردیجی اردوان همایونه منسوپ اوں ایلخجی لوا فوماندانی
ولوب سیواس موقع قومندانلغنه مأمور لوں بھاءالدین پاش
عثمانی مجیدی شیر خور شیبد

۵

۳

۴

اسمی	درجه	نشان	ملاحظات
حاجی عبد القادر بک	میر الای		الايدن
نور الدین بک	قائم مقام		مکتبden
عیسی افندی	بیکباشی	مجیدی	»
حاجی احمد افندی	بیکباشی		الايدن
مصطفی افندی	بیطری بیکباشیسى	مدالیه کرید	مدالیه کرید
عثمان ناجی افندی	الای امینی	م	الايدن
برهان الدین افندی	قول اخاسی	«	مکتبden
الای کاتب محل			
قول ایسار عثمان افندی طبیب			مکتب طبیہ دن
مصطفی فتحی افندی کاتب ثانی			الايدن
عبدالاحد افندی امام اول			»
محمد افندی	ثانی		»
قدری افندی	اسباب امینی یوزباشی		»

اسامی	رتبہ	نشان	ملاحظات
جمال بک			میرالای او چنگی عثمانی در دنبجی مجیدی امتیاز کوش مدالیہ سی افتخار روسیہ مدالیہ سی
محمد مراد بک	قائم مقام		
احمد افندی	بیکماشی بشنجی مجیدی و مدالیہ		
علی رضا افندی	صاغ قول امامی بشنجی مجیدی، قریم مدالیہ سی، کرید مدالیہ سی، انگلیز مدالیہ سی		
حافظ احمد حمدی افندی	الای کاتبی		
عثمان نوری افندی	طابور کاتبی		
کا محمد افندی	بوزباشی اول کرید مدالیہ سی		
کا موسی اغا	» ثانی		
کا صاحح اغا	» اول	کرید مدالیہ سی	
کا حسن افندی	» اول	در دنبجی مجیدی	
کا حسن بحری افندی	» اول		
کا این اغا	» ثانی		
کا نظیمی افندی	ملازم اول		
کا خلیل اغا	» اول		
کا اسماعیل اغا	ملازم ثانی		
کا محمد علی افندی	» ثانی	پلو نہ مدالیہ سی	
کا زہنی افندی	» ثانی		
کا مسلم اغا	» ثانی		
طورسون افندی	» ثانی سنجقدار و دبوی مأموری		

محمد افندی ملازم ثانی سخن‌دار و دبوی مأموری «
حافظ محمد افندی جراح اول حیدر پادشاهن
» رضا افندی جراح ثانی علکساندر افندی اجزاچی اول
اسوقرات افندی « ثانی عثمان افندی بوزباشی اول
مکتب حربیه دن البدن محمد اغا « و کبیلی
» خلیل اغا ملازم اول حافظ محمد افندی بوزباشی
» راشید افندی بوزباشی « حافظ عثمان افندی «
» مکح بوزباشی محمد اغا « و کبیلی
» ملازم اول محمد اغا خلیل اغا
» بوزباشی اول حبی اغا « ثانی محمد افندی
» بوزباشی اول نبی اغا « و کبیلی محمد اغا
» ملازم اول محمود اغا « موسی اغا
» بوزباشی اول علی افندی « سخن افندی